

«Διαφωνώ με ό,τι λες, αλλά θα υπερασπιστώ μέχρι θανάτου το δικαίωμά σου να το λες»

ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ

Ιδρυτής: Χαράλαμπος Α. Ρομπόπουλος • e-mail: ihotispolis@ihotispolis.com Ειδικό τεύχος 4 C.tesi 3 Eylül 2016
Fiyatı/Tιμή: 5 TL Anrupa/Eυρώπη: 2€ • Yayın Türü: Yerel süreli Σεπτέμβριος 2016 Αρ. Φύλλου/Sayı: 9189

Λόγω ανακαινιστικών έργων που διεξάγονται στους χώρους της Μονής Σουμελά στον Πόντο δεν τελέσθηκε φέτος η Θεία Λειτουργία στην Παναγία της Σουμελά που άρχισε από το 2010

ΣΕΛΙΔΑ 2

**ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ**

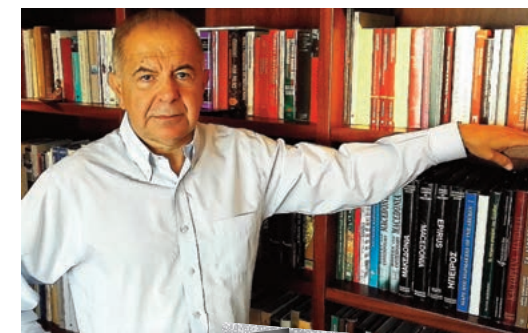
**16
ΣΕΛΙΔΕΣ**

Το '55 σε 55 φωτογραφίες

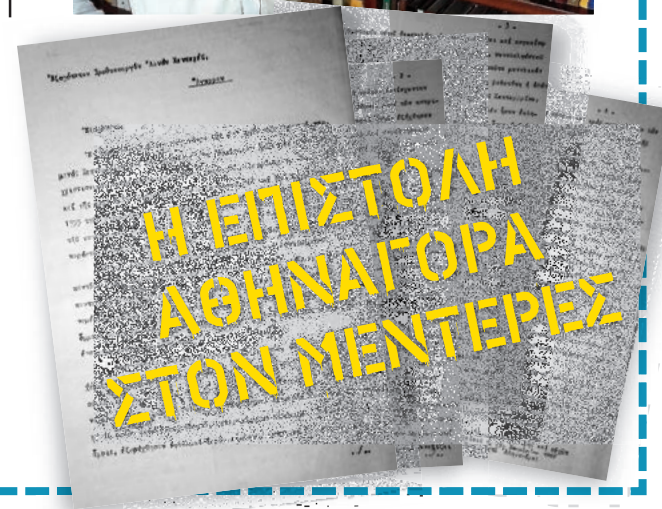
**Αλέξης
Αλεξανδρής:**

Αναπάντητα
ερωτήματα -
οφειλόμενη συγγνώμη

**Πέτρος
Μάρκαρης:**

Η καταστροφή,
η τριημερία,
η συλλογική
μνήμη

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

25 χρόνια στο τιμόνι της Ορθοδοξίας

Με αφορμή τη συμπλήρωση εικοσιπενταετίας του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου στην κορυφή της Ορθοδοξίας, διοργανώθηκαν τιμητικές εκδηλώσεις προς το πρόσωπο του οι οποίες ξεκίνησαν στην γενέτειρα του την Ιμβρο από 17-19 Αυγούστου (φωτογραφίες: Νικόλαος Μαγγίνας)

ΣΕΛΙΔΕΣ 4, 14

ΣΤΙΣ ΜΕΣΑ
ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

Οι οκτώ και το άσυλο

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΝΙΚΟΛΑΣ ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ

2

ΑΝΑΔΙΦΗΣΕΙΣ

Καυτή πατάτα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

3

ΚΟΣΜΟ... ΠΟΛΙΤΙΚΑ

Όσα φέρνει η ώρα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΦΟΥΡΑΗΣ

4

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

**Μαφία και Β΄
Παγκόσμιος Πόλεμος**

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΗΣ

10

ΓΙΝΕΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΜΟΝΟ ΜΕ 26€ ΕΤΗΣΙΩΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΕΡΧΕΤΑΙ Η «ΗΧΩ» ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΑΣ

ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑ
ΒΑΦΕΙΑΔΗ

Οι οκτώ και το άσυλο

Η άτυπη κυβερνητική θέση «ούτε δικαστικές διαδικασίες fast track, ούτε άσυλο σε πραξικοπηματίες» ορίζει το πλαίσιο διαχείρισης της «καυτής πατάτας» για την έκδοση των οκτώ. Η Άγκυρα ασκεί πιέσεις, άμεσες και έμμεσες, αλλά όπως το θέτουν και οι Ευρωπαίοι για το προσφυγικό, για να πάρει τα ανταλλάγματα που ζητάει η Τουρκία, οφείλει να τηρήσει τις υποχρεώσεις της και να μην επαναφέρει τη θανατική ποινή.

Η Τουρκία πιέζει ασφυκτικά την Ελλάδα στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο για την έκδοση των οκτώ Τούρκων στρατιωτικών που προσγειώθηκαν στο αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης, μια μέρα μετά το πραξικόπημα τη νύχτα της 15ης Ιουλίου. Ο πρωθυπουργός Μπινάλι Γιλντιρίμ κάλεσε πρόσφατα τον Έλληνα ομόλογό του και ως φαίνεται από την ανακοίνωση που εξέδωσε το Μαξίμου συζητήσαν για σχεδόν όλο το φάσμα των καυτών θεμάτων στην ελληνοτουρκική ατζέντα, συμπεριλαμβανομένων «θεμάτων δικαστικής συνεργασίας», όπως αναφέρει η ανακοίνωση σε μια σχεδόν ευθεία αναφορά στο θέμα των οκτώ.

Αξίζει να υπενθυμίσουμε ότι η πίεση ξεκίνησε με την τηλεφωνική επικοινωνία Ερντογάν – Τσίπρα λίγο μετά το πραξικόπημα και ακολούθησε η συνομιλία μεταξύ των υπουργών Εξωτερικών αλλά και οι -τουλάχιστον άκομπες- δηλώσεις του Τούρκου πρεσβευτή, Κερίμ Ουράς, ο οποίος σύμφωνα με το πρακτορείο Ρόιτερς ανέφερε: «Αν επιστραφούν (οι οκτώ) το συντομότερο δυνατό, αυτό πραγματικά θα είναι ένα πολύ θετικό στοιχείο στις διμερείς σχέσεις μας. Αν όχι, θα είμαι πολύ ανήσυχος ως πρεσβευτής. Και πρέπει

να πω ότι αυτό δεν θα βοηθήσει καθόλου» τις οποίες ανασκεύασε μεν, αλλά όχι ουσιαστικά, μεταφέροντας το σκεπτικό της Άγκυρας και το συναίσθημα του τουρκικού λαού για το κεφαλαιώδες αυτό ζήτημα.

Η υποβολή από την Τουρκία αιτήματος έκδοσης, το οποίο ασμένως διεβίβασε (και σωστά) το Υπουργείο Εξωτερικών στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, κινεί και επισήμως πλέον τις διαδικασίες, που ούτως ή άλλως είχαν προχωρήσει οι Έλληνες δικαστές. Απέναντι στο αίτημα έκδοσης όμως υπάρχουν και τα αιτήματα ασύλου. Και η ελληνική Δικαιοσύνη είναι ο μοναδικός πυλώνας που μπορεί και πρέπει να δώσει τη λύση.

Η ατομική και μεμονωμένη και όχι συλλήβδην εξέταση του αιτήματος ασύλου συνάδει πλήρως με την ελληνική δικονομική παράδοση και δίνει στους αιτούμενους ασύλου την πλήρη προστασία που οφείλει να παρέχει μια ευρωπαϊκή χώρα, καθώς η υπόθεση των οκτώ είναι βέβαιον ότι συγκεντρώνει τα βλέμματα όχι μόνον ολόκληρης της Ευρώπης, αλλά και της πέραν του Ατλαντικού υπερδύναμης που έχει τη δική της καυτή πατάτα της έκδοσης του Φετουλάχ Γκιουλέν.

Η Ελλάδα οφείλει να τηρήσει με θρησκευτική ευλάβεια τα ανθρώπινα δικαιώματα των οκτώ, να τους δώσει κάθε ευκαιρία να υπερασπισθούν τον εαυτό τους και το αίτημά τους κι ενδεχομένως να χρειασθεί να δώσει και το χρόνο για να διαφανεί αν η Τουρκία οδεύει προς την επαναφορά της θανατικής ποινής. Η ρητορική Ερντογάν μπορεί να μοιάζει ότι πετάει το μπαλάκι στο λαό, όμως σε όλες του τις τοποθετήσεις

λέει ξεκάθαρα ότι θα υπογράψει ό,τι του φέρει η Βουλή, κρατώντας ουσιαστικά μια γραμμή άμυνας μεταξύ λαϊκισμού και υποχρεώσεων προς τη διεθνή κοινότητα.

Η Ευρώπη μπαίνει στην όλη εξίσωση με την ξεκάθαρη στάση της ότι η επαναφορά της θανατικής ποινής ισοδυναμεί με αποκοπή της Τουρκίας από την ενταξιακή διαδικασία κι επομένως η συμφωνία για το προσφυγικό μένει στον αέρα. Άρα η «καυτή πατάτα» των οκτώ θα μπορούσε να θεωρηθεί για τη διπλωματία και διαπραγματευτικό χαρτί. Όμως εδώ δεν αποφασίζουν οι διπλωμάτες, αλλά οι δικαστές.

Αν θέλουμε ωστόσο έντιμα να εκτιμήσουμε σωστά την υπόθεση των οκτώ, ίσως χρειάζεται να κάνουμε μια άλλη υπόθεση: Σκεφτείτε ότι γίνεται πραξικόπημα στην Ελλάδα κι οι

πραξικοπηματίες κατεβάζουν τα τανκς στους κεντρικούς δρόμους της Αθήνας και σκοτώνουν δεκάδες ανθρώπους. Οκτώ από αυτούς, οι οποίοι μάλιστα υπάρχουν υποψίες ότι έκαναν απόπειρα να σκοτώσουν τον ανώτατο πολιτειακό παράγοντα της χώρας, καταφεύγουν με στρατιωτικό ελικόπτερο στην Τουρκία. Τι θα θέλαμε να κάνει η Τουρκία; Δεν θα ασκούσαμε κι εμείς πιέσεις προς την Άγκυρα; Δεν θα περιμέναμε την έκδοσή τους; Πώς θα τους αντιμετωπίσαμε ως κοινωνία και ως Δικαιοσύνη;

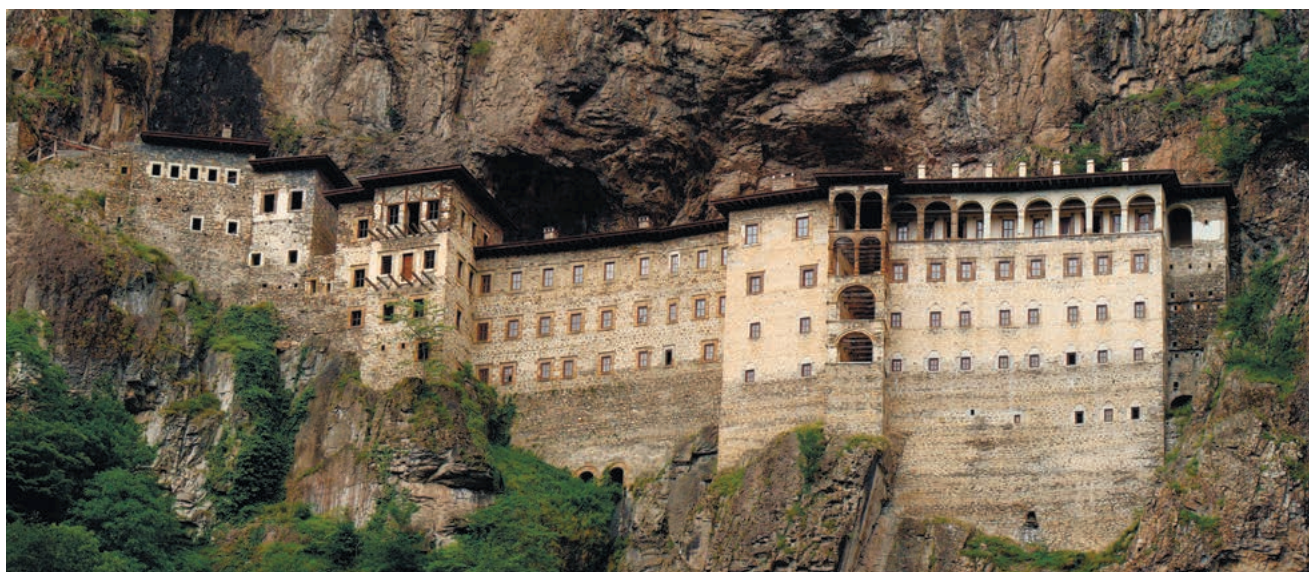
Ίσως οι απαντήσεις σε αυτά τα κρίσιμα ερωτήματα να ξεδιαλύνουν την ομίχλη στο σκεπτικό της όποιας απόφασης, χωρίς πάντα να ξεχνάμε την απαρέγκλιτη τήρηση των στοιχειωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΛΟΓΩ ΕΡΓΩΝ ΔΕΝ ΤΕΛΕΣΘΗΚΕ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ

Λόγω ανακαινιστικών έργων που διεξάγονται στους χώρους της Μονής Σουμελά στον Πόντο δεν τελέσθηκε φέτος η Θεία Λειτουργία στην Παναγία της Σουμελά που άρχισε από το 2010.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο είχε ενημερωθεί από πέρυσι πως δεν θα υπάρχει η δυνατότητα να εορταστεί η Κοίμηση της Θεοτόκου στο ιστορικό μοναστήρι για τον Αύγουστο του 2016. Ήδη από τον περασμένο Σεπτέμβριο είχαν περιφραχθεί οι πέριξ χώροι της Μονής. Να σημειωθεί ότι από την περίοδο της θητείας του πρώην υπουργού Πολιτισμού της Τουρκίας Ερτογρούλ Γκιουνάι είχε επισημανθεί ότι τα προηγούμενα έργα αναπαλαίωσης δεν ήταν τα ενδεικνυόμενα. Άλλωστε άδεια για την τέλεση της Θείας Λειτουργίας δόθηκε για τη Μονή της Φανερωμένης στην Αρτάκη της Κυζίκου όπου στις 23 Αυγούστου ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος προεξήρχε για δεύτερη φορά φέτος στα ερείπια της ιστορικής Μονής.

Νίκος Μαγγίνας

ΑΝΑΔΙΦΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ
ΒΛΑΒΙΑΝΟΥ

Καυτή πατάτα

Με βάση το διεθνές δικαιο και τους ελληνικούς νόμους η απόφαση για τους 8 Συνάντηση Τσαβούσογλου - Κοτζιά

■ Η υπόθεση των 8 Τούρκων στρατιωτικών είναι από αυτές που θάθελες να μη σου τύχουν. 'Η αν έχεις την ατυχία και...σου τύχει, να μείνει κατά το δυνατόν "μεταξύ μας". Να μην πάρει έκταση. 'Όστε να έχεις την απαιτούμενη ψυχραιμία και άνεση να την αντιμετωπίσεις. Όμως ήταν φανερό μετά τις πρώτες λέξεις που γράφτηκαν στο Διαδίκτυο, όταν το τουρκικό στρατιωτικό ελικόπτερο προσγειωνόταν στις 11.45 της 16ης Ιουλίου στο αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης, ότι η Αθήνα "έμπλεκε" σε περιπετειώδες πολιτικο-διπλωματικό θρίλερ. Μία μέρα πριν είχε εκδηλωθεί απόπειρα πραξικοπήματος στην Τουρκία. Κάποιοι - συνοδοιπόροι του Φετουλάχ Γκιουλέν όπως είπε εν συνεχεία η δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση της χώρας - θέλησαν να ανατρέψουν τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν.

Οι πρώτες στιγμές ήταν δραματικές. Το τουρκικό ελικόπτερο επικαλέσθηκε βλάβη για να περάσει εντός ελληνικού εναέριου χώρου. Όταν τελικά προσγειώθηκε στο αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης αποβιβάστηκαν οκτώ άτομα. Συνελήφθησαν και ζήτησαν αμέσως πολιτικό άσυλο, όπως άμεσα ανακοίνωσε η Ελληνική Αστυνομία. Το Μονομελές Πλημμελειοδικείο Αλεξανδρούπολης τους επέβαλε ποινή φυλάκισης δύο μηνών με τριετή αναστολή με την κατηγορία της παράνομης εισόδου στη χώρα, ενώ από τα πρώτα δευτερόλεπτα, μόλις δημοσιοποιήθηκε η είδηση, η Τουρκία άφησε να εννοηθεί ότι ζητεί την έκδοσή τους. Οι ίδιοι αρνούνται φυσικά κάθε εμπλοκή με την απόπειρα πραξικοπήματος στην πατρίδα τους.

Η υπόθεση, όπως προείπαμε, δεν είναι απλή. Και δεν είναι από τις σύντομες ως προς το τελικό αποτέλεσμά τους. Πρόκειται για χρονοβόρα διαδικασία που εξετάζεται σε πρώτο αλλά και σε δεύτερο βαθμό. Η ελληνική κυβέρνηση, δια στόματος υπουργού Εξωτερικών Νίκου Κοτζιά αλλά και άλλων αξιωματούχων, έχει μεταφέρει προς κάθε κατεύθυνση ότι οι άνθρωποι αυτοί θα δικασθούν και η δικαιοσύνη θα αποφανθεί στη βάση του ελληνικού και του διεθνούς δικαίου.

Όταν στις 16 Αυγούστου έφθασε τελικά το επίσημο αίτημα της Άγκυρας για την έκδοση των 8 από την Εισαγγελία της Κωνσταντινούπολης, το ελληνικό υπουργείο Εξωτερικών το απέστειλε στο υπουργείο Δικαιοσύνης. Το αίτημα αναφέρει ότι οι Τούρκοι στρατιωτικοί αντιμετωπίζουν κατηγορίες "για παραβίαση του Συντάγματος δια της βίας, απόπειρα δολοφονίας του προέδρου και εγκλημάτων κατά των

νομοθετικών οργάνων και της κυβέρνησης". Οι οκτώ Τούρκοι είχαν λάβει στις 27 Ιουλίου παράταση ενός μήνα για την αίτηση ασύλου. Ο υφυπουργός Εξωτερικών Γιάννης Αμανατίδης ερωτηθείς για την υπόθεση από τον τηλεοπτικό σταθμό ΣΚΑΙ είπε ότι «Τα δικαστήρια αποφασίζουν για το πολιτικό άσυλο, είμαστε εντεταλμένη πολιτεία υπάρχουν διαδικασίες, και αυτά θα αποφασίσουν».

Στην απολογία τους, οι οκτώ είπαν ότι κλήθηκαν τηλεφωνικά από τον αξιωματικό υπηρεσίας, το βράδυ της Παρασκευής, να μεταβούν στην μονάδα τους, η οποία βρίσκεται στην Κωνσταντινούπολη, για να μεταφέρουν τραυματίες στρατιώτες χωρίς να τους γίνει γνωστός ο λόγος του τραυματισμού τους. Εξήγησαν ότι τα ελικόπτερα τους δεν είναι πολεμικά, δεν φέρουν αμυντικό ή επιθετικό οπλισμό, αλλά χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά προσωπικού και τραυματιών σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών. Είπαν επίσης ότι αρχικά είχαν τρία ελικόπτερα τα οποία δέχθηκαν πυρά, χωρίς να γνωρίζουν από ποιούς, και αναγκαστικά επιβιβάστηκαν όλοι σε ένα. Το

πολιτικό άσυλο το ζητούν διότι θεωρούν ότι στη χώρα τους θα αντιμετωπίσουν την ποινή του θανάτου.

Άλλο ένα τεράστιο θέμα που δημιουργήθηκε αμέσως μετά την 15η Ιουλίου. Την απόφαση θα τη λάβει φυσικά η Τουρκική Εθνοσυνέλευση. Προς το παρόν, ο πρόεδρος Ερντογάν χρησιμοποιεί ευρέως το θέμα, βλέποντας ότι η ρητορική επ' αυτού του δίνει πόντους και του χαρίζει δημοφιλία. Ο Τούρκος πρόεδρος έχει δείξει με την μέχρι σήμερα πολιτική του πορεία ότι είναι απρόβλεπτος. Αν, πάντως, η θανατική ποινή επανέλθει στην Τουρκία, τότε αυτό σημαίνει ρήξη χωρίς επιστροφή στις σχέσεις με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

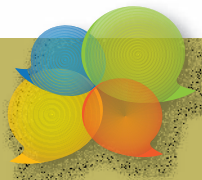
Το γεγονός ότι οι οκτώ κατηγορούνται για διασάλευση δημοκρατικής νομιμότητας και απόπειρα πραξικοπήματος κατά το οποίο βομβαρδίσθηκε το Κοινοβούλιο τους βαραίνει. Παρά ταύτα η υπόθεση είναι περίπλοκη τόσο νομικά όσο και πολιτικά. Και επειδή κάποιοι προσπάθησαν να κάνουν συνδέσεις με υποθέσεις του παρελθόντος, ειδικό με τους οποίους μιλήσαμε,

μας εξήγησαν ότι ουδεμία ομοιότητα υπάρχει με προηγούμενες υποθέσεις.

Ήδη λοιπόν το θέμα βρίσκεται στα χέρια της δικαιοσύνης. Χρονικός ορίζοντας για την απόφαση δεν υπάρχει. Άλλωστε επί της όποιος αποφάσεως, εφόσον το θελήσουν οι οκτώ έχουν δικαίωμα εφέσεως. Κι έχουν κι ένα ακόμη δικαίωμα: Να προσφύγουν στα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια, γεγονός που ίσως να δίνει δυνατότητες ανάσας ανακούφισης στις ελληνικές Αρχές.

Όλα τα ζητήματα που αφορούν τις διμερείς σχέσεις ανάμεσα στις δύο χώρες συζητήσαν οι υπουργοί Εξωτερικών Κοτζιάς και Τσαβούσογλου που συναντήθηκαν ανεπισήμως στην Ελούντα στο νομό Λασιθίου στην Κρήτη. Στις δηλώσεις τους δεν είπαν κάτι περισσότερο από αυτά που γνωρίζουμε. Με απλά λόγια μόνον να εικάσουμε μπορούμε για το αν μίλησαν για τους οκτώ... Αυτό που σίγουρα γνωρίζουμε είναι ότι σύντομα θα υπάρξει και συνάντηση των δύο πρωθυπουργών Τσίπρα και Γιλντιρίμ.

ΚΟΣΜΟ... ΠΟΛΙΤΙΚΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ
ΦΟΥΡΛΗ

Όσα φέρνει η ώρα

■ Ο Αύγουστος του 2016 είχε το λαμπερό χρώμα των Ολυμπιακών Αγώνων. Ήρθε λουσμένος στη χρυσόσκονη του Ρίο ντε Τζανέιρο. Οι Βραζιλιάνοι φρόντισαν να μας δείξουν τις ομορφότερες παραλίες του και να «ζουμάρουν» στη μαγεία της φύσης και στα εντυπωσιακά αξιοθέατα. Ο τερματισμός του Μαραθωνίου στο «σαμπαδρόμιο», με τους αθλητές να διανύουν το τελευταίο χιλιόμετρο μπροστά στη θάλασσα, δίπλα στο «Μουσείο του Μέλλοντος» και σε επιβλητικές κατασκευές με τη σφραγίδα (και εκεί!) του Καλατράβα, ήταν μία εξαιρετική διαφήμιση. Οι φαβέλες και η φτώχεια απλώς «κάθηκαν». Ήταν αναμενόμενο και δεν υπάρχει κάτι μεμπτό σε αυτή την ιστορία. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι αδιαμφισβήτητα η μεγαλύτερη ευκαιρία για διεθνή προβολή και διαφήμιση της διοργανώτριας χώρας. Κάποτε είχε υπολογιστεί ότι ο δωρεάν διαφημιστικός χρόνος που κέρδισε η Ελλάδα το 2004 σε διεθνή ΜΜΕ ήταν πολλαπλάσιος του ΑΕΠ - και μάλιστα αρκετές φορές μεγαλύτερος από το ετήσιο εθνικό προϊόν. Μακάρι η Βραζιλία να αξιοποιήσει αυτή τη μοναδική ευκαιρία - που έχασε άδοξα η χώρα μας. Θα είναι προς όφελος (και) των φτωχότερων ανθρώπων, αν οι φαβέλες περάσουν σταδιακά, κάποτε, στην

ιστορία...

Θαυμάζοντας την «άλλη» Ελλάδα, των αθλητών μας, που έλαμψαν με το παράδειγμα, τη θέλησή τους, το πνεύμα και την ψυχή που έβγαλαν σε γήπεδα, πίστες και θάλασσες, εγώ βεβαιώθηκα ότι υπάρχει μία νέα γενιά που μπορεί να αλλάξει τη μοίρα της και να σηκώσει τη χώρα στις πλάτες της. Δεν μπορεί να αποδειχθεί λιγότερο ικανή από τις προηγούμενες. Και μία δεύτερη προσωπική σκέψη: η ιδέα της συν-διοργάνωσης ενός Ευρωπαϊκού ή Παγκοσμίου πρωταθλήματος από την Ελλάδα και την Τουρκία έχει πέσει στο τραπέζι στο παρελθόν, αλλά δεν «περπάτησε». Η σημερινή εικόνα της Τουρκίας του Ερντογάν μάλλον δυσκολεύει τα πράγματα. Οσοσο, αν το Κυπριακό προχωρούσε σε λύση κάποια στιγμή, θα ήταν σπουδαίο να βλέπαμε Ελλάδα, Τουρκία και Κύπρο μαζί σε ρόλο συν-διοργανωτών, ως αφετηρία σε μία νέα εποχή.

○○○

Το καλοκαίρι στις ΗΠΑ θα μείνει στην ιστορία ως ένα από τα τελευταία επεισόδια στην προεκλογική μάχη της Χίλαρι Κλίντον με τον Ντόναλντ Τραμπ, ενόψει της προεδρικής εκλογής τον ερχόμενο Νοέμβριο. Οι προ-

βλέψεις και οι προσδοκίες σε σχέση με τον επόμενο Αμερικανό Πρόεδρο, καλύτερα να μένουν... Η ιστορία μάς έχει διδάξει, ότι τέτοιου είδους αφέλεια δεν συγχωρείται στον σύγχρονο κόσμο. Η επόμενη αμερικανική ηγεσία θα κριθεί στην πράξη και ο απολογισμός θα γίνει στο τέλος. Όσο για το ποιός θα επικρατήσει τελικά για να εγκατασταθεί το 2017 στον Λευκό Οίκο, ας μη βιαζόμαστε. Ο πολιτικός χρόνος που μεσολαβεί μέχρι τον Νοέμβριο, μετριέται σε έτη φωτός. Θα δούμε και θα ακούσουμε πάρα πολλά μέχρι τότε...

○○○

Το ίδιο ισχύει και για την Τουρκία. Όσα φέρνει η ώρα δεν τα φέρνει ο χρόνος, λέει μία παλιά παροιμία. Σοφό!

Δείτε πόσο ξαφνική και απροσδόκητη είναι η στροφή του Ταγίπ Ερντογάν προς τη Μόσχα. Από την πολυμηνη κρίση που προκάλεσε η κατάρριψη του ρωσικού μαχητικού αεροσκάφους από τους Τούρκους στη μεθόριο με τη Συρία, φτάσαμε σε ένα «ειδύλλιο» Ερντογάν - Πούτιν. Σε πρώτο χρόνο, ο Τούρκος Πρόεδρος που ζήτησε συγγνώμη, προκειμένου να αποκατασταθούν οι διπλωματικές σχέσεις των δύο χωρών, αφού είχαν

«παγώσει» μετά την κατάρριψη του ρωσικού αεροσκάφους στη Συρία, φαίνεται κερδισμένος από την συγκεκριμένη εξέλιξη. Σε δεύτερο χρόνο όμως, ίσως εξελιχθούν διαφορετικά τα πράγματα. Η πρόβλεψη δεν είναι δική μας, αλλά την αντιγράφω από την έγκυρη επιθεώρηση του Foreign Affairs, στο άρθρο του Jeffrey Mankoff, που δημοσιεύθηκε στις 21 Ιουλίου: «Το ξεκοίλιασμα του στρατού από τον Ερντογάν θα τον καταστήσει λιγότερο ικανό να αντισταθεί στην επέκταση της ρωσικής ισχύος, ακόμη

και καθώς η καταστολή που επιχειρεί εναντίον των υποτιθέμενων αντιπάλων του κινδυνεύει να τον αποξενώσει από τους Δυτικούς συμμάχους της Τουρκίας. Με την Τουρκία να αντιμετωπίζει την βαθύτερη αβεβαιότητα που έχει δει εδώ και δεκαετίες, ο Ερντογάν δεν είναι σε θέση να αντιδρά ενάντια στην Μόσχα. Η Ρωσία θα συνεχίσει να επεκτείνει την επιρροή της στην κοινή γειτονιά των δύο χωρών, ενώ θα προσφέρει στην Άγκυρα μόνο την προοπτική μιας άνισης σχέσης.»

Ο Πατριαρχικός εορτασμός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Ίμβρο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ,
ΡΕΠΟΡΤΑΖ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΑΓΓΙΝΑ

■ Με ιδιαίτερη λαμπρότητα εορτάστηκε η Κοίμηση της Θεοτόκου στην αιγαιοπελαγίτικη Ίμβρο, ιδιαίτερη πατρίδα του Οικουμενικού Πατριάρχη. Την παραμονή της εορτής ο Οικουμενικός Πατριάρχης χοροστάτησε στο Ναό της Παναγίας στο χωριό του, τους Αγίους Θεοδώρους. Ανήμερα της θεομητορικής εορτής προεξήρχε της Θείας Λειτουργίας στο Ναό της Παναγίας στα Αγρίδια και συμμετείχαν οι επίσης Ίμβριοι, ο Μητροπολίτης Ίμβρου και Τενέδου Κύριλλος και ο Μητροπολίτης Μύρων Χρυσόστομος.

Στον εσπερινό και τη θεία λειτουργία παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη, Πρέσβης Ευάγγελος Σέκερης, Άρχοντες του Θρόνου, και πλήθος Ιμβρίων, μονίμων κατοίκων της νήσου αλλά και εκ του εξωτερικού

■ Πώς είναι δομημένο αυτό το κράτος; Μια συνεχής απογοήτευση! Η στρέβλωση μάλλον υπάρχει τελικά παντού. Και στις πιο απίθανες καταστάσεις.

Είμαι εκπαιδευτικός αγγλικής γλώσσας σε δημοτικό σχολείο Αθηνών.

Τώρα που σε λίγες μέρες θα αρχίσει η καινούρια χρονιά και οι μαθητές θα μπουνέ στις τάξεις μου ήρθε στο νου ένα περιστατικό που συνέβη πέρυσι το Σεπτέμβρη και που με άφησε άναυδο. Θα ήθελα να το μοιραστώ μαζί σας.

Είναι από εκείνες τις περιπτώσεις που λες «Αν είναι δυνατόν; Και εδώ;»

Εκτελούσα χρέη προσωρινού διευθυντή ως ο αρχαιότερος της σχολικής μονάδας.

Ο Σεπτέμβρης και ο Ιούνιος είναι γενικά οι δύσκολοι μήνες για τις διευθύνσεις των σχολείων. Εγγραφές, μετεγγραφές, πιστοποιητικά φοίτησης, ηλεκτρονικές ενημερώσεις και επικαιροποιήσεις και πολλά άλλα.

Οι νόμοι σε αυτή τη χώρα που λέγεται Ελλάδα δεν χαρακτηρίζονται για τη μονιμότητά τους (αν όχι και για τη νομιμότητά τους, βλ. συνταγματικότητά τους!!!). Έτσι ο καθένας τρέχει να προλάβει μη τυχόν και αλλάξει ο νόμος που τον ενδιαφέρει.

Μια τέτοια περίπτωση λοιπόν είναι και η έκδοση πιστοποιητικών φοίτησης για τους αλλοδαπούς μαθητές. Πρόκειται για ένα απαραίτητο δικαιολογητικό για την απόκτηση ιθαγένειας. Αφορά στη συντριπτική πλειοψηφία σε αλβανούς μαθητές.

○○○

Ένα από τα ηρωικά λοιπόν του περσινού Σεπτέμβρη εισέρχονται στο χώρο του γραφείου δύο κύριοι. Ήταν Αλβανοί. Ο ένας είχε έρθει επικουρικά για να βοηθήσει στην επικοινωνία τον άλλον επειδή μιλούσε καλά ελληνικά. Ο άλλος, πατέρας μιας μαθήτριας η οποία είχε αποφοιτήσει από το σχολείο καμιά δεκαπενταριά χρόνια πριν, δεν τα μιλούσε αρκετά καλά.

Χρειαζόταν τη «Βεβαίωση Φοίτησης Αλλοδαπού Μαθητή σε Ελληνικό Σχολείο στην Ελλάδα». Έπρεπε αφενός να δω το διαβατήριό της μαθήτριας αλλά και επιπλέον και οι λατινικοί χαρακτήρες των ονομάτων (ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, όνομα μητέρας) στο διαβατήριό να συμπίπτουν ακριβώς με τα στοιχεία εγγραφής στο πρωτόκολλο του σχολείου καθώς και στο μητρώο μαθητών. Αλλιώς δεν μπορούσε να εκδοθεί η βεβαίωση ή θα εκδιδόταν με τα στοιχεία εγγραφής του σχολείου και αν αυτά ήταν διαφορετικά από του διαβατηρίου έστω και κατά ένα γράμμα τότε ο άνθρωπος θα έπρεπε να πάει για ταυτοπροσωπίες και άλ-

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΕΣ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

«Σ' ευχαριστώ... να πιείς μια μπίρα!»

λους γραφειοκρατικούς κυκεώνες...

Ο άνθρωπος περίμενε μ' ένα παρακλητικό και καρτερικό ύφος, εκείνο το ύφος που έλεγε «είμαι στα χέρια σου». Ο φίλος του είχε ήδη φύγει.

○○○

Ψάχνω το φάκελο των εγγραφών του έτους εγγραφής της μαθήτριας, τον βρίσκω. Κοιτάζω και την αντίστοιχη καταχώρηση στο μητρώο μαθητών. Εντάξει. Αντιπαραβολή με τα στοιχεία του διαβατηρίου για να αρχίσω τη σύνταξη της βεβαίωσης....

«Πότε να έρθω να το πάρω;» με ρωτάει με ένα φόβο μη του πω σε καμιά εβδομάδα

«Σήμερα»

«Σήμερα;»;». Τα έχασε. Δεν περίμενε μια τέτοια απάντηση.

«Ναι, σε λίγο. Θέλεις να κάνεις καμιά βόλτα και να έρθεις; Εγώ το πολύ σε ένα εικοσάλεπτο θα σου το έχω έτοιμο!»

«Είχα πάει και στο γυμνάσιο να πάρω και από κει το χαρτί και μου είπαν ότι έχουν πολλή δουλειά και να περάσω άλλη μέρα» μου λέει την εμπειρία του σε κατανοητά ελληνικά.

Τι να του πω του ανθρώπου. Δεν με εκπλήσσει πια τίποτε. Όσο και φόρτο δουλειάς να έχεις εξυπηρετείς έναν άνθρωπο που έχασε το μεροκάματο της δουλειάς του και με την ψυχή στο στόμα τρέχει από σχολική μονάδα σε σχολική μονάδα για να βγάλει βεβαιώσεις για την κόρη του.

Τραγωδία!

Το όνομα μητέρας διαφέρει κατά ένα γράμμα ανάμεσα στα στοιχεία του διαβατηρίου και τα στοιχεία του σχολείου.....

Του το λέω. Χάνει το χρώμα του. Κάποιος άλλος θα μπορούσε να τον ξεπετάξει λέγοντάς του ότι τα ονόματα «δεν πιάνουν» και να φέρει χαρτί ταυτοπροσωπίας κλπ. κλπ. Ήταν πασιφανές ότι επρόκειτο για απροσεξία του παλιού διευθυντή αντιγράφοντας τα λατινικά από το διαβατήριό στο μητρώο...

Κρίμα ο άνθρωπος...

Κάποιες στιγμές πρέπει να έχεις την τόλμη των πρωτοβουλιών...

Παίρνω λοιπόν το μολύβι και

διορθώνω το μητρώο με βάση το διαβατήριό... Πλέον όλα είναι εντάξει! Η βεβαίωση μπορεί πια να συνταχθεί, να εκτυπωθεί, να σφραγισθεί, να περάσει στα εξερχόμενα και να παραδοθεί... Και πράγματι σε λιγότερο από δέκα λεπτά όλα έτοιμα.

Του δίνω και ένα επιπλέον αντίγραφο καλού κακού. Φωτίζεται το πρόσωπό του...

«Να πας στο καλό! Καλή συνέχεια στη μέρα σου!»

Σπκώνεται από τη θέση του αλλά δεν πάει προς την πόρτα. Έρχεται

προς το μέρος μου. Ζυγώνει δίπλα μου στο γραφείο.

«Σ' ευχαριστώ... να πιείς μια μπίρα!»

Κρατάει ένα εικοσάρι. Αρνούμαι φυσικά. Του λέω ότι απλώς έκανα αυτό που έπρεπε και ότι χάρηκα που μπόρεσα να τον εξυπηρετήσω. Μάλλον δεν με πιστεύει ή απορεί...

«Μια μπίρα, έλα!»

Τον κτυπώ φιλικά στην πλάτη και τον ξεπροβοδίζω...

Ποιος ξέρει ο άνθρωπος πόσα εικοσάρια είχε μοιράσει μέχρι εκείνη τη στιγμή για να προχωρήσει η πολιτογράφηση της κόρης του!

Τι άλλο να πα;

Όπως έγραφα και στην αρχή: Μια συνεχής απογοήτευση...

Μπακλαβάς Ε.Π.Ε.
ΑΙΟΚΑΙΕΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΙΣΤΗΣ ΚΑΛΑΜΟΙ
Από το 1949

Κaraköy Güllüoğlu
Από το 1949

Ο καλύτερος πολιτικός μπακλαβάς στην Αθήνα. Με αγνά γνήσια προϊόντα. Για την παραδοσιακή γεύση που βρίσκετε μόνο στην Κωνσταντινούπολη. Τραγανός μπακλαβάς με φυσίκι ή καρύδια. Όπως εσείς τον προτιμάτε. Απαράμιλλο πολιτικό τσουρέκι με μαστίχα και μαχλέπι. Αλλά και καζάντιμι με την παραδοσιακή συνταγή.

Ερμού & Νίκης 1, Σύνταγμα ☎210 3213959
Αγ. Αλεξάνδρου 5, Εμπορικό Κέντρο Φλοίσβου, Παλαιό Φάληρο ☎210 9840733, Fax 210 9840373
Εργαστήριο: 25ης Μαρτίου 79, Περιστέρι ☎210 5759345
Χονδρική πώληση: 6984595524, email: baklavasepe@gmail.com

ΠΡΟΣΩΠΑ και ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ

ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ
Η ΚΑΙΤΗ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ

Πολλά και άξια μίμησης τα πρόσωπα που έλκουν την καταγωγή τους από την Κωνσταντινούπολη, την Σμύρνη και τις άλλες πόλεις της Ιωνίας, της Καππαδοκίας και του Πόντου. Διαχρονικά μέσα από την πνευματική, επιχειρησιακή ή καλλιτεχνική τους πορεία εξελίχθηκαν σε φωτεινές προσωπικότητες. Σε κάθε τεύχος θα σας θυμίζω διαφορετικές λαμπερές παρουσίες, άξιες προς μίμηση.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΠΕΡΠΙΝΙΑΔΗΣ ΛΑΪΚΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ, ΟΡΓΑΝΟΠΑΙΚΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΘΕΤΗΣ

ΓΝΩΣΤΟΣ και ως «Στελλάκης» ο λαϊκός τραγουδιστής, οργανοπαίκτης και συνθέτης του ρεμπέτικου τραγουδιού. Τραγούδησε το «Νόστιμη Μαυροματού», σε στίχους και μουσική του Μάρκου Βαμβακάρη. Γεννήθηκε το 1899 στην Τήνο, μεγάλωσε στην Κωνσταντινούπολη και το 1923 μετακόμισε στον Πειραιά, όπου ήρθε σε επαφή με Μικρασιάτες ρεμπέτες. Συνεργάστηκε σχεδόν με όλους τους μεγάλους συνθέτες, όπως ΠάνοΤούντα, Γιοβάν Τσαούς, Κώστας Σκαρβέλης, Βασίλη Τσιτσάνη, Μπαγιαντέρα, Σπύρο Περιστερή, Γιάννη Παπαϊωάννου, Μάρκο Βαμβακάρη και αργότερα με τον Γιώργο Μητσάκη, το Μανώλη Χιώτη και άλλους. Θεωρείται το μεγαλύτερο αστέρι του τραγουδιού από το 1930 έως το 1950 ενώ έκανε αρκετά ντουέτα με γνωστές ερμηνεύτριες και ερμηνευτές της εποχής, όπως με την Ιωάννα Γεωργακοπούλου, το Στράτο Παγιουμτζή, τη Μαρίκα Νίνου, τον Δημήτρη Περδικόπουλο, τον Γιώργο Κάβουρα. Έγινε γνωστός για το ήθος του, κάτι ξεχωριστό για τους καλλιτέχνες του είδους και της εποχής. Ο Στελλάκης δε δίσταζε να κάνει δεύτερη φωνή και μάλιστα πολύ διακριτικά σε καλλιτέχνες των οποίων τα ονόματα ήταν μηδαμινά μπροστά στο δικό του. Μια μέρα του 1938 βρέθηκε περαστικός από την Οδον την ώρα που ο Μάρκος Βαμβακάρης ηχογράφησε τη «Νόστιμη Μαυροματού» του. Ο Στελλάκης δεν δίστασε να κάτσει να κάνει δεύτερη φωνή. Το αποτέλεσμα ήταν αριστούργημα σε σχέση με εκείνο που θα έβγαине από τον Μάρκο σόλο, αλλά ο Στελλάκης δεν πήρε ούτε δραχμή και το όνομά του δε γράφτηκε επάνω στο δίσκο διότι εκείνο τον καιρό ο ίδιος δεσμευόταν με συμβόλαιο αποκλειστικής συνεργασίας με την εταιρία Columbia. Πέθανε το 1977 στην Αθήνα. Ο γιος του Βαγγέλης Περπινιάδης συνεχίζει την οικογενειακή παράδοση στο λαϊκό τραγούδι. ●

ΓΙΟΒΑΝΙΚΑΣ ή ΓΙΑΓΚΟΣ ΑΛΕΞΙΟΥ ΣΥΝΘΕΤΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

«ΑΝ Σ' ΑΓΑΠΩ κι' είν' όνειρο ποτέ as μη ξυπνήσω, με τη γλυκειά τη χα-
ραυγή Θεέ μου as ξεψυχίσω». Ο στίχος αυτός είναι από «Σμυρναϊκό μι-
νόνρε», αυτό το μουσικό είδος που εκφράζει τις μουσικές επιρροές απ'
όλη την ανατολική Μεσόγειο, την ενδοχώρα και τη δύση, συνδυάζοντας
αιγαιοπελαγίτικες μελωδίες, ιταλικές καντσονέτες, γαλλικές μελωδίες,
ρουμάνικους και σέρβικους σκοπούς. Εκφραστής του, συνθέτης και τρα-
γουδιστής, αυτός που έκανε γνωστό το «Σμυρναϊκό Μινόνρε» με τη μορ-
φή που σήμερα το ξέρουμε, φέρεται ότι είναι ο περίφημος βιολιστής
Γιάγκος Αλεξίου ή Γιοβανίκας, όπως ήταν ευρύτερα γνωστός. Γεννήθηκε
το 1850 στη Ρουμανία. Έζησε στη Μυτιλήνη, την Κωνσταντινούπολη και
τη Σμύρνη. Πέθανε το 1925. Ο Γιοβανίκας περιόδευε στην ελεύθερη Ελ-
λάδα, εμφανιζόταν στα καφέ-αμάν της Αθήνας και τραγουδούσε. Συχνά
τον αναφέρουν οι αθηναϊκές εφημερίδες της περιόδου 1886 – 1893,
σαν «το πρώτο βιολί της Ανατολής, που απηχεί μετά περιπαθείας την
ανατολική μουσική, όπου ξεχειλίζει το πάθος». Άλλοτε τον αναφέρουν
ως Γιοβανίκα ή Γιοβανίκο ή Γιοβανάκη ή Γιοβανέλη. Είχε κλασική μου-
σική παιδεία και γνώριζε και την παραδοσιακή νησιώτικη μουσική. Στο
Γιοβανίκα, μάλλον αναφέρεται και ο ανώνυμος Σμυρνιαός ποιητής όταν
λέει: «Είμαι νταής κι όταν χορεύω το χασάπικο, το μπάλο, τον καρσιλαμά
και το τσιφτετέλι, με το γλυκό βιολί του Γιοβανάκη, όλη η Σμύρνη με κα-
μαρώνει. Είμαι νταής και το ούζο είναι ο θεός μου... Περνάω καλά, χο-
ρεύω πίνω και μεθώ, με τα σαντούρια τα βιολιά και τα ταμπούρα». ●

ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ

ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ το 1909 στο Αϊδίνιο της Μικράς
Ασίας, μεγάλωσε στη Σμύρνη και ήρθε ως πρό-
σφυγας στον Πειραιά. Μετά την Μικρασιατική
καταστροφή εγκαταστάθηκε οικογενειακώς
στην Αθήνα, όπου και σπούδασε γαλλική φιλο-
λογία στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης. Εκεί συν-
δέθηκε στενά με τους Αντρέ Μαλρώ και Αντρέ
Ζιντ. Κατά την διάρκεια της κατοχής έλαβε ενεργό
μέλος στην Εθνική Αντίσταση. Το 1944 έγινε
αρχισυντάκτρια της εφημερίδας Ριζοσπάστης,
όπου και ασχολήθηκε με την κάλυψη και τον
σχολιασμό των εξωτερικών γεγονότων. Μετά
τον Εμφύλιο Πόλεμο συνεργάστηκε με το περιο-
δικό Επιθεώρηση Τέχνης και την εφημερίδα «Η
Αυγή» χρησιμοποιώντας το ψευδώνυμο «Σοφία
Δέλτα». Διετέλεσε επίσης αρχισυντάκτρια στο
περιοδικό Γυναίκα και επιστημονική συνεργά-
τρια στα περιοδικά Γυναίκα Δράση και Κομμουνι-
στική Δράση δημοσιεύοντας επιφυλλίδες, χρο-

νογραφήματα και διηγήματα. Το πρώτο της μυ-
θιστόρημα με τίτλο «Οι νεκροί περιμένουν» κυ-
κλοφόρησε το 1959. Συμμετείχε ενεργά στους
πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες της χώρας
μέσα από τις τάξεις της αριστεράς. Τα έργα της
έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες. ενώ η
λογοτεχνία της διακρίνεται για τον ρεαλισμό, την
απλότητα, τη δραματική αφήγηση και τον αδρό
δημοτικό λόγο της. Το μυθιστόρημά της Ματω-
μένα χώματα έχει κυκλοφορήσει σε 250.000 πε-
ρίπου αντίτυπα. Έχει τιμηθεί με το Βραβείο Ελ-
ληνοτουρκικής Φιλίας Αμντί Ιπεκτσι (1983 και
1985) Το 2001 η Εταιρία Ελλήνων Συγγραφέων
καθιέρωσε προς τιμήν της το βραβείο "Διδώ Σω-
τηρίου", το οποίο απονέμεται «σε ξένο ή Έλληνα
συγγραφέα που με τη γραφή του αναδεικνύει
την επικοινωνία των λαών και των πολιτισμών
μέσα από την πολιτισμική διαφορετικότητα». ●
Έφυγε από τη ζωή το 2004. ●

ΟΔΟΣ ΟΝΕΙΡΩΝ

Κανείς θνητός δεν μπορεί να ζήσει χωρίς όνειρα και χωρίς ιδανικά

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Το νόημα της ελευθερίας

Μια από τις λέξεις για τις οποίες γίνονται συζητήσεις και βρίσκονται στη σκέψη των περισσοτέρων μας, καθημερινά, είναι η ελευθερία. Άλλοι την ποθούν και την οραματίζονται, άλλοι την επιδιώκουν και ρίχνονται στον αγώνα για την κατάκτησή της, ενώ πολλοί άλλοι προσπαθούν με το χρήμα ν' αποκτήσουν υλικά αγαθά πιστεύοντας πως μ' αυτά θα 'ναι ελεύθεροι ν' απολαύσουν, όπως επιθυμούν, τη ζωή τους. Συχνά δε πόσο τους διαφεύδει η ίδια η ζωή; Πολλοί, επίσης, συνηθίζουν να εκφράζονται απερίσκεπτα με την αυταπάτη ότι, αν πουν αυτό που σκέφτονται χωρίς μέτρο θα θεωρηθούν ειλικρινείς, οπαδοί της αλήθειας, ελεύθεροι στη σκέψη τους. Φυσικά δεν πρέπει, ακόμη, να παραλείψουμε κι αυτούς, όσοι νομίζουν πως, αν εξαπατήσουν τους άλλους, αν ξεφύγουν με δόλια μέσα τους ισχύοντες κανόνες και τους νόμους, θα θεωρηθούν εξυπνότεροι από τους γύρω τους. Ενεργούν δε όπως επιθυμούν και, ξεπερνώντας τα επιτρεπτά όρια που καθορίζονται από τους ισχύοντες νόμους, τελικά αναστέλλουν την ομαλή κοινωνική συνύπαρξη των μελών μιας μικρής ή μεγάλης ομάδας, κυρίως μιας πολιτικά διαφοροποιημένης κοινωνίας. Μια κοινωνία δε αυτής της μορφής ορίζεται από το μάθημα της Πολιτικής Αγωγής ως πολιτεία στην οποία "οι άρχοντες" είναι οι πολιτικοί ταγοί, οι νομικά εκλεγμένοι από το λαό στην εξουσία και "αρχόμενοι" δηλαδή οι πολίτες, που στην ουσία είναι οι κύριοι φορείς της εξουσίας, οι κύριοι υπεύθυνοι της κοινωνικής ομαλότητας.

Η ελευθερία, λοιπόν, έχει πολυδιάστατο νόημα, έχει ποικίλες μορφές. Είναι δε πολύ δύσκολο να ορίσει κάποιος το νόημά της με απόλυτη ακρίβεια. Πολλά μπορούν να γραφούν και να γίνουν ομηρικές συζητήσεις σχετικά με τις μορφές της ελευθερίας - όμως, συχνά, ελλοχεύει ο κίνδυνος οι συζητήσεις να ξεφύγουν σε μια ατέρμονη φλυαρία και ο διάλογος να καταλήξει άγονος.

Σχετικά με το νόημα της ελευθερίας και το ως πόσο είμαστε ελεύθεροι μέσα στη δουλειά μας ή δούλοι μέσα στην ελευθερία μας αυτό είναι ένα αρκετά συζητήσιμο θέμα. Ας αναφερθώ πρώτα στην εθνική ελευθερία, η οποία καθορίζει και την ελεύθερη ύπαρξη ενός λαού ή μιας μικρής ή μεγάλης ομάδας που κατοικεί σε μία χώρα.

Φυσικά, όταν μία χώρα δεν βρίσκεται υπό την κυριαρχία μιας άλλης, θεωρείται ελεύθερη. Όμως εδώ γεννιέται το ερώτημα ως πόσο μια τέτοια χώρα είναι και πολιτικά ελεύθερη; Στις μέρες μας, ανά τον κόσμο, υπάρχουν χώρες αδούλωτες εξωτερικά, εθνικά ελεύθερες, Όμως μπορεί να γίνει και λόγος για την ποιότητα ζωής των κατοίκων τους, για την πολιτική τους ελευθερία; Πώς είναι δυνατόν να 'ναι ελεύθερη μια χώρα που διοικείται από δυνάστες, οι οποίοι καταργούν ορισμένα και, συχνά, βασικά άρθρα του Συντάγματος της, που φιλμούν την ελευθερία του τύπου της, που καταδυναστεύουν τις μειονότητες που ζουν σε αυτήν ως επίσημοι πολίτες; Άρα και πάλι δε γίνεται λόγος για ελεύθερη χώρα, ελεύθερο κράτος αν δεν είναι μεν εθνικά υπόδουλο,

αλλά ούτε είναι και πολιτικά ελεύθερο. Οι σκέψεις, όμως, αυτές οδηγούν και σ' ένα άλλο ερώτημα:

Κι αν μια χώρα απολαμβάνει την εθνική και πολιτική της ελευθερία μ' ένα φιλελεύθερο σύνταγμα, αλλά ο λαός της δεν έχει την οικονομική άνεση να κινηθεί μέσα σε λογικά και επιτρεπτά όρια; Αν αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα, αν... αν; Σ' αυτή την περίπτωση μπορούμε να μιλάμε για πραγματικά ελεύθερη χώρα και για ελεύθερους κατοίκους;

Σ' αυτό το σημείο είναι πολύ φυσικό να γεννηθεί και η απορία: ακόμα κι αν όλα τα παραπάνω δεν συμβαίνουν, είμαστε σίγουροι πως αναφερόμαστε σ' έναν ψυχικά ελεύθερο άνθρωπο ή σε μια ομάδα ελεύθερων ανθρώπων, οι οποίοι κατατρέχονται από διάφορα πάθη, είναι δέσμιοι των ορέξεων και των απλησιών τους, αναζητούν τελικά τη λύτρωση, αλλά αυτή φαντάζει σαν ένα όνειρο; Ως πόσο ελεύθερος είναι ο άνθρωπος ο οποίος αναγκάζεται λόγω συνθηκών ν' ασκεί ένα επάγγελμα που δεν τον εκφράζει ή ακόμη και ν' ακολουθεί το πλήθος, την απρόσωπη μάζα χωρίς να το επιθυμεί, επειδή φοβάται την κατακραυγή της ή πιστεύει πως η κοινωνική φάλαγγα την οποία ακολουθεί είναι δεσμευμένη από ιδεολογίες, προκαταλήψεις και, γενικότερα, απολιθωμένες ιδέες, οπότε και δεν τον εκφράζει; Η δύναμη της μάζας είναι ισχυρή και αυτό δεν μπορεί ν' αμφισβητηθεί. Όλοι μας πολύ συχνά νομίζουμε πως οι ιδέες μας, οι σκέψεις μας και, τέλος, οι αποφάσεις μας είναι, ολότελα, δικές μας. Κι όμως πόσο οικτρά ξεγελιόμαστε!!

Η ελευθερία δε χαρίζεται, κατακτάται και είναι γνωστό πως η ελευθερία δεν είναι κάτι το εισερχόμενο αλλά κάτι το εξερχόμενο. Ο άνθρωπος και γιατί όχι, τα πλήθη, και οι λαοί την κατακτούν μ' αγώνες. Αν περιμένουν να τους χαρίσουν την ελευθερία τους, σίγουρα θα τους ζητηθούν και ανταλλάγματα. «Σου χαρίζω, μου χαρίζεις» Και όχι μόνο στην εποχή μας, αλλά σε κάθε ιστορική περίοδο κανείς δεν πήρε βοήθεια υλική, ενισχύσεις οικονομικές από ισχυρότερους χωρίς ανταλλάγματα και, μάλιστα πολύ συχνά μ' επαχθείς όρους.

Η τελευταία και σπουδαιότερη μορφή της ελευθερίας είναι η ηθική που έχει ως αρχές τη γνώση, την υπευθυνότητα και το θάρρος. Γράφτηκε και πολύ ορθά, πως όποιος παλεύει το σκοτάδι μέσα του, θα 'χει μεθαύριο δικό του μερτικό στον ήλιο. Η πάλη γίνεται με τη γνώση, που όπως έγραψε και ο Βάκων είναι δύναμη. Όμως ωφέλιμη δύναμη μόνο όταν συμβαδίζει με την ηθική. Δύναμη που παρέχει τα εφόδια για να παλέψει ο άνθρωπος

το σκοτάδι και ν' αποκτήσει το μερτικό που ανέφερα. Επίσης ο υπεύθυνος άνθρωπος σ' όλο αυτό τον αγώνα είναι αυτός που φθάνει στο τέρμα νικητής. Μπορεί να 'χει τα όλα στα χέρια του, αλλά, αν είναι ανεύθυνος, ευθυνόφοβος, ευθυνοφυγός, αργά ή γρήγορα θα πληρώσει...

Τέλος αυτός που έχει θάρρος είναι ο αγωνιστής. Είναι αυτός που τολμά, που δε στηρίζεται σε ξένα δεκανίκια και τέλος φθάνει στην Ιθάκη του νικητής.

Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, πόσο δύσκολο είναι να οριστεί το πραγματικό νόημα της ελευθερίας και πόσο επώδυνη η κατάκτησή της. Οι νέοι μας πάντοτε πρέπει να έχουν ως όραμα τον αγώνα, το σκληρό τις περισσότερες φορές για μια ελεύθερη ζωή, ακόμη κι αν ταλανίζονται στις μέρες μας από αντίξοες συνθήκες. Σημασία έχει ο αγώνας και ποτέ να μην ξεχνούν την πλατωνική ρήση πως η μεγαλύτερη και σπουδαιότερη νίκη είναι η νίκη κατά του εαυτού μας.

BRIC'S
MILANO

Ο ΚΗΦΙΔΗΣ ΣΑΣ ΚΑΛΕΙ ΝΑ ΔΕΙΤΕ
ΤΗΝ ΝΕΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΩΝ BRIC'S

KIFIDIS

Bomonti Ahenk Sokak No:2 34381 Şişli/İstanbul
Tel : (0212) 296 83 03 (pbx) - Fax : (0212) 247 45 67
www.kifidis.com.tr - kifidis@kifidis.com.tr

Μειωμένα έσοδα ίσον «κόφτης»;

**ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ Ο
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΔΑΥΛΟΣ**

Σε μήνα ορόσημο έχει ανακηρυχθεί εδώ και πάρα πολύ καιρό ο Σεπτέμβριος, καθώς επιστρέφει η τρόικα και θα ξεκινήσουν οι πολύ δύσκολες συζητήσεις για την απελευθέρωση των 2,8 δισ. της δεύτερης υποδόσης που απομένει, όπου εκεί θα πρέπει να αποφασιστεί η απελευθέρωση των ομαδικών απολύσεων, κάτι που σίγουρα μία αριστερή κυβέρνηση δεν φανταζόταν ότι θα είχε στην ατζέντα της όταν έκανε προβολή στο χρόνο της διακυβέρνησής της. Σε αυτή τη συζήτηση με την τρόικα όμως η κυβέρνηση θα πρέπει να πείσει τους δανειστές ότι όλα βαίνουν καλώς με την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την επίτευξη των στόχων, προκειμένου να μην ενεργοποιηθεί η (πολιτική) δαμόκλειος σπάθη του «κόφτη» που planάται πάνω από το Μέγαρο Μαξίμου. Ο λόγος που η λέξη «πολιτική» μπήκε στην προηγούμενη πρόταση είναι διότι η μέχρι τώρα πορεία της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχει δείξει ότι δεν προβληματίζεται τόσο να πάρει αποφάσεις περικοπής συντάξεων ή μισθών, όσο να βρει τον τρόπο να διαχειριστεί στη συνέχεια αυτές ακριβώς τις αποφάσεις. Και μπορεί μέχρι σήμερα το Υπουργείο Οικονομικών να επιμένει ότι ο «κόφτης» δεν πρόκειται να ενεργοποιηθεί φέτος, για να επιτευχθεί όμως αυτό θα πρέπει να γίνουν «πράγματα και θάματα» στην οικονομία, ενώ την ίδια στιγμή η πιθανή φετινή «επιτυχία» δεν διασφαλίζει και τις επόμενες χρονιές.

Για αρχή πάντως θα θέλαμε να ξεκαθαρίσουμε ότι στόχος μας δεν είναι να γίνουμε τρομολάγνοι γύρω από τον «κόφτη» καθώς σύμφωνα με την μέχρι τώρα εικόνα της οικονομίας όντως φαίνεται ότι αυτή η ήδη νομοθετημένη απαίτηση της τρόικας, δεν θα ενεργοποιηθεί τον Απρίλιο του 2017. Την πληροφορία αυτή έχει μεταφέρει στον γράφοντα κατ' αποκλειστικότητα υψηλόβαθμο στέλεχος της Τράπεζας της Ελλάδος. Και μπορεί και ο Ευκλείδης Τσακαλώτος να έχει πει κατ' επα-

νάληψη ότι ο «κόφτης» φέτος δεν έρχεται, όταν όμως το λέει η Τράπεζα της Ελλάδος λαμβάνει άλλη βαρύτητα. Άλλωστε αξίζει να αναλογιστούμε ότι του συγκεκριμένου θεσμού ηγείται ο Γιάννης Στουρνάρας με τον οποίο ο ΣΥΡΙΖΑ βρίσκεται σε συνεχή κόντρα. Αρκεί να θυμηθούμε ότι κατά τα τέλη Ιουλίου, ο Υπουργός Οικονομικών είχε δώσει συνέντευξη στην Εφημερίδα των Συντακτών η οποία είχε βάλει κεντρικό τίτλο στο πρωτοσέλιδο «Ο Στουρνάρας δεν τα πάει καλά με τους αριθμούς». Όπερ μεθερμηνευόμενο,

Η κυβέρνηση, αν θέλει να πετύχει τον στόχο που έχει θέσει, θα πρέπει σε πέντε μήνες να βάλει στα ταμεία 25,7 δισ. όταν τους επτά προηγούμενους είχε εισπράξει 22,9 δισ.

η Τράπεζα της Ελλάδος... έχει δίκιο. Τι είναι όμως εκείνο που θα μας σώσει από τον «κόφτη» τη στιγμή που τα έσοδα του Ιουλίου βρίσκονται σε συνεχή πτώση δημιουργώντας όλο και μεγαλύτερη τρύπα; Καταρχάς ας δούμε τα πιο πρόσφατα στοιχεία. Σύμφωνα με τα όσα ανακοινώθηκαν τον Αύγουστο, στο επτάμηνο τα καθαρά έσοδα ανήλθαν σε 28,02 δισ. μειωμένα κατά 621 εκατομμύρια από τον στόχο του προϋπολογισμού (ποσοστιαία απόκλιση 2,2%). Ειδικά τον Ιούλιο, τα έσοδα ήταν 5,03 δισ. χάνοντας τον στόχο κατά 755 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό όμως σημαίνει ότι ήδη από τον πρώτο μήνα του τελευταίου πεντάμηνου του έτους στο οποίο η κυβέρνηση πρέπει να αυξήσει τα έσοδά της, ο στόχος χάθηκε. Συγκεκριμένα αν η κυβέρνηση θέλει να πετύχει τον στόχο που έχει θέσει, θα πρέπει σε πέντε μήνες να βάλει στα ταμεία 25,7 δισ. όταν τους επτά προηγούμενους είχε εισπράξει 22,9. Άρα κάθε μήνα πρέπει

κατά μέσο όρο να εισπράττει 5,15 δισ. (τον Ιούλιο εισέπραξε μόλις 5,03). Θα πρέπει δηλαδή να πάρει από τους φορολογούμενους 4,2 δισ. περισσότερα απ' όσα είχε πάρει πέρυσι. Και όλα αυτά τη στιγμή που το εμπόριο σημείωσε βουτιά τζιρού τον Μάιο κατά 6,4% σε σχέση με τον ίδιο μήνα πέρυσι (όλες οι επιμέρους κατηγορίες ήταν πτωτικές) ενώ καθοδική ήταν και η πορεία στις πωλήσεις πετρελαίου. Το πρώτο εξάμηνο τα έσοδα της συγκεκριμένης κατηγορίας παρουσίασαν υστέρηση 140 εκατομμυρίων. Ας δούμε λοιπόν

Η λύση βρίσκεται στην άτυπη «στάση πληρωμών» που έχει κηρύξει το Υπ. Οικονομικών, προσπαθώντας να διαχειριστεί τον στόχο του πρωτογενούς πλεονάσματος

- με δεδομένες όλες τις παραπάνω δυσκολίες - τι είναι εκείνο που κάνει την κυβέρνηση τόσο σίγουρη ότι θα πετύχει τους στόχους της. Η λύση βρίσκεται στην άτυπη «στάση πληρωμών» που έχει κηρύξει εδώ και καιρό το Υπουργείο Οικονομικών σε όλη την οικονομία, προσπαθώντας να διαχειριστεί τον στόχο του πρωτογενούς πλεονάσματος. Γιατί μπορεί μεν τα έσοδα να μην βγαίνουν, οι δαπάνες όμως συνεχίζουν να συγκετρώνονται όλο και πιο πολύ. Συγκεκριμένα, την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου ανήλθαν στα 28,8 δισ. είναι δηλαδή μειωμένες κατά 3,3 δισ. έναντι του στόχου που έχει τεθεί στα 32,1 δισ. ευρώ. Με αυτόν τον τρόπο η κυβέρνηση καταφέρνει να εμφανίσει ένα πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 3,6 δισ. (2% ως ποσοστό του ΑΕΠ) όταν ο στόχος είναι μόλις 874 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή 0,5% του ΑΕΠ. Στην ουσία η κυβέρνηση μεταφέρει προς το τέλος του έτος ένα «μαξιλάρι» 2,7 δισ. το οποίο θα διαχειριστεί καταλλήλως αυξάνοντας τις δαπάνες την τελευταία στιγμή, προκειμένου να φέρει το πρωτογενές πλεόνασμα στα επιθυμητά επίπεδα, που όπως πάνε τα πράγματα θεωρούνται χαμηλά και εύκολα επιτεύξιμα. Αυτό άλλωστε είχε ξεκαθαρίσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών Γιώργος Χουλιαράκης κατά την ομιλία του στην Επιτροπή Απολογισμού και Ισολογισμού της Βουλής όπου είχε τονίσει ότι «η δημοσιονομική πειθαρχία δεν είναι αυτοσκοπός». Τελειώνοντας πάντως να σας θυμίσουμε ότι ενώ φέτος ο στόχος του πρωτογενούς πλεονάσματος εμφανίζεται σχετικά εύκολος, του χρόνου έχει οριστεί στο 1,5% και το 2018 στο 3,5%, ένα νούμερο που η κυβέρνηση προσπαθεί με κάθε τρόπο να βγάλει από πάνω της. Η τρόικα όμως όχι μόνο δεν της κάνει τη χάρη, αλλά αντιθέτως της ζητά να πετυχαίνει το 3,5% και για τα δέκα επόμενα χρόνια. Και κάπως έτσι φτάνουμε στον προβληματισμό που θέσαμε στην αρχή: Η πιθανή φετινή «επιτυχία» να αποφύγουμε τον κόφτη δεν διασφαλίζει και τις επόμενες χρονιές.

Τέλος συζήτησης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Πότε θα τελειώσει επιτέλους η κρίση;

ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ
Ο ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ*

Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, αναρωτιόμαστε ως κοινωνία εάν

οδεύουμε προς το τέλος της κρίσης, εάν έχουμε «πιάσει πάτο» και θα αρχίσει να φαίνεται φως στην άκρη του σκοτεινού τούνελ που βρίσκεται η ελληνική οικονομία. Το ερώτημα είναι πολύ δύσκολο να απαντηθεί, αλλά θα επιχειρήσω μια όσο το δυνατό πιο αντικειμενική προσέγγισή του.

Ιστορικές επιχειρήσεις όπως η ΒΙΑΜΑΞ, η ΧΡΩΠΕΙ, η ΙΖΟΛΑ, η Πειραιϊκή Πατραϊκή, η Pirelli πριν δεκαετίες και πιο πρόσφατα η Φίλκεραμ - Johnson, η Χαρτοποιία Θράκης (Diana), η Καπνοβιομηχανία Γεωργιάδης, η Sprider Stores, η Ατλάντικ Σούπερ Μάρκετ, η Nutriart (πρώην Κατσέλης), η ΒΙΣ, η ΙΜΑΣ, η Hellenic Steel, η Πυρσός, η Ηλεκτρονική κ.ά. διέκοψαν τη λειτουργία τους ή πτώχευσαν, επιτείνοντας την αποβιομηχανία. Μεγάλοι εργοδότες όπως η ΦΑΓΕ ανακοινώνουν το κλείσιμο εργοστασίων τους στην Ελλάδα. Το κλείσιμο του ιστορικού ξενοδοχείου της Κηφισιάς «Πεντελικόν» και η εγκατάλειψη των θέσεων εργασίας που επήλθε, καθώς και ο πλειστηριασμός στο οποίο οδηγήθηκε το Athens Ledra, πρόσθεσαν «σελίδες στο παρακμιακό τοπίο» της ανασφαλούς πραγματικότητας που βιώνουμε.

Ο όμιλος Μαρινόπουλου, που συνιστά τη μεγαλύτερη αλυσίδα λιανικού εμπορίου στην Ελλάδα, απασχολεί συνολικά 13000 εργαζόμενους και έχει χρέη της τάξης των 1,3 δισεκ. ευρώ. Τέθηκε σε καθεστώς προσωρινής προστασίας. Η κατάρρευσή του πιθανόν να πλήξει κάποιους Έλληνες προμηθευτές και παραγωγούς με τους οποίους συνεργάζεται εμπορικά. Αν επιβεβαιωθούν οι φήμες για νέα «κανόνια» στη χειμαζόμενη αγορά, όπως της Jetoil, τότε το ποσοστό του 25% της επίσημης ανεργίας θα εκτιναχθεί με απρόβλεπτες κοινωνικές συνέπειες...

Η τρέχουσα κρίση, που επιδεινώθηκε με την επιβολή περιορισμών στη διακίνηση κεφαλαίων (capital controls), ανατρέπει εργασιακά και κοινωνικά δεδομένα δεκαετιών. Οι φορολογικές υποχρεώσεις αυξάνονται, ενώ η φοροδοτική μας ικανότητα εξανεμίζεται. Η αγορά ασφυκτιά. Οι επίσημες προβλέψεις για νέα λουκέτα στην αγορά είναι ανησυχητικές. Η ζωή μας αλλάζει και η καθημερινότητα για το μέσο Έλληνα γίνεται ολοένα και πιο δύσκολη... Περίπου 500.000 νέοι συνάνθρωποί μας εγκατέλειψαν την Ελλάδα για να αναζητήσουν επαγγελματική αποκατάσταση στο εξωτερικό, κυρίως στην Ευρώπη, αλλά και σε λοιπές χώρες, π.χ. αραβικά κράτη, ΗΠΑ, Αυστραλία κτλ. Η ακατάπαυστη φορολογία φυσικών και νομικών προσώπων, η απουσία μακρο-

χρόνιου στρατηγικού σχεδιασμού για την οικονομία και την ανάπτυξη, η έλλειψη επενδυτικών και φορολογικών κινήτρων για άμεσες ξένες επενδύσεις, η αφόρητη πίεση που ασκείται στον ιδιωτικό τομέα, η αρνητική ψυχολογία που γιγαντώνεται, έχουν μια κοινή συνισταμένη: την αποτελμάτωση της ιδιωτικής κατανάλωσης, τη δραστηκή μείωση του κύκλου εργασιών ακόμη και εισηγμένων εταιρειών και συνακόλουθα λουκέτα και απολύσεις. Ο φαύλος κύκλος, το αρνητικό αυτό σπινάλ της οικονομίας συνεχίζει απότοπα το καταστροφικό του έργο...

Η ρευστότητα αποτελεί το μεγάλο ζητούμενο στην ελληνική αγορά. Οι πιστώσεις έχουν παγώσει, τα χρέη συσσωρεύονται, η συρρίκνωση της ζήτησης οξύνει τα χρηματοδοτικά προβλήματα των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα επενδυτικά σχέδια να καθιλώνονται, ενώ τα γραφειοκρατικά γρανάζια δε συνδράμουν ώστε να ξεμπλοκάρουν ταχύτατα χρονοβόρες και δαπανηρές δια-

δικασίες, που θα ενεργοποιήσουν επενδυτικές πρωτοβουλίες, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως ανάχωμα στον οικονομικό κατήφορο. Χάνεται πολύτιμος χρόνος, επικρατεί αβεβαιότητα σε όλους τους κλάδους και η ανταγωνιστικότητα βάλλεται αδυσώπητα.

Προβλέψεις στην οικονομία γίνονται με βάση τα ισχύοντα δεδομένα. Σήμερα, οι τράπεζες έχουν κλείσει τις στρόφιγγες των δανείων και με εξαίρεση ορισμένα, περιορισμένου προϋπολογισμού προγράμματα του ΕΣΠΑ (2014 - 2020), η παρεχόμενη ρευστότητα στους επιχειρηματίες κρίνεται ιδιαίτερα ελλιπής. Η Citigroup σε έκθεσή της (Global Economic Outlook and Strategy) εκτίμησε ότι η ύφεση θα αγγίξει το 1.2% το 2016, το 3.1% το 2017 και το 7% (!) το 2018, ενώ η 2η αξιολόγηση θα καθυστερήσει. Οι συνέπειες του Brexit δεν έχουν γίνει πλήρως αντιληπτές. Αν δεν αλλάξει πορεία πλεύσης η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο γερμανογαλλικός άξονας δε χαλαρώσει τη σκληρή δημοσιονομική πειθαρχία στα κράτη - μέλη της, τότε ελλοχεύει ο κίνδυνος το Brexit να επαναφέρει στην επιφάνεια τα σενάρια για το Grexit. Η ευάλωτη ελληνική οικονομία δε θα αντέξει εκ νέου τόσο σοβαρούς κλυδωνισμούς και θα απειλείται με μαζική φυγή κεφαλαίων και χρεοκοπία, χωρίς δικλίδες ασφα-

λείας, διότι η Ε.Ε. και το τραπεζικό της σύστημα έχουν πλέον θωρακιστεί από ένα ενδεχόμενο Grexit. Το ινστιτούτο Stratfor, με προσβάσεις στις ελίτ των Η.Π.Α., σε ανάλυσή του τονίζει ότι παρά τις προσπάθειες της Ε.Ε. η Ελλάδα θα χρεοκοπήσει και θα αποχωρήσει από την Ευρωζώνη. Βέβαια, τεράστια γεωστρατηγικά και ενεργειακά συμφέροντα κονταροχτυπιούνται στην ευρύτερη περιοχή μας και η Ελλάδα μπορεί, αν και με περιορισμένους βαθμούς ελευθερίας, να παίξει καθοριστικό ρόλο στη διεθνή σκηνή, αρκεί να αξιοποιήσει τα ανταγωνιστικά και συγκριτικά της πλεονεκτήματα, ώστε να αποκομίσει οικονομικά ανταλλάγματα από σημαντικούς διεθνείς «παίκτες» και να ορθοποδήσει η οικονομία της.

Το δεύτερο ζητούμενο για την ελληνική οικονομία παραμένει η ανάπτυξη. Πιστεύω ότι με τη φορολογία των επιχειρήσεων στην Ελλάδα στο 45% και στις γειτονικές χώρες π.χ. Βουλγαρία, Κύπρος, Τουρκία, FYROM, κτλ. στο 10% έως 15% θα ήταν παράλογο να τρέφουμε προσδοκίες ότι σοβαροί επιχειρηματίες θα επιλέξουν την Ελλάδα για επενδύσεις που θα δημιουργήσουν μόνιμες θέσεις απασχόλησης, οι οποίες θα αποτελέσουν το προσφορότερο «κοινωνικό μέρισμα» για την ελληνική κοινωνία. Κατά την γνώμη μου η ανεργία συνιστά το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα για την Ελλάδα σήμερα μετά από αυτό της διαφοροποίησης του παραγωγικού προτύπου που χρειάζεται επειγόντως να δρομολογηθεί. Απαιτείται να ενισχυθεί η παραγωγική βάση και ικανότητα της χώρας, η βιομηχανική παραγωγή, να τονωθεί η εξωστρέφεια των ελληνικών εταιρειών (όπως έχω αναφέρει στο προηγούμενο άρθρο μου από αυτήν τη στήλη), η καινοτομία, οι νεοφυείς εταιρείες (start-ups) και να περιοριστεί δραστηρικά η γραφειοκρατία και τα μικροκομματικά συμφέροντα που αγκυλώνουν τα επιχειρηματικά σχέδια. Αν δοθούν επενδυτικά και φορολογικά κίνητρα μακροπρόθεσμου στρατηγικού χαρακτήρα στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ημεδαπή, θα στηριχθεί η επιχειρηματικότητα και οι όποιες επενδύσεις δε θα αποδειχθούν τελικά φρούδες ελπίδες.

Υπάρχει όμως ισχυρή πολιτική και οικονομική ηγεσία για να λάβει το ταχύτερο δυνατό ρηξικέλευθες αποφάσεις, με γνώμονα το εθνικό συμφέρον, που θα απεγκλωβίσουν τους επιχειρηματίες και τους εργαζόμενους από το οικονομικό αδιέξοδο στο οποίο με μαθηματική ακρίβεια οδηγούνται και θα εμψυχήσουν στα πλατιά κοινωνικά στρώματα και στις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου πραγματική ΕΛΠΙΔΑ και ΟΡΑΜΑ για το μέλλον;

Περίπου 500.000 νέοι συνάνθρωποί μας εγκατέλειψαν την Ελλάδα για να αναζητήσουν επαγγελματική αποκατάσταση στο εξωτερικό, κυρίως στην Ευρώπη, αλλά και σε λοιπές χώρες, π.χ. αραβικά κράτη, ΗΠΑ, Αυστραλία κτλ.

* Γιώργος Κωνσταντινίδης, οικονομολόγος, Διδάκτωρ Παντείου Πανεπιστημίου.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Μαφία και Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΗΣ,
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ

Σε πρόσφατη συνέντευξή του σε ιταλικό τηλεοπτικό δίκτυο ο πρόεδρος της Τουρκίας Recep Tayyip Erdogan συνέστησε στους δικαστές της Ιταλίας να ασχοληθούν με τη δραστηριότητα της Μαφίας στην πατρίδα τους αντί να εμπλέκουν – άδικα, όπως υποστήριξε – τον γιο του, Bilal, σε υπόθεση για ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Η περιβόητη αυτή οργάνωση, που βρέθηκε στην επικαιρότητα χάρη στις δηλώσεις του Τούρκου ηγέτη, δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις. Είναι γνωστή παγκοσμίως για την εγκληματική της δραστηριότητα που εκτείνεται εδώ και δεκαετίες σε πολλές χώρες. Εκείνο που ωστόσο παραμένει άγνωστο στο ευρύ κοινό είναι το ότι κατά το παρελθόν ακόμα και κρατικές υπηρεσίες των ΗΠΑ έχουν επιδιώξει συνεργασία με τη Μαφία! Αυτό συγκεκριμένα συνέβη σε δύο περιπτώσεις κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Εκείνη την εποχή η Μαφία ήταν «το μεγαλύτερο και ισχυρότερο συνδικάτο εγκλήματος στις ΗΠΑ». [Pápyros, Larousse, Britannica, τόμος 41, σ. 67]

Την αφορμή για την πρώτη συνεργασία αποτέλεσε η βύθιση ενός εμπορικού πλοίου, του *SS Normandie*, στο λιμάνι της Νέας Υόρκης τον Φεβρουάριο του 1942. Επειδή η εκδοχή της δολιοφθοράς στην περίπτωση αυτή δεν μπόρεσε να αποκλεισθεί, η Υπηρεσία Πληροφοριών του Ναυτικού (Office of Navy Intelligence) επεδίωξε συνεργασία με την Cosa Nostra, την αμερικανική εκδοχή της ιταλικής Μαφίας, για τον καλύτερο έλεγχο των λιμενικών εγκαταστάσεων αλλά και των εργαζόμενων σε αυτές, πολλοί από τους οποίους ήταν ιταλικής καταγωγής. Η συμφωνία έγινε ανάμεσα σε εκπρόσωπο του Αμερικανικού ναυτικού και τον σημαντικότερο από τους νονούς της Cosa Nostra την εποχή εκείνη, τον περιβόητο Lucky Luciano (1897-1962), ο οποίος βρισκόταν στη φυλακή από το 1936.

Στο βιβλίο του «*The Mafia and the Allies*» (New York, 2007, σ. 44) ο ιστορικός Ezio Costanzo αποκαλύπτει ότι για να ολοκληρωθεί η συμφωνία χρειάστηκε να γίνουν 11 επισκέψεις στελεχών του Ναυτικού στη φυλακή όπου κρατούνταν ο Luciano, εκτίοντας ποινή 30ετούς κάθειρξης για παραβίαση του νόμου περί σωματεμπορίας. Την ευθύνη για την υλοποίηση της συμφωνίας από

πλευράς Cosa Nostra ανέλαβε το «δεξί χέρι» του Luciano, ο εβραϊκής καταγωγής Meyer Lansky (1902-1983). Η επιτυχία της συμφωνίας χαρακτηρίστηκε απόλυτη αφού στο λιμάνι της Νέας Υόρκης δεν σημειώθηκε ούτε ένα αρνητικό περιστατικό μέχρι το τέλος του πολέμου. Σε αυτό συνέβαλε η επιρροή που είχε στην ευρύτερη περιοχή των λιμενικών εγκαταστάσεων ένα άλλο στέλεχος της Cosa Nostra και σύμμαχος του Luciano εκείνη την περίοδο, ο περιβόητος Albert Anastasia (1902-1957).

Χαρακτηριστική («*Underworld*», δηλαδή «*Κάτω Κόσμος*») ήταν η κωδική ονομασία της επιχείρησης κατά την οποία το Αμερικανικό ναυτικό συνεργάστηκε με τη Μαφία για την προστασία των λιμενικών εγκαταστάσεων της Νέας Υόρκης. [Robert J. Kelly, *The Upperworld and the Underworld*, New York, 1999, σ. 107] Η ευόδωση, όπως όλα έδειχναν, της συνεργασίας αυτής έβαλε στο τραπέζι, ξανά με πρωτοβουλία του Ναυτικού, το ενδεχόμενο επέκτασής της. Σε αυτό συνετέλεσαν τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν το καλοκαίρι του 1943 τα επιτελεία των Συμμάχων κατά τον σχεδιασμό της επιχείρησης «*Husky*», δηλαδή την απόβαση αεροναυτικών δυνάμεων στη Σικελία.

Το νησί αυτό, όπως και η ηπειρω-

τική Ιταλία, αποτελούσε για τους Συμμάχους μια 100% εχθρική χώρα. Σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε τον Ιούνιο του 1944 στη Νορμανδία, όπου πραγματοποιήθηκε η επόμενη Συμμαχική αεραπόβαση, στη Σικελία δεν υπήρχαν αντάρτες με τους οποίους θα μπορούσαν να συνεργασθούν οι σχεδιαστές της επιχείρησης και οι διοικητές των μονάδων για την καλύτερη προετοιμασία και εκτέλεσή της. Οι πληροφορίες που έφθασαν στα επιτελικά γραφεία για το μέγεθος και τη διάταξη των γερμανικών και των ιταλικών στρατευμάτων ήταν λιγοστές και συγκεχυμένες. Η λύση για «επιστράτευση» της σικελικής Μαφίας έμοιαζε αναπόφευκτη.

Μετά από μεσολάβηση του Luciano από το κελί του στις ΗΠΑ, επήλθε συμφωνία για ενεργοποίηση της τοπικής Μαφίας, η οποία, όπως αποδείχθηκε, δεν είχε πρόβλημα να συνεργασθεί με τους Συμμάχους, καθώς οι σχέσεις της με το φασιστικό καθεστώς της Ιταλίας είχαν επιδεινωθεί. Από τα μέσα της δεκαετίας 1920-1930, που άρχισε ο πόλεμος του Benito Mussolini (1883-1945) εναντίον της Μαφίας σε Σικελία και Νάπολι, πολλά στελέχη της βρισκόταν στη φυλακή. Μετά την ενεργοποίηση των Σικελών μαφιόζων, στα επιτελικά γραφεία των Συμμαχικών διοικήσεων στη Βόρεια Αφρική

έφθασαν φωτογραφίες των περιοχών που φαινόταν κατάλληλες για αποβάσεις πεζοναυτών και για ρίψεις αλεξιπτωτιστών, καθώς και πληροφορίες για τις κινήσεις, τις θέσεις και τις επιχειρησιακές δυνατότητες των γερμανικών και των ιταλικών δυνάμεων που βρισκόταν στο νησί.

Ο ρόλος των Σικελών μαφιόζων στην επιχείρηση «*Husky*» δεν περιορίστηκε στην παροχή πληροφοριών. Κατά την αεραπόβαση, που άρχισε στις 9 Ιουλίου 1943, εκτελεστές της οργάνωσης απάλλαξαν τις στρατηγικές σημασίες οδικές αρτηρίες του νησιού από την παρουσία Γερμανών ή Ιταλών ελεύθερων σκοπευτών. Επίσης, σε κάθε μονάδα που προηγούνταν κατά την προέλαση υπήρχε και ένας «σύμβουλος» της Μαφίας ώστε να αποφεύγονται τα λάθη κατά την κίνηση ή την προσέγγιση του προορισμού ή του αντικειμενικού σκοπού. Ένας ραγδαία ανερχόμενος Σικελός μαφιόζος, ο Vito Genovese (1897-1969), ανέλαβε αργότερα σύμβουλο στο Συμμαχικό αρχηγείο στη Νάπολι! Ιστορικοί που ασχολήθηκαν με το θέμα, όπως ο Salvatore Lupo και ο Tim Newark, έχουν χαρακτηρίσει «*υπερτιμημένο*» τον ρόλο των στελεχών της Μαφίας κατά την προετοιμασία και την εκτέλεση της επιχείρησης Husky. [Tim Newark,

The Mafia at War, London 2007, σ. 180-1]

Μια σημαντική αρμοδιότητα που ανέλαβε η σικελική Μαφία και έφερε σε πέρας με αρκετή επιδεξιότητα ήταν η «προετοιμασία» των κατοίκων σε πόλεις και χωριά ώστε οι Σύμμαχοι στρατιώτες να γίνονται δεκτοί ως απελευθερωτές. Σε αυτό τον τομέα ξεχώρισε ένα εμβληματικό στέλεχος της εγκληματικής οργάνωσης, ο Don Calogero Vizzini (1877-1954).

Χρησιμοποιώντας ως μεταφορικό μέσο επί έξι ημέρες ένα τεθωρακισμένο του Αμερικανικού στρατού, ο Don Calo, όπως ήταν γνωστός στη Σικελία ο συγκεκριμένος μαφιόζος, επισκέφθηκε πόλεις και χωριά της δυτικής ακτής για να προετοιμάσει την υποδοχή των Συμμαχικών στρατευμάτων. Μετά την απελευθέρωση της Σικελίας, οι Σύμμαχοι διόρισαν τον Don Calo δήμαρχο στη γενέτειρά του, Villalba. Επίσης, του απονεμήθηκε ο βαθμός του επίτιμου συνταγματάρχη του Αμερικανικού στρατού! Στις ΗΠΑ, ο Luciano, ο καταλύτης της συνεργασίας ανάμεσα στις αμερικανικές αρχές και την Cosa Nostra, δεν γνώρισε τιμές ανάλογες με εκείνες του Σικελού συναδέλφου του. Το μόνο που εξασφάλισε ήταν η πρόωπη αποφυλάκισή του τον Ιανουάριο του 1946 και η έκδοσή του στην Ιταλία ένα μήνα αργότερα. Μετά από αποτυχημένες προσπάθειες να ασχοληθεί με το οργανωμένο έγκλημα σε Βραζιλία, Μεξικό και Κούβα, ο Luciano επέστρεψε στη Νάπολι της Ιταλίας, όπου παρέμεινε μέχρι τον θάνατό του.

Για άλλα στελέχη της Μαφίας δεν τεκμηριώνεται ότι κέρδισαν κάτι με τη συμμετοχή τους στην επιχείρηση «*Husky*». Ο συνταγματάρχης M. J. Alexander (1911-2004) έχει αναφερθεί, πάντως, στην περίπτωση ενός αξιωματικού του αμερικανικού 505^{ου} Συντάγματος Αλεξιπτωτιστών, ο οποίος έπεσε με αλεξιπτωτο στη Σικελία τη νύχτα της Συμμαχικής εισβολής, έχοντας επάνω του σε ειδικό σάκο 25.000 δολάρια σε χρυσά νομίσματα! [M. J. Alexander, «*Jump Commander*», 2010, σ. 96] Ποιοί ήταν οι τελικοί αποδέκτες αυτών των χρημάτων και γιατί η μεταφορά τους έπρεπε να γίνει με την εκδήλωση της εισβολής και με τόσο περιπετειώδη τρόπο; Μήπως η συνεργασία κάποιων με τα Συμμαχικά στρατεύματα εξαρτιόταν από την έγκαιρη και εμπρόθεσμη παράδοση των χρυσών νομισμάτων; Πρόκειται για εύλογα ερωτήματα που ακόμα αναζητούν απαντήσεις από επίσημα χείλη.

Η κατακερματισμένη Κεντροαριστερά

ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΡΕΝΤΟΥΜΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ

Είναι γεγονός ότι ένας από τους πιο πολυδιασπασμένους και κατακερματισμένους χώρους στο πολιτικό τοπίο, είναι αυτός της Κεντροαριστεράς.

Ο λόγος δεν είναι άλλος από την πολυετή διακυβέρνηση του άλλοτε κραταιού ΠΑΣΟΚ και η αδυναμία διαχείρισης της μεγάλης οικονομικής κρίσης από το 2009 και μετά, που είχαμε και την τελευταία μεγάλη νίκη της κεντροαριστεράς με πρωθυπουργό τον Γιώργο Παπανδρέου.

Ακολούθησε το 1ο Μνημόνιο, κυβέρνηση εθνικής ενότητας, εκλογές, συγκυβέρνηση ΝΔ ΠΑΣΟΚ με κυβέρνηση Σαμαρά και 2ο Μνημόνιο, μέχρι που φτάσαμε σε εκλογές και νίκη του Σύριζα, όπου αντί ν'αποφύγει η χώρα ένα νέο Μνημόνιο, υπέγραψε πανηγυρικά και τρίτο χωρίς σοβαρή προοπτική ανάσχεσης της κρίσης τουλάχιστον για την δημοσιονομική πραγματικότητα της Ελλάδας.

Η κεντροαριστερά λοιπόν, ως σύνθεση πολλών τάσεων και προσωπικοτήτων, από τον δημοκρατικό σοσιαλισμό μέχρι τον κοινωνικό φιλελευθερισμό, δεν έχει βρει ακόμα τον βηματισμό της, καθώς συνθλίβεται τα τελευταία χρόνια, ανάμεσα στον ΣΥΡΙΖΑ και τη ΝΔ.

Είναι γεγονός ότι παρά την λαϊκίστικη ρητορική του ΣΥΡΙΖΑ, που δεν είπε βασικές αλήθειες στο εκλογικό σώμα για τα δημοσιονομικά και τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις, πολλά πρώην στελέχη του ΠΑΣΟΚ βρήκαν χώρο στα ψηφοδέλτια του ΣΥΡΙΖΑ και αρκετοί εξ'αυτών σήμερα μάλιστα είναι βουλευτές και υπουργοί.

Άρα ο ΣΥΡΙΖΑ έχει σε μεγάλο βαθμό αλώσει το πρώην βαθύ ΠΑΣΟΚ, καθώς και ένα σημαντικό μέρος της μεγάλης του εκλογικής βάσης, που αποτέλεσε δεξαμενή νίκης στο παρελθόν.

Πα'όλα αυτά, έχει κυλήσει αρκετός πολιτικός χρόνος και για την κεντροαριστερά, με το εγχείρημα της Δημοκρατικής Συμπράταξης και την σύμπλευση ΠΑΣΟΚ, ΔΗΜΑΡ και διαφόρων κινήσεων πολιτών, να κινείται σε ρυθμούς ρήξης με το τοξικό παρελθόν.

Φάνηκε όμως και από τις τελευταίες εκλογές που κέρδισε ο ΣΥΡΙΖΑ με καθαρή διαφορά από τη ΝΔ, ότι η μεγάλη ανατροπή ή το μεγάλο comeback της Κεντροαριστεράς δεν έχει γίνει ακόμα, όσο και αν αλλάξουν τα ονόματα ή επιχειρηθεί να παρουσιαστεί μια ένωση κομμάτων αντί για ένα κόμμα.

Στο πλαίσιο αυτό, επιχειρήθηκε η προσέγγιση με το Ποτάμι, που ήταν και ο μεγάλος χαμένος των τελευταίων εκλογών, με πενιχρά ποσοστά, που δεν θύμιζαν σε τίποτα την αρχική δυναμική του να τ'αλλάξουμε όλα και να έρθουν οι καλύτεροι στην εξουσία, χωρίς κανένα όμως ιδεολογικό στίγμα.

Μετά από αρκετή λοιπόν εντατική προσπάθεια, κυρίως μεταξύ των αρχηγών Φ.Γεννηματά και Σ.Θεοδωράκη, δη-

μιουργήθηκε μια επιτροπή διαλόγου έτσι ώστε ν'αποτελέσει μία προγραμματική συμφωνία σε βασικούς τομείς της πολιτικής ζωής. Μάλιστα το πόρισμα της Επιτροπής καλύπτει 10 τομείς, γεγονός αρκετά ελπιδοφόρο συγκρινόμενο με τις αντιφάσεις και τις παλινωδίες του παρελθόντος.

Το γεγονός ότι έχει τεθεί ήδη ένας οδικός χάρτης που θέλει την Δημοκρατική Συμπράταξη και το Ποτάμι από κοινού πλέον, να συνδιαμορφώνουν ένα νέο ευρύτερο φορέα της κεντροαριστεράς είναι σίγουρα θετικό, καθώς όπως ήδη λέγεται, έχουν συμφωνηθεί ανοιχτές διαδικασίες εκλογής από τη βάση από τον Σεπτέμβριο, με στόχο έναν ενιαίο αρχηγό και ένα νέο συνέδριο που θα ορίσει πλέον επίσημα και το καταστατικό του νέου κόμματος που θα προκύψει.

Τα ερωτήματα βέβαια ξεκινούν από δω και πέρα, για τον πολύπαθο χώρο της κεντροαριστεράς, καθώς είναι αβέβαιο και αμφίβολο πώς τελικά θα περάσει το μήνυμα στους ψηφοφόρους όσον αφορά το νέο φορέα που θα έχει ως βασικές συνιστώσες το ΠΑΣΟΚ και το Ποτάμι.

Το εκλογικό σώμα δείχνει να συμπεριφέρεται ως κινούμενη άμμος, που σημαίνει ότι δύσκολα αθροίζονται ποσοστά κομμάτων ιδίως αν υπάρχει αμφιβολία για το ιδεολογικό τους στίγμα και τις βασικές του θέσεις για την κοινωνία.

Υπάρχουν ήδη αρκετές σημαντικές προσωπικότητες που κινούνται στις παρυφές της κεντροαριστεράς που δεν δείχνουν κάποια διάθεση ένταξης, ούτε φαίνεται να στηρίζουν το εγχείρημα ενός νέου φορέα προερχόμενου από παλαιά κόμματα.

Σε κάθε περίπτωση, τον τελικό λόγο τον έχει η κοινωνία, οι πολίτες και τελικά το εκλογικό σώμα που θα κληθεί ν'αποφασίσει για εκπροσώπους στη Βουλή και φυσικά για πρωθυπουργό.

Αυτή η τελευταία λέξη είναι που θα κρίνει τελικά το αποτέλεσμα για την κεντροαριστερά και το μέλλον του προοδευτικού χώρου στην Ελλάδα. Ο υποψήφιος πρωθυπουργός. Αυτή τη στιγμή αφενός ο Α.Τσίπρας είναι κυρίαρχος στον ΣΥΡΙΖΑ, αφενός ο Κ.Μητσοτάκης, ένα πρόσωπο πολλά υποσχόμενο με νεανικό και φρέσκο προφίλ στην συντηρητική παράταξη.

Αν λοιπόν η όποια ανοιχτή διαδικασία, που ελπίζουμε να συμφωνηθεί έγκαιρα, βγάλει έναν αρχηγό ως αντικείμενο συμβιβασμών και ισορροπιών κομμάτων, θα έχει την τύχη όλων των προηγούμενων εγχειρημάτων ίσως και χειρότερη, που σημαίνει ότι απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στις υποψηφιότητες και τις προσωπικότητες που θα επιλεγούν.

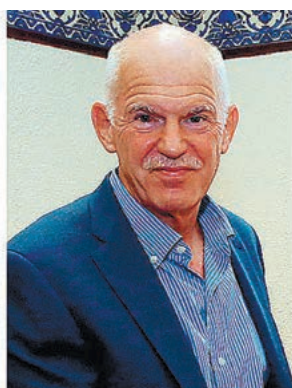
Συμπερασματικά, θα λέγαμε ότι η δυναμική ενός υποψήφιου πρωθυπουργού, έρχεται πιο εύκολα και καθιερώνεται, μέσα από νέα κινήματα στην κοινωνία, με ελευθερία κινήσεων και πράξεων, χωρίς εσωκομματικές αντιπαράθεσεις και συμβιβασμούς σ'όνομα ξεπερασμένων πολιτικών.

Τρισάγιο του Πατριάρχου Βαρθολομαίου για τον Άρχοντα Ι. Παπαμιχαλάκη

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΓΓΙΝΑ

Τρισάγιο στη μνήμη του μακαριστού Άρχοντος του Οικουμενικού Θρόνου Ιωάννου Παπαμιχαλάκη τέλεσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος το πρωί της Τετάρτης, μόλις πληροφορήθηκε την εκδημία του Άρχοντος. Το τρισάγιο τελέσθηκε αμέσως μετά τη Θεία Λειτουργία στο εξωκλήσι του Αγίου Ευστρατίου στην τοποθεσία Βαλανάρι του χωριού των Αγγιδίων στο νησί της Ίμβρου. Στη Λειτουργία χοροστάτησε ο Επίσκοπος Αλικαρνασσού Ανδριανός και παρέστησαν συμπροσευχόμενοι ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο οικείος Μητροπολίτης Ίμβρου και Τενέδου Κύριλλος, άλλοι Ιεράρχες, Άρχοντες του Οικουμενικού Θρόνου, Πρόεδροι και μέλη των Ιμβριακών Σωματείων καθώς και πλήθος πιστών από την Πόλη, την Ίμβρο, την Ελλάδα και άλλες χώρες. Ο εκλιπών Άρχων Υπομνηματογράφος του Οικουμενικού Θρόνου διετέλεσε για μια δεκαετία Πρόεδρος της Αδελφότητας των Αρχόντων του Οικουμενικού Πατριαρχείου «Παναγία η Παμμακάριστος». Την πολυσχιδή προσωπικότητα του Ιωάννη Παπαμιχαλάκη χαρακτήριζε η πολύπλευρη δράση καθώς και η υποδειγματική και ακλόνητη αφοσίωσή του στο θεσμό του Οικουμενικού Πατριαρχείου και ιδιαίτερα στο πρόσωπο του Προκαθημένου της Ορθοδοξίας Πατριάρχου Βαρθολομαίου.

Εις υγείαν αμεθύστης της εκπάγλου Βιβλιοκρισία για το φερώνυμο έργο

Παναγιώτης Γ. Κριμπάς

Αναπληρωτής Καθηγητής στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Το γεωπολιτικό έργο του Ιωάννη Μάζη είναι γνωστό στην Ελλάδα και διεθνώς. Ως λογοτέχνη, ωστόσο, τον γνωρίζουν κυρίως εκείνοι τους οποίους τιμά με την προσωπική του φιλία, σε βαθμό ώστε να τους αποκαλύψει και αυτό του το μυστικό. Η «αμεθύστη η εκπάγλος», το λογοτεχνικό έργο του που έχουμε την τιμή και, προπάντων, την ευχαρίστηση να παρουσιάζουμε απόψε, είναι ένα έργο-αποκάλυψη μέσα από την κρυπτικότητα του. Χρησιμοποιώντας μια μικτή γλώσσα που βασίζεται στην καθαρεύουσα και τη μεσαιωνική Ελληνική, και χαράσσοντας την ατραπό του νοήματος μέσα από περίτεχνο και δύσβατο εσωτερικό λόγο, προσπαθεί να μας μιλήσει για έναν κόσμο που χάνεται. Για έναν κόσμο που άλλαξε σε τέτοιο βαθμό, ώστε μοιάζει να έχει χάσει το νόημά του για όσους κατανοούν βαθύτερα.

Το μυστικό Τάγμα των Ελευθέρων Λαθοπρακτών ανέλαβε κάποτε την αποστολή να προφυλάξει και να διατηρήσει τις μυστικές συνταγές που κρατούσαν τον πολιτισμένο κόσμο στα πόδια του. Όπως όμως συνέβαινε ήδη από τον καιρό του Άβελ και του Κάιν, και προφανώς από πολύ παλαιότερα, ο αντίπαλος έμελλε να γεννηθεί από τους ίδιους τους κόλπους του Τάγματος: εκείνος που προσπαθεί να ματαιώσει τη διατήρηση των αξιών του πολιτισμού και να βυθίσει τον κόσμο στο σκότος.

Το βιβλίο είναι κρυπτικό, αλλά και μυστικό συνάμα. Από τις σελίδες του μπορεί κανείς να σταχυολογήσει συνταγές ζωής που ανάγονται σε μια πανάρχαια σοφία.

«Οι συνάνθρωποι», μας λέει ο συγγραφέας, «είνε πολύτιμοι αρωγοί εις τα νέα και δημιουργικά λάθη του λαθοπράκτου. Είνε πολύτιμοι συντελεσταί πρωτοτυπίας και αντλήσεως νέας γνώσεως εξ αυτών των λαθών.»

Για να μας θυμίσει, λίγο παρακάτω, ότι η γνώση δεν έχει καμία αξία αν δεν μεταλαμπαδεύεται. Αλλά και αυτό πρέπει να συμβαίνει μόνο επιλεκτικά, σε «ανθρώπους ελευθέρους». Μας μιλάει για τα λάθη που διορθώνονται και για κείνα που δεν διορθώνονται, σύμφωνα με τις διδασχές του Τάγματος.

«Οι χονδροειδώς ψευδόμενοι και συνεπώς άνευ καλαισθησίας, δεν επιθυμούν να «επανορθώσωσι το λάθος των και να επανέλθωσιν εις το ορθόν. σκοπεύουσιν απλώς, και με αξιοθρήνητον τρόπον, αρ-

μόζοντα εις τινες βαρβάρους σκύθας ή σαρμάτας, να διαφύγωσι την τιμωρίαν, υποβάλλοντες τους συνανθρώπους των εις αισθητικήν και, εν γένει, πνευματικήν και ψυχολογικήν δοκιμασίαν. τούτο το είδος ψευδομένων ουδέν έχει να προσφέρει εις τινε ευπρεπήν ελεύθερον λαθοπράκτην.»

Το χονδροειδές ψεύδος, λάθος ασύγγνωστο κατά τον συγγραφέα, είναι πρωτίστως προϊόν και δείγμα της έλλειψης καλαισθησίας. Το χονδροειδές ψεύδος είναι άσχημο, άρα ά-κοσμο, αμέτοχο του κόσμου ως κοσμήσεως· δεν πρέπει να έχει θέση στο βίο ανθρώπων ελευθέρων. Εντοπίζει δε την αρχετυπική μορφή του ασύγγνωστου λάθους στην αγνωμοσύνη.

Υπάρχουν, όμως, και ορισμένες κατηγορίες λαθών τα οποία επιδέχονται διόρθωση, όπως διαβάζουμε στη συνέχεια. Τέτοια λάθη, συγγνωστά, μπορούν να διαπράττουν οι Ελεύθεροι Λαθοπράκτες –και αυτά όμως όχι πάνω από μία φορά. Πρόκειται για λάθη που, για διάφορους λόγους, δεν επέφεραν τη σκοπούμενη μεταβολή. Τέτοια είναι λ.χ. όσα προέρχονται:

«εξ υστεροβουλίας αποτυχούσης εις τας στοχεύσεις της, εξ υποκρισίας προκαλούσης τουναντίον του επιδιωκόμενου αποτελέσματος εξ εγωισμού καταλήγοντος εις την καταβαράθρωσιν του εγωιστού, εξ ύβρεως αγούσης εις την καταστροφικήν τον αλαζόνα, εξ έρωτος μη θερμαίνοντος αμφοτέρας τας πλευράς αλλά αποκλειστικώς και μόνον το εγώ του δήθεν ερωμένου και τα όμοια.»

Γράφοντας το έργο, ο Ιωάννης Μάζης δεν αντιτέκεται –και ευτυχώς– στο να μας παραδώσει ακόμη ένα μάθημα γεωπολιτικής. Θρηνεί, αλλά και προειδοποιεί, για μια αλλοτινή Ευρώπη που χάνεται. Για έναν πολιτισμό που υποσκάψαμε εμείς οι ίδιοι, αμφισβητώντας τους πυλώνες στους οποίους στηριζόταν τόσα χρόνια: την Αθήνα, τη Ρώμη, την Ιερουσαλήμ. Καθημερινά βλέπουμε γύρω μας τα αποτελέσματα μιας λογικής που υποστηρίζει ότι «τα πάντα είναι σχετικά» –χωρίς, ωστόσο, ν' αναλογιστεί ποτέ τη δική της σχετικότητα. Ανοιξαμε διάπλατα τις πύλες στον ευδαιμονισμό, με αποτέλεσμα να μην επιθυμούμε να κοπιάσουμε για το παραμικρό:

«αν δεν εκτίζετο το τείχος δεν θα εθρήνεϊς! Καν δεν εθρήνεϊς μπεν κέτερ, ουδέ πόποτε ήθελες λαβείν την απόφασιν

Οι χονδροειδώς ψευδόμενοι και συνεπώς άνευ καλαισθησίας, δεν επιθυμούν να «επανορθώσωσι το λάθος των και να επανέλθωσιν εις το ορθόν. σκοπεύουσιν απλώς, και με αξιοθρήνητον τρόπον, αρμόζοντα εις τινες βαρβάρους σκύθας ή σαρμάτας, να διαφύγωσι την τιμωρίαν, υποβάλλοντες τους συνανθρώπους των εις αισθητικήν και, εν γένει, πνευματικήν και ψυχολογικήν δοκιμασίαν

προς οικοδόμησην οιουδήτίνος ναού!»

Από το «βέβηλον τούτο θράσος των ελλήνων εθνικών», που ομολογούμενως αποδείχθηκε γόνιμο στο ρου της ιστορίας, έχουμε πλέον φτάσει στη βεβήλωση οποιασδήποτε παραδοσιακής ευρωπαϊκής αξίας. Και αυτό αφορά οπωσδήποτε και την Ελλάδα, την άλλοτε καρδιά της Ευρώπης και του Δυτικού Πολιτισμού: η σημερινή Ελλάδα έχει παραδοθεί στις ψευδεπίγραφες ηδονές της νύχτας, στους κυδαίους κόρδακες και στο φθόνο για τον συνάνθρωπο –τον τόσο χρήσιμο για κάθε Ελεύθερο Λαθοπράκτη. Η σημασία του συνανθρώπου θα μπορούσε να συνοψιστεί σε μια φράση όπως: *Είμαι, διότι είσαι. Είσαι, διότι είμαι*. Λησμονήσαμε πια αυτή την πραγματικότητα που μας δίνει όλους σε αλληλοδιαμορφούμενες πορείες. Γι' αυτή την παρακμή της σημερινής Ευρώπης, την οποία επέφεραν σε μεγάλο βαθμό ιδέες που ήρθαν πέρα από τον Μέγα Δυτικό Ωκεανό, ας μην επιχαίρουμε εμείς οι Έλληνες. Δεν πρόκειται για την τιμωρία των «κακών» Φράγκων και για τη «δικαίωση» των «άσπιλων» προφητών της «Καθ' ημάς Ανατολής». Απεναντίας, είμαστε όχι μόνο *συνυπαίτιοι*, αλλά –προπάντων– *συνοδοιπόροι* της παρακμής, και φυσικά με απόλυτα ελεύθερη βούληση. Βλέπουμε πώς καταλήγουν κάποια «νέα», προ εικοσαετίας απελευθερωθέντα, έθνη της Ευρώπης, που προσπαθούν να μας μιμηθούν –στα αρνητικά, ασφαλώς, όπως πράττουμε εμείς τόσα χρόνια αντιγράφοντας μόνο τα αρνητικά από τα έθνη που, με ταυτόχρονο συμπλεγματοκό μίσος, άλλοτε θαυμάζαμε και θεωρούσαμε πιο προηγμένα, αλλά και από τα άλλα, τα εξ Ανατολών έθνη, από τα οποία καταντήσαμε να αντλούμε κάθε λογής πνευματικά σκουπίδια.

[...] αλλ' ως άνθρωποι ελευθερόφρονες

και πονετικοί, ως άνθρωποι οίτινες κατά τα θέσφατα του τάγματος ουκ ήσαν διατεθειμένοι ν' ακολουθήσωσιν ακρίτως το χύδην επικρατούν πνεύμα. τούτο το βλενώδες και ακαρακτήριστον επικρατούν πνεύμα! ποία η σχέση του προς το αληθινόν πνεύμα; μηδεμία!

Οι μύστες του αληθινού πνεύματος ανά τον πολιτισμένο κόσμο

«εβραίοι, φράγκοι, τεύτονες και γραικοί αδελφοί είχαν δυσφορήσει τα μάλα. να!»

όπως μας πληροφορεί ο συγγραφέας. Υπάρχει όμως χρόνος συγχώρεσης, αν οι υπαίτιοι μετανοήσουν.

[...] ας μετανοήσωσι και θα έχωσι την συχώρησιν του τάγματος.

Αν το Τάγμα αποκάλυπτε τα μυστικά του, μας λέει ο Ιωάννης Μάζης,

[...] οι βέβηλοι θα διπυκρίνιζον πάραυτα ποίον εκ των δύο ταγμάτων ειργάζετο δια το opus magnum [...], εάν ήσαν εις θέσιν όπως κατανοήσουν τούτο.

[...] θα εξηναγκαζόμεθα πλέον και αι δύο πλευραί να αποτύχωμε εις το έργον μας. ημείς, θα απευγχνάμε ασφαλώς να δημιουργήσωμε κοινωνίαν αδελφωσύνης, ερεύννης, εργασίας και φωτός κακείνοι θα απευγχνανον να διακυβερνήσωσι τον σύμπαντα κόσμο, αείποτε, υπό το λάβαρον του ερυθρού όφους του νιζάρ, των ενστικτών, της ωμής βίας, της αλαζονείας, του μίσους και του ψεύδους. και το κείριστον ήτο ότι θα εθεώρουν εαυτούς

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ

Το '55 σε 55 φωτογραφίες

ΕΝΑ ΑΡΘΡΟ ΚΑΙ ΜΙΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

Η ΗΧΩ μετά από 61 χρόνια σ' αυτό το αφιέρωμα παρουσιάζει από την πέννα του Διπλωμάτη και συγγραφέα ΑΛΕΞΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ και την μαρτυρία του καταξιωμένου συγγραφέα ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΡΚΑΡΗ, άγνωστες πτυχές των γεγονότων, που αποτελούν καθοριστικό σταθμό στην πορεία του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης και κρίσιμη καμπή στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Η καταστροφή, η τριημερία, η συλλογική μνήμη

**ΠΕΤΡΟΣ
ΜΑΡΚΑΡΗΣ**

ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΥ

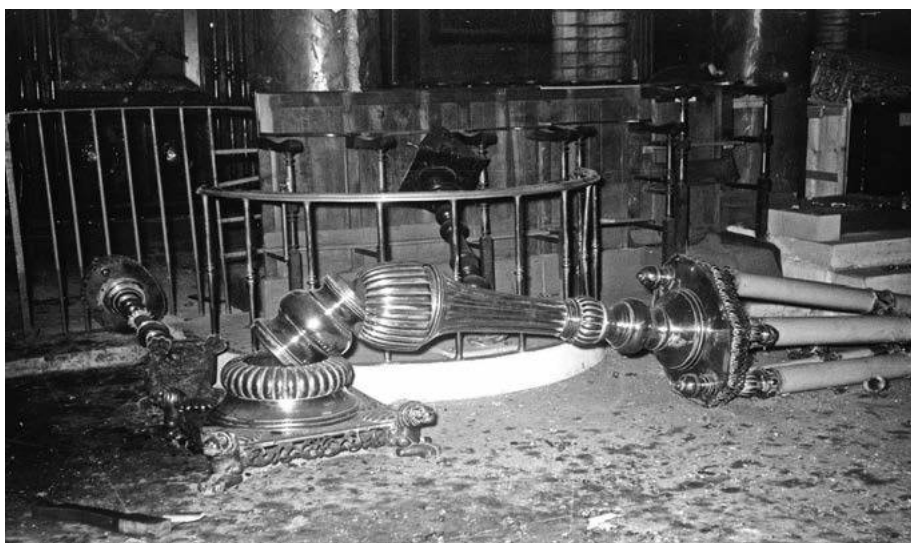
Ο καταξιωμένος κωνσταντινούπολιτης συγγραφέας και διανοούμενος κάθε φορά που μιλάμε με συναρπάζει όχι μόνο με την οξυδέρκεια και την ειλικρίνεια, αλλά με την ευθύτητα και αμεσότητα που τον διακρίνει. Έτσι είναι και ο λόγος του, όταν σου μιλά αλλά και όταν γράφει. Δεν είναι απλά ένας καλός παρατηρητής που μπορεί να σε ταξιδέψει εκεί που τοποθετεί και περιγράφει τους ήρωές του, αλλά ένας καλός επαγγελματίας συγγραφέας που ξέρει να πετυχαίνει πάντα εκείνη την σύνθεση αλήθειας – μυθοπλασίας, με σωστές δόσεις συναισθήματος, για να κάνει τον αναγνώστη να διαβάσει το βιβλίο μονορούφι.

Λίγους μήνες πριν κυκλοφόρησε το νέο του μυθιστόρημα με τίτλο “OFF SHORE”. Δεν μιλήσαμε όμως γι’ αυτό. Αυτή τη φορά συναντηθήκαμε να μιλήσουμε για τα Σεπτεμβριανά. Αφορμή όχι μόνο τα προσωπικά του βιώματα αλλά και η “Τριημερία”. Το έργο του Μαρκαριάν που περιγράφει την αποφράδα εκείνη μέρα.

Είναι Χαλκινός σαν κι εμένα. Την βραδιά εκείνη ήταν στην Χάλκη. Το ήξερα. Δεν προλαβαίνω να ρωτήσω κι απ’ το στόμα του ξεκύνεται ένας ορμητικός κείμαρρος. Δεν είναι επιθετικός, αλλά άμεσος και απλός, γυμνός θα έλεγα. Μια συναρπαστική, γύμνια που ξεγυμνώνει ταυτόχρονα τα πάντα και τους πάντες.

Ακούστε. Σωστά διαβάσατε. Ακούστε. Γιατί περί ακούσματος πρόκειται. Διαβάστε αν θέλετε φωναχτά για να καταλάβετε τι εννοώ. Ακούστε λοιπόν τον Πέτρο Μάρκαρη.

“Εγώ την επόμενη μέρα την καλύτεω στην Πόλη. Έτσι έγινε, έτσι όπως την περιγράφω στην τριημερία. Αυτό είδα. Η ημέρα όμως αυτή, το τί συνέβη την ίδια μέρα των Σεπτεμβριανών, αυτό είναι μία συλλογή άπειρων αφηγήσεων, οι οποίες δεν έγιναν καν προγραμματισμένα. Απλώς ο καθένας εκείνη την εποχή, και δεν ήμαστε πολύ περισσότεροι τότε, έλεγε

τον πόνο του, το τί πέρασε. Ας πούμε εγώ, όταν πήγα στο σπίτι στην Πόλη, μία οικογένεια, η οποία ήταν καθολική αλλά ελληνόφωνη, η θεία της μητέρας μου μου είπε: “ξέρεις αυτός ο καπουτζής ο δικός μας, ο θυρωρός, δεν άφησε κανέναν να μπει. Δεν άφησε κανέναν να μπει στο σπίτι και σωθήκαμε. Αλλά όταν τελείωσε ο κίνδυνος πήγε και έσπασε άλλων. Προστάτεψε τα δικά μας αλλά έβγαλε την οργή του αλλού”.

Αυτή η αφήγηση γράφτηκε στην τριημερία και είναι κάτι το οποίο συνέβη.

Οι λογικοί Τούρκοι προστάτεψαν πάρα πολλά διαμερίσματα, με το σκεπτικό ότι “εγώ πρέπει να μείνω πιστός στους ανθρώπους που μου δίνουν το ψωμί μου”.

Τόσο απλά.

Μυθοπλασία στην τριημερία είναι μόνο το τελευταίο κομμάτι με το σκελετό. Αυτή είναι η διαδικασία. Γιατί ήθελα να δέσω μια αναφορά και να εξηγήσω ότι μνήμες τραυματικές έχουν και οι Τούρκοι, δεν έχουμε μόνο εμείς και αυτό ήθελα να το δείξω. Πέραν αυτού όλο το άλλο είναι αυτό το οποίο για έναν συγγραφέα θα έλεγα ότι είναι δώρο θεού, με την έννοια της μνήμης που πηγάζει όχι από το προσωπικό βίωμα αλλά από τη συλλογή αφηγήσεων της επόμενης μέρας, αυτό είναι.

Όλη η διαδικασία που προηγήθηκε της καταστροφής, σ’ αυτή τη μεγάλη νουβέλα είναι προϊόν αφηγήσεων, οι οποίες μου ήρθαν, για να καταλάβει κανείς πόσο βαθιά χαραγμένα είναι στη μνήμη, όταν έγραφα το διήγημα. Εκεί θυμήθηκα τους φίλους της μητέρας μου, του πατέρα μου. Αυτή η ιστορία με το μαγαζί, είναι για το μαγαζί είναι φίλος του πατέρα μου αυτός. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι που περνάνε από το μαγαζί, όλοι είναι φίλοι του πατέρα μου, υπαρκτά πρόσωπα είναι όλα. Όπως και η ιστορία της οικογένειας με τη μάνα στο Αρναούτκιοί στο Μέγα Ρεύμα, όλο αυτό είναι η ιστορία ένας ζευγαριού στενών οικογενειακών φίλων μας. Όλα αυτά μου ήρθαν στο νου ξανά. Κάποια στιγμή, εκείνο το οποίο νομίζω ότι έπαιξε ρόλο σε μένα και στο μυθιστόρημα για την Πόλη στο παλιά πολύ παλιά, ξυπνάει η διάθεση η οποία πέραν της μνήμης, δημιουργεί και μία ροπή στο να πεις αυτά τα οποία χάραξαν, είτε ως

γεγονότα, είτε ως τραυματικά γεγονότα τη ζωή σου.

Αυτά ουσιαστικά είναι τραυματικά γεγονότα, και στο βιβλίο για την Πόλη, η Μαρία η ηρωίδα, λέει πως μεγάλωσε. Και το ταξίδι που περιγράφω, ιδιαίτερα το ταξίδι που περιγράφω για το πώς έφτασε από την Κερασούντα στην Πόλη είναι όπως το 'λεγε. Συνεπώς, κάποια στιγμή οι μνήμες αυτές παίζουν καθοριστικό ρόλο, και το πιστεύω ότι τον παίζουν εξ αποστάσεως δηλαδή όταν αποκτήσεις μία ηλικία και μετά. Πώς μιλάνε σήμερα για τον εμφύλιο. Εγώ δεν τον ξέρω πολύ καλά, μόνο από αναγνώσματα και πηγές δεν τον ξέρω ως προσωπική εμπειρία. Αντίθετα, αυτά τα γεγονότα τα ξέρω ως προσωπική εμπειρία και αυτό που μπορώ να σας πω είναι ότι αυτό είναι πιο δύσκολο να γράψεις αφηγηματικά εμπειρίες, να περιγράψεις σε ένα βιβλίο την κατάσταση του εμφύλιου την οποία τη γνωρίζεις αλλά δεν συμμετείχες συναισθηματικά σε αυτή.

Το συναισθηματικό μπλέξιμο αλλάζει πάρα πολύ τα πράγματα, και αυτό είναι κάτι που εγώ το 'χω βάλει, γιατί κακά τα ψέματα όταν γράφεις πρέπει να 'χεις καθαρό μυαλό και τα συναισθήματα κάθε άλλο παρά σε βοηθάνε να έχεις καθαρό μυαλό

?? Εδώ επιτρέψτε μου να μην συμφωνήσω, το συναίσθημα που υπάρχει στα βιβλία εμένα μου μεταδίδει, ειδικά στις περιπτώσεις που πρόκειται για σοκάκια της Πόλης, το πραγματικό της χρώμα και με ταξιδεύει εκεί.

?? Ξέρετε τι είναι; Είναι ένας συνδυασμός που εγώ τον έχω μάθει από το δάσκαλο, που μου έμαθε τα πάντα. Πώς αποστασιοποιείσαι και πώς όταν αποστασιοποιηθείς, καθορίζεις τη δόση του συναισθήματος που πρέπει να βάλεις. Αυτό είναι που το κάνει. Το ότι αποστασιοποιούμαι δεν σημαίνει ότι διαγράφω τα συναισθήματα απλά ξέρω πόσο και πού πρέπει να τα βάλω.

?? Ας πάμε στη Χάλκη. Τι ακριβώς συνέβη εκεί;

?? Στη Χάλκη δεν έγινε τίποτα απολύτως. Ξαφνικά άρχισε να κυκλοφο-

?? Η ανάκληση της μνήμης είναι συνδεδεμένη με μια λογική μνημόσυνο. Θυμάμαι το παρελθόν, θυμάμαι το φοβερό γεγονός, αλλά το θυμάμαι ως μια μέρα μνήμης, κατά κάποιο τρόπο να το πω έτσι, μνήμης και σεβασμού της μνήμης των παθόντων. Αυτό δεν σηκώνει ούτε καταγγελίες, ούτε διαμαρτυρίες, ούτε να οι κακοί Τούρκοι, να οι καλοί Τούρκοι. Σηκώνει να πεις αυτό που συνέβη. Πρέπει να το θυμόμαστε και κάθε φορά να αποτεινουμε ένα φόρο τιμής στα θύματα.

ρεί αυτό το οποίο ήταν χαρακτηριστικό. « Στην Πόλη άρχισαν να συμβαίνουν πράγματα, βγήκανε οι τσαπουτζήδες και σπάνε τα μαγαζιά και τα σπίτια» Αυτή ήταν η διάδοση. Ήταν περισσότερο μία διάδοση, μία συνολική αντίδραση, η οποία προέρχονταν από αυτά τα οποία μακρινά έρχονταν και ο τρόμος τι θα γίνουμε εμείς.

Αυτό που έσωσε τη Χάλκη ήταν ο γείτονας μου ο αντιναύαρχος ο οποίος ήταν διοικητής στη σχολή ναυτικών δοκίμων. Αυτός κατέβηκε κάτω, πήγε στο αστυνομικό τμήμα και είπε " εάν αγγίξετε τρίχα των Ρωμιών στο νησί, θα βρεθείτε στα βάθη της Ανατολής και να το ξέρεis". Έτσι. Εξ ου και τον αγαπούσαν πάρα πολλοί. Και ήταν ένας άνθρωπος που είχε πολλές φίλιες με Ρωμιούς. Αυτό ουσιαστικά προστάτευσε τη Χάλκη γιατί τότε οι αστυνομικοί κατέβηκαν και όταν πλεύρισε το καράβι δεν τους άφησε να κατεβούν και να μπουν καθόλου στο νησί. Φύγανε.

Αλλά ακόμα πιο θαρραλέα ήταν η ιστορία του διοικητή αστυνομικού της Πριγκίπου ο οποίος κατέβηκε μόνος του κάτω. Την ξέ-

ρετε αυτή την ιστορία; κατέβηκε μόνος του κάτω. Αφού τον τίμησαν οι Πριγκιπιανοί και προς τιμή τους που τον τίμησαν. έβγαλε το πιστόλι του, και όταν άρχισαν να κατεβαίνουν, και τους είπε "μπορεί να σκοτώσετε, αλλά σ' αυτό το πιστόλι έχω 6 σφαίρες,. 6 από σας θα πεθάνετε αν βγείτε". Σηκώθηκαν και φύγανε.

Όταν βρίσκαν αντίσταση, υποχωρούσαν. Εκεί που δεν είχαν καμία αναστολή, ήταν εκεί που δεν υπήρχαν αντιστάσεις. Στα κλειστά μαγαζιά τι αντίσταση να υπήρχε.

Και βεβαίως για πάρα πολλά χρόνια, εμείς ζήσαμε με τη βεβαιότητα, γιατί αυτή βγήκε προς τα έξω, ότι κάποιοι τραμπούκοι από την ανατολή κάνανε αυτή τη δουλειά. Χρειάστηκε να βγει το φωτογραφικό αρχείο του Φαχρί Τσοκέρ, του στρατοδίκη ο οποίος μάζεψε υλικό για τις δίκες τότε, για να καταλάβουμε ότι δεν ήταν μόνο οι τραμπούκοι αλλά ήταν και καλοντυμένες κυρίες από το Πέρα.

Ο τρόπος με τον οποίο διαμορφώνεται, σε τέτοια ακραία γεγονότα, η συλλογική μνήμη, είναι ένα ζήτημα προς μελέτη. Τί, δηλαδή, απ' αυτή τη συλλογική μνήμη ισχύει τί είναι διάδοση που μετατράπηκε σε

γεγονός και τι, ουσιαστικά, απ' όλη αυτή τη συλλογική μνήμη επιζεί.

Εκείνο το οποίο θυμάμαι όμως, ήμουν πιο μεγάλος, τον τρόπο. Μου λένε για τον τρόπο, τον έζησα και τον ξέρω. Ο σιωπηρός τρόμος όμως των οικογενειών των μειονοτήτων γενικότερα για τις 20 ηλικίες, το '43, ήταν επίσης τρομερός και ήταν κρυφός. Μέσα στα σπίτια, δεν έβγαινε έξω.

?? Αυτός ο τρόμος λειτουργήσε προσθετικά με τα Σεπτεμβριανά;

?? Η μνήμη αυτών των γεγονότων κατέληγε και καταλήγει ακόμα, πρέπει να σου πω, σε έναν απροσδιόριστο φόβο "το έκαναν, θα το ξανακάνουν". Αυτός ο φόβος, στο παραμικρό επεισόδιο, βγαίνει στην όψη. Εμένα μου έλεγε μια φίλη μου Αρμένισσα: "Βγαίνει αυτός ο όχλος, ποιος μου λέει εμένα ότι αύριο δεν θα ξεσπάσει σε μας;"

Αυτός ο φόβος βγαίνει, ο οποίος είναι φόβος μνήμης, εμπειριών. Αυτός δε σβήνει περνάει από γενιά σε γενιά. Και καμιά φορά μιλάμε, και σωστά μιλάμε, για τη συμβολή της παιδείας. Υποτιμάμε όμως, ιδιαίτερα στην Ελλάδα, τη συμβολή της οικογένειας στη διατήρηση της μνήμης. Αυτά δεν τα μαθαίνει η παιδεία. Από γενιά σε γενιά περνάει το αφήγημα και είναι αυτό που δε σβήνει.

Υπάρχει ένας καταπληκτικός στίχος του Έκτορα Κακναβάτου που έχει σχέση με τον εμφύλιο, στην μετεμφυλιακή εποχή που λέει "αυτό το δάχτυλο, που ζέχνει και ακόμα δείχνει".

Στη Χάλκη ήταν μόνο ακούσματα, τα οποία ήταν τρομερά συγκεχυμένα γιατί ακόμα οι περισσότερες οικογένειες δεν είχαν καν τηλέφωνο στο σπίτι τότε. Εμείς είχαμε και μας παίρνανε τηλέφωνο και μας τα λέγανε αλλά άλλες οικογένειες δεν είχαν.

?? Πώς σώθηκε η Θεολογική ;...

?? Στη σχολή ανέβηκαν κάποιοι, αλλά το αστυνομικό τμήμα είχε στείλει δύο αστυνομικούς και τους είπαν φύγετε. Την προστάτεψαν τη σχολή. Μόνο στο Μακάριο γίνανε ζημιές γιατί ήταν δίπλα η σχολή ασυρματιστών και αυτοί ανέβηκαν 10

βήματα και σπάσανε εκεί πέρα. Ήταν εγκαταλειμμένο το μοναστήρι στην ουσία, οπότε είχαν εύκολη δουλειά, είχαν εύκολη λεία. Όπως και στον Αη Γιώργη γίναν ορισμένες ζημιές επίσης. Αλλά ήταν ντόπιοι, οι οποίοι επιβλήθηκαν και έκαναν αυτή τη δουλειά.

Την επόμενη μέρα κατέβηκα στην πόλη. Όσο και αν σου λένε, αν δεν δεις δεν καταλαβαίνεις. Πρέπει να σου πω ότι όταν βγήκα απ' το καράβι, αυτό που είδα στο Γαλατά, δεν είχε καμία σύγκριση με αυτό που έγινε στο Πέρα. Εκεί έγινε ο χαμός. Το καράβι από τα νησιά τότε ερχόταν στο Καρακιοί. Εκεί που τώρα είναι τα καράβια για την Χαλκηδόνα. Βγήκα από το καράβι, κοίταξα γύρω μου είχε μερικές ζημιές και είπα: "μάλλον τα παραείπανε".

Το τούνελ λειτουργούσε, μπήκα μέσα κι ανέβηκα στο Πέρα.

Όταν βγήκα από το τούνελ το υπόγειο και άρχισα να βλέπω εκεί κατάλαβα. Είπα "δεν είναι δυνατόν τί είναι αυτό που βλέπω" και ήμουν τότε 18 χρόνων. Αυτό αν δεν ήταν οργανωμένο δεν θα γινόταν. Αυτό δεν ήταν τυχαίο ξέσπασμα κάποιων. Δεν είναι τυχαίο. Είχε οργάνωση. Ήξεραν. Ήξεραν που θα πάνε, είχαν εντοπίσει τα μαγαζιά, διότι δίπλα υπήρχε τούρκικο μαγαζί και κανείς δεν το 'χε πειράξει. Λάθος δεν έγινε πουθενά. Κανείς. Είχαν εντοπίσει και σημάδεψι τα καταστήματα των Ρωμιών. Άρα αυτό είχε από πίσω οργάνωση.

Κι όσο περπατούσα τόσο χειρότερη γινόταν η εικόνα. Ξέρετε για όλους μας ο πρώτος σταθμός ήταν η Παναγία. Λέω μέσα μου δεν θα έμεινε τίποτε όρθιο.

Δεν είχε πάθει τίποτε η Παναγία. Ευτυχώς δεν έπαθε τίποτε από βλακεία.

Η Παναγία έχει αυτή την τεράστια σιδερένια πόρτα. Προσπαθούσαν να την ανοίξουν σπρώχνοντας. Ο όχλος είχε πέσει πάνω της, αλλά δεν κατάλαβαν ότι άνοιγε προς τα έξω. Δηλαδή έσπρωχναν αντί να τραβήξουν. Τόσο απλό ήταν. Κι έτσι γλύτωσε. Οι ζημιές όμως στις εκκλησίες ήταν τεράστιες. Η Αγία Τριάδα έγινε χώμα. Τί καθόμαστε και λέμε;

?? Καί το Ζάππειο;

Όταν μπήκα στο Μεσελίκ και είδα το Ζάππειο είπα δεν το πιστεύω. Κι απέναντι ήταν το αρμένικο και δεν είχε πάθει τίποτε. Γι' αυτό λέω... τώρα καμιά φορά μου λένε και τρελαίνομαι εγώ, ξέρεις είχαμε λίστες και περιμένανε.

Βεβαίως, πάντα έχουσε. Κάτι καινούργιο μου 'πατε λέω μέσα μου. Κι αυτοί νομίζεις κάνανε μετά τη λίστα, μετά από το δήθεν χτύπημα στο σπίτι του Ατατούρκ στην Θεσσαλονίκη. Το είχαν έτοιμο αυτό. Μετά την βόμβα κάνανε τις λίστες; Τα είχαν έτοιμα. Ξέρανε που θα πάνε να χτυπήσουν. Κι εκεί μπαίνει και μια λογική την οποία σκέφθηκα από την αρχή. Δεν είχα όμως στοιχεία. Κάποιοι τραμπούκοι από την ανατολή που ήρθαν πώς μπορεί να ήξεραν. Αυτό από μέσα γίνεται. Είχαν καθοδηγητές. Δεν

είναι δυνατόν. Πώς γίνεται το διπλανό να μην το πειράξει κανείς. Και βέβαια οι τρομερές εισβολές στις πολυκατοικίες. Γιατί κάποιοι θυρωροί προστάτεψαν και κάποιοι άλλοι άνοιξαν την πόρτα. Δεν υπήρχε μια ενιαία αντίδραση. Επίσης σε γειτονιές όπως στο Μακροχώρι ή τα Ψωμαθειά. Που πολλά σπίτια ήταν τότε μονοκατοικίες έμπαιναν και τα σπάγανε. Υπήρχαν οικογένειες που έφυγαν για να σωθούν και βρήκαν μετά τα σπίτια τους συντρίμια.

?? Σε ποιο σημείο του Πέρα ήταν η χειρότερη εικόνα;

99 Η χειρότερη εικόνα ξεκινούσε από το ύψος του Σαντ Αντώνιου κι έφτα-

νε μέχρι την γωνία της Αγίας Τριάδας. Αυτή η περιοχή ιδιαίτερα έως το σημείο που ήταν η Μπαϊλάν, ήταν κατεστραμμένη πλήρως. Δεν υπήρχε δρόμος. Κάτω ήταν αντικείμενα, υφάσματα, ρούχα, ό,τι μπορείτε να φανταστείτε. Χρυσάφια δεν υπήρχαν γιατί τα είχαν κλέψει. Απλό είναι. Ό,τι μπορεί να φανταστεί κανείς, όλα, από ρούχα μέχρι αρώματα ήταν στη μέση του δρόμου. Και έβλεπες μπροστά... Αυτό ήταν το τραγικό, έβλεπες μπροστά σ' αυτά τα κατεστραμμένα μαγαζιά, τους ιδιοκτήτες, να κοιτάνε και να μην έχουν δύναμη να σκύψουν και να σπκώσουν έστω και μία μπλούζα... Τίποτε. Κοιτούσαν απλώς. Ουσιαστικά το μάζεμα ξεκίνησε από την μεθεπόμενη μέρα.

?? Σήμερα τόσα χρόνια μετά όταν γυρνάμε πίσω πώς κρίνετε τους χειρισμούς από Ελλάδα και Τουρκία. Στην Τουρκία σήμερα πια δεν είναι ταμπού, είναι σχεδόν μόδα να το συζητάμε.

99 Παρόλα αυτά για να είμαι απόλυτα ειλικρινής, τουλάχιστον στο θέμα των Σεπτεμβριανών, το αναγνωρίσανε(οι τούρκοι). Μέχρι του σημείου και της προβοκάτσιας της βόμβας, στο σπίτι του Ατατούρκ. Σ' αυτό δεν έχω να τους προσάψω τίποτε. Εντάξει. Όταν δεν έχεις αναγνωρίσει άλλα δέκα και αναγνωρίζεις μόνον αυτό, διογκώνεις αυτό που αναγνωρίζεις. Φυσιολογικό είναι, έτσι γίνεται.

Από εκεί και πέρα βέβαια, πέραν των δακρύων του Μεντερές, τα οποία ήταν ψεύτικα και το "αχ τί είναι αυτό" και τούτο κι εκείνο... Ενώ εκ των υστέρων όταν ξεκαθάρισε η κατάσταση, κατάλαβαμε ότι ήταν οργανωμένα απ' αυτόν με έγκρισή του από το βαθύ κράτος, απλώς χάθηκε ο έλεγχος, γιατί αυτός είπε, απ' ό,τι ξέρω πια από τις καταθέσεις, ρίξτε τους μερικές για να καταλάβουν. Κι αυτοί το ρημάζανε όλο. Δεν είχε προβλέψει την έκταση αυτός.

Η ιστορία του Φαχρί Τσοκέρ του στρατοδίκη είναι χαρακτηριστική. Αυτός ήθελε να τους ξεσκεπάσει. Γι' αυτό και μάζεψε όλα αυτά τα αρχεία, το φωτογραφικό υλικό, τα πάντα. Αλλά έπεσε ένα τηλεφώνημα από τον Τζεμάλ Γκιουρσέλ και του είπε θα δώσεις εικονικές ποιινές, ένα με δυο χρόνια

για αυτό το γεγονός και δεν θα το ψάξεις. Αυτός ήταν στρατοδίκης, ήτανε χούντα στην Τουρκία, δεν τόλμισε. Πριν πεθάνει έδωσε το αρχείο στο ιστορικό ίδρυμα της Τουρκίας και τους είπε μάλιστα ότι δεν θα τα ανοίξετε πριν πεθάνω γιατί φοβότανε.

Έτσι έγινε. Μετά μάθαμε. Πάντα αυτό το εκ των υστέρων. Το '42 με τον φόρο παρουσίας χάθηκαν ακίνητα, περιουσίες, άνθρωποι οι οποίοι πέθαναν στα στρατόπεδα εργασίας, μέσα στον 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο και χρειάστηκε το βιβλίο του Αϊχάν Ακτάρ για την τουρκοποίηση του κεφαλαίου για να καταλάβουμε τι γινότανε. Διότι ο Αϊχάν βγήκε και είπε ότι όλο αυτό ήτανε μια προσπάθεια τουρκοποίησης του κεφαλαίου. Δεν το ξέραμε όμως τότε. Κάποια στιγμή όμως εκ των υστέρων θα βγούνε. Όσοι νομίζουν ότι δεν θα βγούνε κάνουν μεγάλο λάθος.

Απλά η στάση της ελληνικής κυβέρνησης τότε, η οποία ήταν άμεσα εξαρτημένη από τις κατευθύνσεις του Μακαρίου, ήταν να αποφασίσει να θυσιάσει την μειονότητα πολύ ωμά. Γιατί προτεραιότητα είχε η Κύπρος και η προσάρτηση της Κύπρου. Η μειονότητα καταστράφηκε και η Κύπρος είναι μια διαιρεμένη χώρα. Αυτό είναι το αποτέλεσμα εκείνης της πολιτικής. Σήμερα το ξέρουμε πολύ καλά. Είναι απολύτως σωστό, ότι τουλάχιστον μετά από το τέλος του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου, η μειονότητα στην πόλη, όσο αφορά την πολιτική στήριξη έμεινε ορφανή. Δεν σπρίχθηκε πουθενά. Αυτή είναι η αλήθεια. Κι ας λένε "μα εμείς...". Ναι. Στο επίπεδο της εκπαίδευσης, της στήριξης των ιδρυμάτων ναι. Δεν το αμφισβητώ. Αλλά όσο αφορά την πολιτική βούληση έμεινε τελείως ορφανή. Αυτή ήταν και είναι ουσιαστικά μέχρι τώρα η κατάσταση. Διότι και αυτά τα τρομερά λάθη ως ένα ορισμένο σημείο, όπως εγώ βλέπω πια την ιστορία, επαναλαμβάνονται. Πρώτον λόγω άγνοιας της ιστορίας και δεύτερον λόγω του γεγονότος ότι οι Έλληνες πολιτικοί έχουν ακροατήριο μόνο εσωτερικό. Είναι ένα μεγάλο πρόβλημα στην Ελλάδα αυτό. Δεν καταλαβαίνουν τις επιπτώσεις που έχει αυτή η πολιτική. Το να κάνεις μία

δήλωση και να προκαλέσεις μια αντίδραση και να απαντήσεις στην αντίδραση δεν είναι πολιτική. Και αυτό γινόταν από την εποχή που θυμάμαι εγώ τον εαυτό μου. Αυτό γίνεται και τώρα.

Λοιπόν αυτή η λογική της τζάμπα μαγκιάς μόνο ζημιά κάνει. Τίποτε άλλο δεν κάνει. Μόνο ζημιά. Και αυτό δυστυχώς το βλέπω συνεχώς. Οι τούρκοι επίσης είναι στη λογική της τζάμπα μαγκιάς. Θα κάνου-

με, θα δείξουμε. Μαζεύεστε όμως μετά.

Ένα άλλο πράγμα και επειδή υπάρχει αυτή η λογική της καταγγελίας, του θορύβου. Δεν καταλαβαίνουν και οι δυο πλευρές ότι τα προβλήματα αυτά λύνονται μέσα σε κλειστά δωμάτια. Δεν λύνονται έξω με φωνές. Είναι απλό. Ο μόνος τρόπος για να βρεις μια λύση είναι να καθίσετε γύρω από ένα τραπέζι κεκλεισμένων των θυρών, διότι εκεί η προϋπόθεση επίλυσης των προβλημάτων είναι οι αμοιβαίες υποχωρήσεις και αυτές δεν μπορούν να γίνουνται δημοσίως γιατί θα αρχίσουν οι αντιδράσεις. Μόλις πάμε να κάνουμε την επιτροπή, σταματάει η επιτροπή. Αυτό γίνεται. Και τώρα το ίδιο γίνεται...

Αυτό ήταν το τραγικό, έβλεπες μπροστά σ' αυτά τα κατεστραμμένα μαγαζιά, τους ιδιοκτήτες, να κοιτάνε και να μην έχουν δύναμη να σκύψουν και να σηκώσουν έστω και μία μπλούζα... Τίποτε. Κοιτούσανε απλώς.

ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ
 Πρέσβη επί τιμή, συγγραφέα,
 ειδικού στα ελληνοτουρκικά
 και το μειονοτικό ζήτημα

Τα Σεπτεμβριανά αποτελούν καθοριστικό σταθμό στην πορεία του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης και κρίσιμη καμπή στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Οι αφηγήσεις των παθόντων, οι κατά καιρούς αποκαλύψεις ορισμένων εκ των πρωταγωνιστών αλλά πάνω από όλα η πρόσβαση στα αρχεία τόσο του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών όσο του Φόρεϊν Όφισ και των National Archives των ΗΠΑ συνέβαλαν καθοριστικά στη διαλεύκανση και ανάδειξη σημαντικών πτυχών της θλιβερής αυτής υπόθεσης. Την τελευταία δεκαετία έχει γίνει σοβαρή και αξιόλογη έρευνα, ιδίως από μερίδα της τουρκικής διανόησης, επί ενός θέματος που μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 2000 θεωρείτο εθνικό ζήτημα και υπόθεση ταμπού στην Τουρκία.

Πάρα ταύτα ακόμη και σήμερα, μετά από εξήντα ένα χρόνια, υπάρχουν ακόμη αρκετά σκοτεινά σημεία για τα Σεπτεμβριανά και ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα, σε μια περίοδο κατά την οποία παρατηρείται μια κόπωση, ιδίως στην Ελλάδα, για ένα θέμα που από ορισμένους κύκλους θεωρείται ότι έχει χάσει πλέον την επικαιρότητα του και απλώς επαναφέρεται στο προσκήνιο από συγκεκριμένους κύκλους με σκοπό την αναμόχλευση στερεότυπων, πολιτικών σκοπιμοτήτων και εθνικιστικών εξάρσεων.

Από πλευράς μου φρονώ ότι τα «γεγονότα», όπως συνηθίζουν να τα αποκαλούν οι Ρωμιοί της Πόλης, πρέπει να παραμείνουν ζωντανά στην ιστορική μνήμη τόσο των Τούρκων όσο και των Ελλήνων, προκειμένου να διδάξουν τις επόμενες γενιές. Υπό το πρίσμα αυτό, προτίθεται, αξιοποιώντας πληθώρα μαρτυριών καθώς και σχετικών πρωτογενών και δευτερογενών πηγών, να προχωρήσω σε μια ιστορική ανασκόπηση σχετικά με τη διαμόρφωση αντιλήψεων και διατύπωση θέσεων στις τάξεις των κύριων πρωταγωνιστών από το 1955 μέχρι σήμερα.

Ειδικότερα θα παρουσιάσω τον τρόπο με

Αναπάντητα ερωτήματα, οφειλόμενη συγγνώμη

τον οποίο εμφανίζονται τα αποτρόπαια αυτά γεγονότα στην Τουρκία και την Ελλάδα, τη θέση της διεθνούς κοινής γνώμης και τις επιθυμίες και προσδοκίες της σκληρά δοκιμασθείσας Πολίτικης Ρωμιουσύνης.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΤΟΥΡΚΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Αρχικά η τουρκική κυβέρνηση επιχειρήσε να αποποιηθεί κάθε ευθύνης και απέδωσε την διοργάνωση των επεισοδίων αορίστως σε «κομμουνιστικούς και αριστερούς κύκλους». Σε ένδειξη της «αποφασιστικότητας της να τιμωρήσει παραδειγματικά τους υπεύθυνους» επέβαλε για ένα εξάμηνο στρατιωτικό νόμο στην Κωνσταν-

τινούπολη, Άγκυρα και Σμύρνη και προχώρησε άμεσα στη σύλληψη 45 αριστερών, μεταξύ των οποίων και τον διεθνούς φήμης συγγραφέα Αζίζ Νεσίν (Aziz Nesin).

Μιλώντας στην τουρκική Εθνοσυνέλευση στις 12 Σεπτεμβρίου, ο Πρωθυπουργός Αντνάν Μεντερές (Adnan Menderes) ισχυρίστηκε ότι η Τουρκία υπήρξε θύμα κομμουνιστικής δολιοφθοράς που στόχευε στην αποσταθεροποίηση του δημοκρατικού πολιτεύματος και την υπονόμευση της τιμής και υπόληψης του τουρκικού Έθνους. Χρησιμοποιώντας δημοφιλή ρητορική και ορολογία του ψυχροπολεμικού κλίματος της εποχής, κάλεσε την Ελλάδα και τα υπόλοιπα δημοκρατικά κράτη του ελεύθερου κόσμου σε ομοψυχία και σύμπνοια προκειμένου να αντιμετωπισθεί από κοινού ο κομμουνιστικός κίνδυνος στην στρατηγικά κρίσιμη και ευαίσθητη νοτιοανατολική πτέρυγα του ΝΑΤΟ.

Παρόμοιοι περιεχομένου ήταν και η ομιλία του στα εγκαίνια εργοστασίου ζάχαρης στην πόλη Σουσουρλουκ (Susurluk) στη δυτική Ανατολία στις 28 Σεπτεμβρίου, κατά την οποία υποστήριξε ότι η τουρκική κυβέρνηση θα καταβάλει κάθε προσπάθεια για να διατηρηθεί το Βαλκανικό Σύμφωνο (Συμφωνία Φιλίας και Συνεργασίας που υπογράφηκε από την Ελλάδα, την Τουρκία και τη Γιουγκοσλαβία στις 28 Φεβρουαρίου 1953 στην Άγκυρα) και να αποκατασταθεί η συμμαχία με την Ελλάδα. Αφού τόνισε ότι η Τουρκία, βρισκόμενη αντιμέτωπη με τα «*λυπηρά γεγονότα που προκάλεσαν οδυρμό και βάσανο στον τουρκικό λαό*» είναι διατεθειμένη να προβεί στις «*δέουσες*

ενέργειες» προς ικανοποίηση του γοήτρου της «φίλης και συμμάχου Ελλάδας»..

Το πρόβλημα με την επιχειρηματολογία αυτή ήταν ότι η μαζικότητα και ο συντονισμός των διαδηλώσεων αλλά και το μέγεθος των καταστροφών απέκλειε τη διοργάνωση τους από τους συνήθεις ύποπτους της εποχής, δηλ. τους κομμουνιστές. Ήταν ολοφάνερο ότι ένα εγχείρημα τέτοιων διαστάσεων απαιτούσε την κινητοποίηση ενός συλλογικού μηχανισμού που μόνο το κράτος θα μπορούσε να παράσχει. Άλλωστε οι Τούρκοι υπερηφανευόταν ότι, σε αντίθεση με την Ελλάδα, στη χώρα τους ο κομμουνισμός βρισκόταν υπό πλήρη έλεγχο και ούτως ή άλλως ήταν σχεδόν ανύπαρκτος.

Στο μεταξύ, όπως διαφαίνεται από σχετικές αναφορές στα αρχεία των National Archives, οι ΗΠΑ παρότρυναν την Τουρκία να προβεί σε χειρονομία καλής θέλησης προς την Αθήνα με στόχο την αποκατάσταση των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Στις 24 Οκτωβρίου παρουσία του Νομάρχη Σμύρνης Κεμάλ Χαντιμλί (Kemal Hadimli), του στρατιωτικού διοικητή αντιστράτηγου Τζεμάλ Γκιουρσέλ (Cemal Gürsel, μετέπειτα Πρόεδρος της Δημοκρατίας), του αμερικανού επικεφαλής του στρατηγείου Σμύρνης του ΝΑΤΟ, τούρκων αξιωματικών, προξένων των κρατών-μελών του ΝΑΤΟ πραγματοποιήθηκε τελετή ανύψωσης και απόδοσης τιμών στην ελληνική σημαία από τον Τούρκο Υπουργό Συγκοινωνιών, ο οποίος απευθυνόμενος στον Έλληνα Πρέ-

τον ελληνισμό της Πόλης καθώς η κυβέρνηση Μεντερές, απέφυγε συστηματικά να ζητήσει συγγνώμη από τους Ρωμιούς και το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Υποσχέθηκε μόνο την καταβολή αποζημιώσεων, υποσχέσεις που δόθηκαν με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο και σε αντιπροσωπεία του Οικουμενικού Πατριαρχείου απαρτιζόμενη από τον Μητροπολίτη Ηλιουπόλεως Γεννάδιο και τους νομικούς συμβούλους του Φαναρίου Αχιλλέα Μόσχο και Βλαδίμηρο Μιρμίρογλου.

Συνάμα το τουρκικό Υπουργείο Εξωτερικών διαβεβαίωνε τον επιτετραμμένο της ελληνικής Πρεσβείας Θεόδωρο Γεωργιάδη ότι η κυβέρνηση Μεντερές «θεωρεί την

αποκατάσταση των ζημιών ζήτημα τιμής». Το πρόβλημα ήταν ότι οι τουρκικές αρχές δεν προσδιόρισαν ποτέ, με ρεαλιστικό και τεκμηριωμένο τρόπο, το ύψος των ζημιών και το αρχικό ποσό των 60 εκατομμυρίων ΤΛ (από τα οποία τα 10 εκατομμύρια διατέθηκαν συγκεκριμένα για την αποκατάσταση των ευαγών ιδρυμάτων) που εγκρίθηκε (Νόμος 6684/1956) για την αποζημίωση των παθόντων αντιπροσώπευε μόνο ελάχιστο μέρος των ζημιών που υπέστησαν τα ευαγή ιδρύματα και οι ιδιωτικές περιουσίες της Πολιτικής Ρωμιούσνης.

Και αυτό επειδή στη διαδικασία καθορισμού των ζημιών δεν συμμετείχε ενεργά η ομογένεια, ούτε λήφθηκαν σοβαρά υπόψη οι διεκδικήσεις των ομογενών. Σύμφωνα

σβη στην Άγκυρα Ιωάννη Καλλέργη, εμμέσως πλην σαφώς, ζήτησε συγγνώμη από την Ελλάδα για την ηθική βλάβη που είχε προκληθεί. Επελέγη δε η Σμύρνη καθώς οι Έλληνες αξιωματικοί και οι οικογένειές τους, το εκεί ελληνικό Προξενείο και το ελληνικό περίπτερο στην έκθεση της Σμύρνης είχαν πέσει θύματα της μήνης του όχλου κατά τη διάρκεια των Σεπτεμβριανών. Έστω και αν είχε απλώς μια επικοινωνιακή χρησιμότητα, χωρίς ουσιαστική σημασία στα ελληνοτουρκικά, η απόδοση τιμής στην ελληνική σημαία ικανοποίησε σε κάποιο βαθμό την Αθήνα.

Τελείως όμως διαφορετική ήταν η αντιμετώπιση που επιφύλαξε η Άγκυρα προς

να με τις εκτιμήσεις των παθόντων, οι φθορές αυτές έφθαναν τα 165 εκατομμύρια ΤΛ (ή 60 εκατομμύρια δολάρια). Ήταν λοιπόν αναμενόμενο ότι τελικά τα ποσά που καταβλήθηκαν ήταν περιορισμένα σε σχέση με τις καταστροφές που είχαν συντελεστεί. Επιπλέον οι αποζημιώσεις ήταν ακόμη πιο ελαττωμένες στην πράξη για ένα επιπρόσθετο λόγο που αφορούσε τις αλληπάλληλες υποτιμήσεις του τουρκικού νομίσματος.

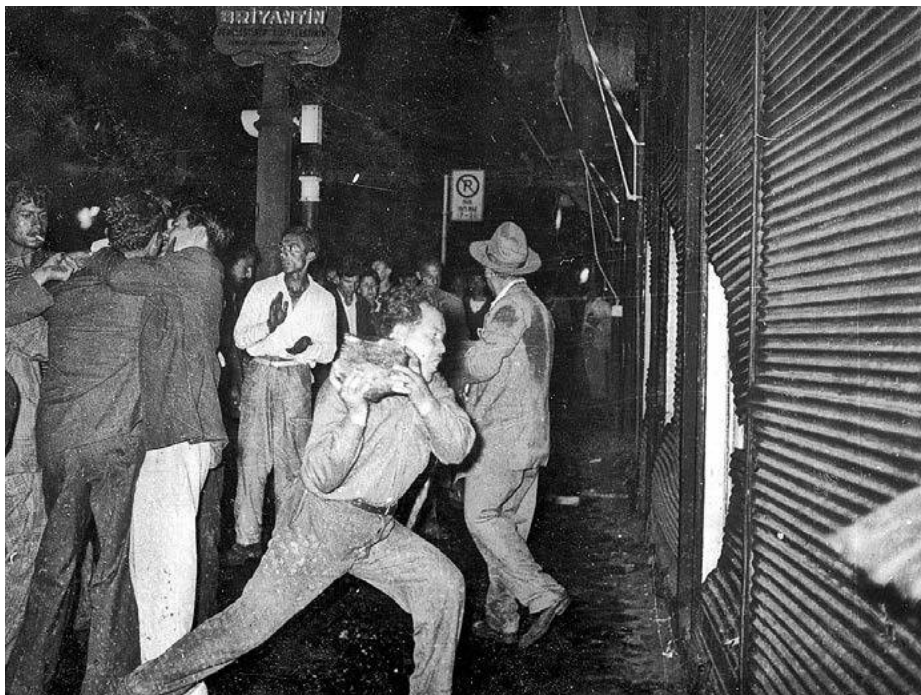
Η ιλιγγιώδης υποτίμηση της τουρκικής λίρας την εποχή εκείνη γίνεται πιο σαφής αν ληφθεί υπόψη ότι την ημέρα των γεγονότων η χρυσή λίρα Αγγλίας είχε κλείσει στο Χρηματιστήριο της Πόλης στις 79 ΤΛ και στα τέλη του Δεκεμβρίου 1955, η χρυσή λίρα είχε ξεπεράσει τις 112 ΤΛ.

Κατά βάθος οι Τούρκοι πίστευαν (ή μάλλον ήθελαν να πιστεύουν) ότι οι Ρωμιοί της Πόλης είχαν τον τρόπο, την κοινοτική συνοχή και την επαγγελματική πείρα για να επανακάμψουν με ίδια μέσα.

Σε συνέντευξη του στο «Βήμα» των Αθηνών (7.1.1956), ο Μεντερές αφού υποστήριξε ότι οι Ρωμιοί, ως ισότιμοι Τούρκοι πολίτες, απολαμβάνουν υψηλό βιοτικό επίπεδο, απέφυγε όχι μόνο να απολογηθεί για τις καταστροφές που υπέστη το ελληνικό στοιχείο αλλά εξεστόμισε επίσης συγκαλυμμένες απειλές προειδοποιώντας ότι το χειρότερο που θα μπορούσε να συμβεί στους Ρωμιούς, σε εκείνη την χρονική συγκυρία, ήταν η ανάπτυξη στο εξωτερικό μιας αντι-τουρκικής προπαγάνδας που αναμφίβολα θα εξέθετε τη μειονότητα στα μάτια του τουρκικού Έθνους.

Στο ίδιο πνεύμα αντέδρασαν και ορισμένοι βουλευτές όταν κατά τη διάρκεια της συζήτησης των καταστροφών στην τουρκική Εθνοσυνέλευση (12.9.1955) ο Ρωμιός μειονοτικός βουλευτής Αλέξανδρος Χατζόπουλος αναφέρθηκε στην κακοποίηση των ηλικιωμένων γονέων του οι οποίοι σημειωτέον υπέκυψαν στα τραύματά τους μετά από σύντομο χρονικό διάστημα.

Όπως ανέφερε, με έκδηλη πικρία, στον υπογράφωντα ο οποίος ως νεαρός μεταπτυχιακός φοιτητής τον είχε επισκεφθεί στην Αθήνα το 1979 για συνέντευξη, συνάδελφοι του ιδίου Δημοκρατικού Κόμματος του ζητούσαν επιτακτικά να σταματή-

σει να αγορεύει κατηγορώντας τον για αντι-τουρκικά προπαγανδιστικά κίνητρα. Ακόμη και ο Πρόεδρος της Βουλής τον κάλεσε επιτακτικά σε τάξη όταν άρχισε να αναφέρεται στην πυρπόληση των εκκλησιών, εντός των οποίων κάπναι ζωντανοί ιερείς, επιστώντας την προσοχή του ότι ο στρατιωτικός νόμος απαγόρευε τη δημόσια προβολή λεπτομερειών των γεγονότων (!).

Στο μεταξύ, όταν οι κυβερνητικοί ισχυρισμοί περί κομμουνιστικής σκευωρίας δεν ήταν ικανοί να πείσουν ούτε καν την τουρκική κοινή γνώμη, η κυβέρνηση Μεντερές υποχρεώθηκε να συλλάβει τους πρωτεργάτες των ανθελληνικών εκδηλώσεων της 6^{ης}-7^{ης} Σεπτεμβρίου.

Γιατί από την πρώτη στιγμή ήταν ηλίου φαινότατο πως τα έκτροπα δεν οργανώθηκαν ούτε θα μπορούσαν να οργανωθούν από τους κομμουνιστές.

Αναγκάστηκε λοιπόν η τουρκική κυβέρνηση να συλλάβει και την ηγεσία της οργάνωσης η «Κύπρος είναι τουρκική» (Kıbrıs Türktür Derneği) και μέλη της «Εθνικής Ομοσπονδίας Τούρκων Φοιτητών» (Milli Türk Talebe Federasyonu), μεταξύ των οποίων και ο Χικμέτ Μπιλ (Hikmet Bil) κορυφαίος υποκινητής των καταστροφών και στενός συνεργάτης του ιδιοκτήτη της εθνικιστικής εφημερίδας Χουρριέτ (Hürriyet) Σεντάτ Σιμαβί (Sedat Simavi). Με βρετανικές διασυνδέσεις, ο Σιμαβί θεωρείται ότι, μέσω της λυσσαλέας ανθελληνικής αρθρογραφίας, συνέβαλε στη διαμόρφωση της διεκδικητικής και αργότερα επιθετικής τουρκικής πολιτικής στο Κυπριακό, φανατίζοντας και συσπειρώνοντας την τουρκική εθνικιστική κοινή γνώμη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ των διαφόρων ανθελληνικών τεχνασμάτων της Χουρριέτ ήταν να καθιερώσει στην τουρκική ορολογία τον προσδιορισμό των ελληνοκυπρίων ως Kıbrıslı Rum σε αντιδιαστολή με τον ορθότερο όρο Kıbrıslı Yunanlı, εφεύρημα που στόχευε στην ταυτοποίηση των Ελληνοκυπρίων (που θεωρούντο εθνικά κείμενοι προς τους Τούρκους) με

του Ρωμιούς της Πόλης (İstanbulu Rum). Με τον τρόπο αυτό η Χουρριέτ διαφοροποιούσε κατά κάποιον τρόπο τους Έλληνες της Ελλάδας (Yunanlı) από τους μισπούς Rum της Κύπρου και κατ' επέκταση από τους (εν δυνάμει μισπούς) Ρωμιούς της Κωνσταντινούπολης.

Ο Χικμέτ Μπιλ συνδεόταν επίσης με τον Πρωθυπουργό Αντνάν Μεντερές όπως και με τους κομματικούς άρχοντες του κυβερνώντος Δημοκρατικού Κόμματος. Αποτελεί ιδιαίτερα ενδιαφέρον στοιχείο στην υπόθεση των Σεπτεμβριανών το γεγονός ότι μόνο μερικές ώρες πριν την εκδήλωση

İkinci Baskı

Patriklik Fotoğrafçısı

DİMİΤRİΟΣ ΚΑΛΥΜΕΝΟΣ'UN 6/7 EYLÜL OBJEKTİFİNDEN 1955

İSTOS

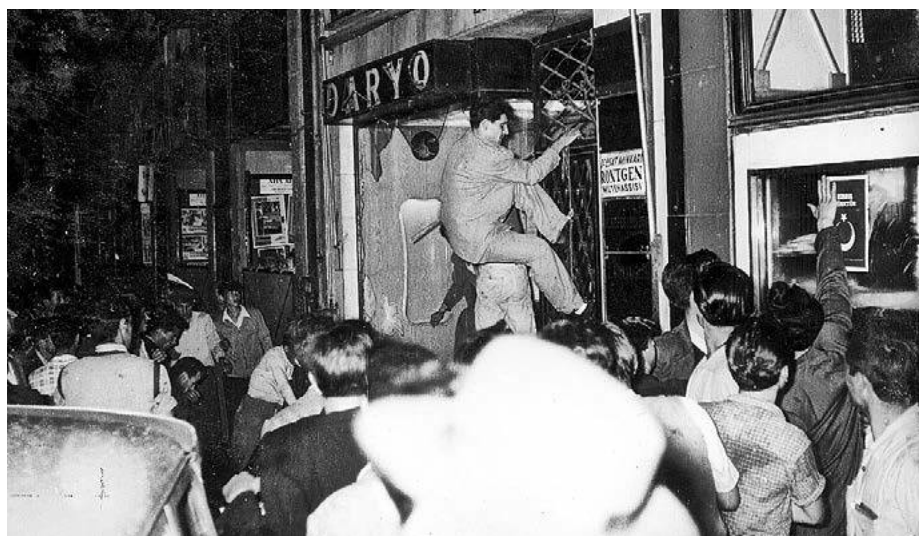
Nikolaos Manginas'ın Katkılarıyla
Hazırlayan: Serdar Korucu

των ανθελληνικών ταραχών, ο Μεντερές κάλεσε τον Χικμέτ Μπιλ στο πρωθυπουργικό αυτοκίνητο και οι δύο άνδρες είχαν μακρά κατ' ιδίαν συζήτηση που μάλλον θα περιστρεφόταν γύρω από τη σχεδιαζόμενη ανθελληνική διαδήλωση.

Η οργάνωση η «Κύπρος είναι τουρκική» δεν είχε μόνο φιλοκυβερνητικά στελέχη στις τάξεις του καθώς ο αντιπρόεδρος της Ορχάν Μπιργκίτ (Orhan Birgit) ανήκε στο Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (CHP). Ούτε η φυλάκιση του Χικμέτ Μπιλ διάρκεσε για πολύ και στη συνέχεια βρέθηκε στην τουρκική πρεσβεία στη Βηρυττό όπου υπηρέτησε ως προϊστάμενος του εκεί γραφείου τύπου πριν επιστρέψει ως αρχισυντάκτης στην εφημερίδα Χουρριέτ.

Το ζήτημα της ευθύνων διοργάνωσης των Σεπτεμβριανών παίρνει νέα τροπή μετά το κεμαλικό στρατιωτικό πραξικόπημα του 1960. Στο στρατοδικείο του Yassıada (νήσος Πλάτη στη θάλασσα του Μαρμαρά) ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Τζελάλ Μπαγιάρ (Celal Bayar) ο Πρωθυπουργός Αντνάν Μεντερές, ο Υπουργός Εξωτερικών Φατίν Ρουστού Ζορλού (Fatin Rüstü Zorlu) και άλλοι ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί κατηγορήθηκαν για τον σχεδιασμό των διαδηλώσεων.

Αφού προέκυψε από διάφορες μαρτυρίες, κυρίως από εκείνη του Φουάτ Κιοπρουλού (Fuat Köprülü), αντίπαλου και προκάτοχου του Ζορλού στο Υπουργείο Εξωτερικών, ότι η μεθόδευση τον Σεπτεμ-

βριανών από την κυβέρνηση Μεντερές είχε σαν στόχο την ενίσχυση της διαπραγματευτικής θέσης της Τουρκίας στη Τριμερή Διάσκεψη για το Κυπριακό στο Λονδίνο (Βρετανία, Ελλάδα, Τουρκία), το στρατοδικείο αποφάσισε ότι η ηγεσία του Δημοκρατικού Κόμματος σκηνοθέτησε τα επεισόδια και επιπλέον έχασε τον έλεγχο της κατάστασης αδυνατώντας να προλάβουν τα έκτροπα που εξέθεσαν διεθνώς την τιμή και την υπόληψη της Τουρκίας και του τουρκικού Έθνους.

Ασφαλώς η καταδίκη σε ποινή φυλάκισης των Μεντερές-Ζορλού είχε μόνο θεωρητική αξία αφού είχαν ήδη καταδικαστεί σε θάνατο από το στρατοδικείο (!).

Η τουρκική κοινή γνώμη αισθάνθηκε αρκετά άνετα με την άμεση διασύνδεση των γεγονότων με την Κύπρο, θεωρία την οποία αναμάσησαν στις επόμενες δεκαετίες όχι μόνο ο εθνικιστικός τύπος αλλά ακόμη και προοδευτικά έντυπα όπως το προοδευτικό περιοδικό Tarih ve Toplum (Σεπτέμβριος 1986), το οποίο σε αφιέρωμα του για τα Σεπτεμβριανά συνδέει τα επεισόδια με το Κυπριακό και την κυβέρνηση Μεντερές, χωρίς όμως να προχωρήσει παραπέρα στα βαθύτερα αίτια των συγκλονιστικών αυτών ανθελληνικών γεγονότων, που ως γνωστό επεκτάθηκαν και στις υπόλοιπες μη μουσουλμανικές μειονότητες της Κωνσταντινούπολης.

Αλλά και οι υποστηρικτές του Μεντερές δεν αποδέχθηκαν ποτέ την πατρότητα του σχεδιασμού των εκτροπών καταγγέλλοντας το στρατιωτικό καθεστώς ότι φόρτωσε την ευθύνη στο Δημοκρατικό Κόμμα για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας.

Έτσι όταν ο γιός του Μεντερές, Γιουκσέλ επανίδρυσε το Δημοκρατικό Κόμμα στις αρχές της δεκαετίας του 1990 έθεσαν μεταξύ των στόχων του νέου αυτού πολιτικού σχηματισμού την αποκατάσταση του ονόματος του απαγχονισθέντος Τούρκου ηγέτη.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών αυτών, ο αντιπρόεδρος του κόμματος Μ.Α. Νεμιρέρ (Mehmet Arif Demirel) ανέλαβε τη συγγραφή βιβλίου όπου επιχειρείται να χρεω-

θεί η ευθύνη των Σεπτεμβριανών στον «αγανακτισμένο όχλο εξ αιτίας του Κυπριακού». Στο βιβλίο αυτό που εκδόθηκε 40 χρόνια μετά τα γεγονότα το 1995, ο συγγραφέας, παρουσιάζει τα πρακτικά της δίκες των Σεπτεμβριανών στην Πλάτη με τέτοιο τρόπο που δίδεται η εντύπωση ότι το στρατιωτικό καθεστώς, εμφορούμενο από πολιτικά κίνητρα και σκοπιμότητες, χρησιμοποίησε τον Μεντερές ως αποδιοπομπαίο τράγο.

Ως κύριους υπαίτιους των γεγονότων προβάλλει το αγανακτισμένο πλήθος που αποτελείται από τη lumpenproletariat της Κωνσταντινούπολης, δηλαδή τους νεοφερμένους σε αυτήν αγρότες της Ανατολίας λούστρους, ακθοφόρους επαίτες, επιστάτες των πολυκατοικιών κ.ο.κ., οι οποίοι μέσα από την εθνικιστική έξαρση εκδήλωναν και την απόγνωση τους για τις συνθήκες φτώχειας και μιζέριας που συνεπάγετο η αστικοποίηση τους.

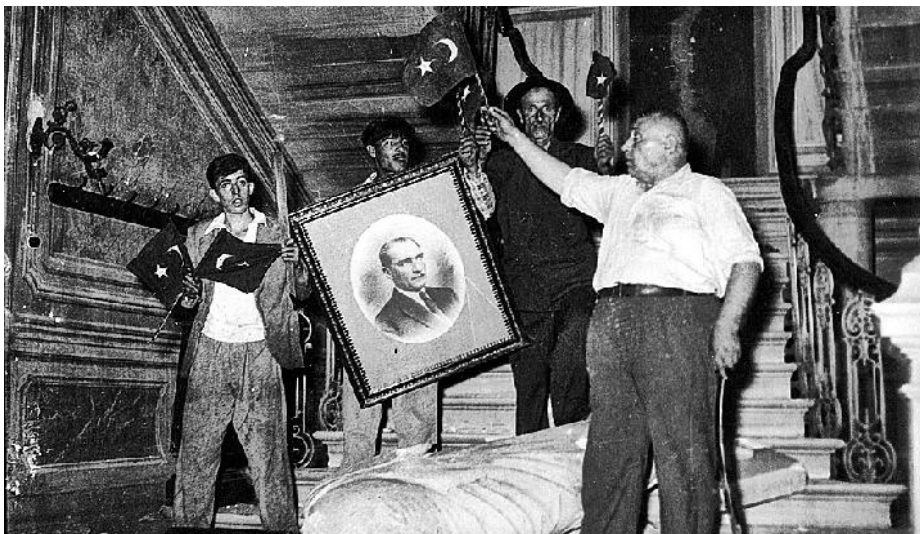
Η μελέτη αυτή είναι ενδεικτική της άρνησης της τουρκικής κοινής γνώμης να αποδεχθεί τη συλλογική ευθύνη και να αναγνωρίσει ότι τα Σεπτεμβριανά ήταν κρίκος της αλυσίδας της κεμαλικής πολιτικής που αποσκοπούσε στην αποψίλωση και τελική εξαφάνιση της Πολιτικής Ρωμιόσυνης. Πολιτική που εφαρμόστηκε σταθερά από το 1923 και εφεξής.

Τη διάσταση αυτή επεσήμανε σε επιστολή του προς τον συγγραφέα ο παλαίμαχος Πολίτης δημοσιογράφος Μιχάλης Βασιλειάδης ο οποίος τότε ήταν εκδότης της μηνιαίας εφημερίδας «Επτάλοφος».

ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η πρώτη εκδήλωση που ανεξαρτητοποιήθηκε από την επίσημη κρατική άποψη και είχε ως κύριο αντικείμενο τα θύματα των Σεπτεμβριανών διοργανώθηκε στην Κωνσταντινούπολη το 1996 από την «Επιτροπή Παρακολούθησης των Δικαιωμάτων των Μειονοτήτων» (Azınlık Hakları İzleme Komisyonu) του Σωματείου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Τουρκίας (İnsan Hakları Derneği).

Η εκδήλωση είχε χαρακτήρα έκθεσης φωτογραφίας και ντοκουμέντων αλλά στις ομιλίες που εκφωνήθηκαν στα εγκαίνια καταγγέλλθηκαν οι διωγμοί της ελληνικής μειονότητας. Διακρίθηκε η ομιλία μέλους της Επιτροπής Χατιτζέ Γιλμαζσοϊ (Hatice Yılmazsoy) η οποία αναφερόμενη στα γεγονότα της 6^{ης}-7^{ης} Σεπτεμβρίου είπε: «η ημερομηνία αυτή καταγράφηκε στην ιστορία ως μέρα ντροπής που το τουρκικό Κράτος έδωσε από τον τόπο τους Ρωμιούς συμπολίτες μας τους οποίους αντιμετώπιζε ως όμηρους στην επίλυση των προβλημάτων του με την Ελλάδα». Επρόκειτο βέβαια για μια θετική εξέλιξη αλλά περιορισμένης εμβέλειας αν αναλογιστούμε ότι την έκθεση με τίτλο «Ιστορία που ντροπιάζει. Έκθεση για την 6^η-7^η Σεπτεμβρίου 1955» (Utandıran Tarih.6-7 Eylül 1955 Sergisi) επισκέφθηκαν μονάχα γύρω στα

300 άτομα μεταξύ των οποίων και ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος.

Πάρα ταύτα, η έκθεση σηματοδοτούσε μια νέα τάση αμφισβήτησης της επίσημης κρατικής γραμμής της ιστορίας. Ήταν μια αφετηρία και έδειχνε ότι μέρος της τουρκικής κοινής γνώμης επιθυμούσε να ενημερωθεί για τα πραγματικά αίτια και τις συνέπειες των οδυνηρών Σεπτεμβριανών γεγονότων.

Την ίδια χρονιά ο προοδευτικών τάσεων ερευνητής και συγγραφέας Σουάτ Παρλάρ (Suat Parlak) εξέδωσε σημαντική μελέτη με θέμα το Αθέατο (Βαθύ) Κράτος από την περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας έως τη σύγχρονη Τουρκία (Osmanlı'dan Günümüze Gizli Devlet), στην οποία για πρώτη φορά παρουσιάζονταν η διαχρονική δομή και λειτουργία, η ιστορική συνέχεια και η δράση των οθωμανο-τουρκικών μυστικών υπηρεσιών.

Στο βιβλίο αυτό, ο συγγραφέας αφιερώνει αρκετό χώρο στη διασύνδεση των Σεπτεμβριανών με τις τουρκικές μυστικές υπηρεσίες και θεωρεί ότι προσχεδιάστηκαν και μεθοδεύτηκαν εξ ολοκλήρου από την Υπηρεσία Εθνικής Ασφάλειας της Τουρκίας (MAH/Milli Emniyet Hizmeti –τη διαδέχθηκε η σημερινή MIT).

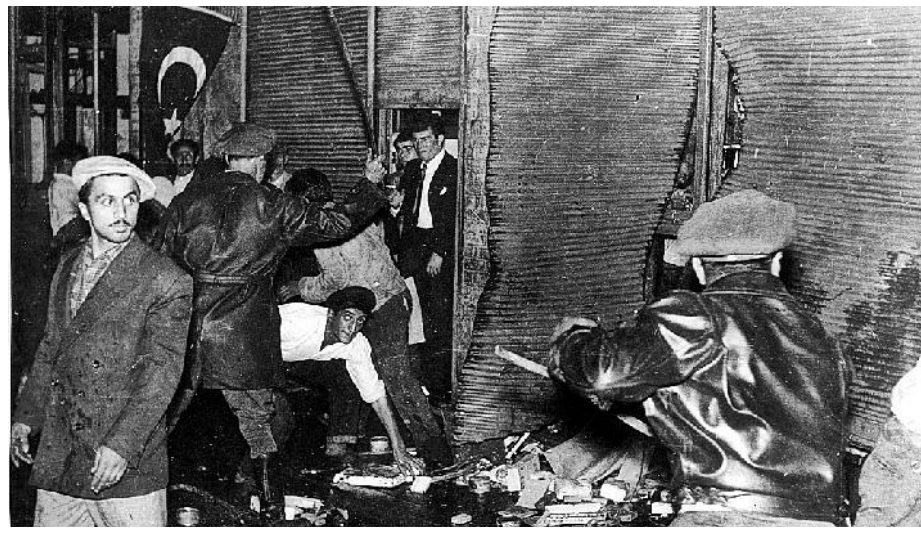
Αποκαλύπτει ότι προκειμένου να οργανωθούν οι διαδηλώσεις ταυτόχρονα σε 52 σημεία μιας τεράστιας περιοχής της Κωνσταντινούπολης που κάλυπτε άνω των 40 τετραγωνικών χιλιομέτρων και να κινητοποιηθεί μια ανομοιογενής μάζα 100,000 και πλέον καταστροφένων, η MAH έθεσε σε εφαρμογή το NATOϊκό σχέδιο Gladio κινητοποιώντας το Γραφείο Ειδικού Πολέμου (Özel Harp Dairesi) στους κόλπους του οποίου λειτουργούσε από το 1953 παρακρατική/παραστρατιωτική ομάδα κρούσης (kontr-Gerilla).

Οι οργανώσεις που πρωτοστάτησαν στα Σεπτεμβριανά («Κύπρος είναι τουρκική», «Εθνική Ομοσπονδία Τούρκων Φοιτητών», συνδικαλιστικές οργανώσεις) λειτουργούσαν υπό την καθοδήγηση και χρηματοδοτούνταν από το Γραφείο Ειδικού Πολέμου, το οποίο με τη σειρά του τελούσε υπό την αιγίδα του Τούρκου Πρωθυπουργού.

Η όλη ανθελληνική εκστρατεία και ειδικά οι επιθέσεις του τουρκικού εθνικιστικού

τύπου εναντίον του Οικουμενικού Πατριάρχη Αθναγόρα που κλιμακώθηκαν με τις εκδηλώσεις στην Κωνσταντινούπολη και τη Σμύρνη την μοιραία νύκτα της 6^{ης}-7^{ης} Σεπτεμβρίου, βρισκόντουσαν υπό τον έλεγχο και την επίβλεψη του Γραφείου Ειδικού Πολέμου.

Η δίθεν βομβιστική επίθεση στην κατοικία του Ατατούρκ στο τουρκικό Γενικό Προξενείο Θεσσαλονίκης, που σύμφωνα με τον Παρλάρ αποτέλεσε τη σταγόνα για να ξεχειλίσει το ποτήρι καταστρώθηκε μεθοδεύτηκε ενδελεχώς από το Γραφείο Ειδικού Πολέμου.

Στο σχεδιασμό περιλαμβάνεται η δραστηριοποίηση δύο δυτικοθρακιωτών μουσουλμάνων - του φοιτητή της Νομικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Οκτάι Ενγκίν (Oktaç Engin, στη συνέχεια ανώτερο στέλεχος της MIT και Νομάρχης της καππαδοκικής επαρχίας Nevşehir/ Νεάπολη) Ιθύνων νους της βομβιστικής επίθεσης και του κλητήρα του Προξενείου Χασάν Ουτσάρ (Hasan Ucar) που τοποθέτησε μικρού βεληνεκούς εκρηκτικό μηχανισμό.

Τις βόμβες μετέφερε από την Τουρκία στη Θεσσαλονίκη, μέσα σε διπλωματικό σάκο, ο Τούρκος Πρόξενος Μεχμέτ Αλί Τε-

κτίκαλη (Mehmet Ali Tetikalp), ενώ ο Γενικός Πρόξενος Μεχμέτ Αλί Μπαλίν (Mehmet Ali Balin) εγκατέλειψε την Ελλάδα δύο μέρες προτού γίνει η «απόπειρα».

Η σκηνοθεσία του σχεδίου αυτού περιλάμβανε επίσης την αποστολή τηλεγραφήματος (σχετικά με την έκρηξη βόμβας) από την ανταποκρίτρια του ειδησεογραφικού πρακτορείου Αναντολού (Anadolu) στην Αθήνα Τζεμιλέ Σάρα Κορλέ (Cemile Sara Korle) ο διπλωμάτης σύζυγος της οποίας (Sinan Korle) υπηρετούσε στην εκεί τουρκική πρεσβεία.

Δύο άλλες μοιραίες φιγούρες του δράματος ήταν ο βουλευτής του κυβερνώντος Δημοκρατικού Κόμματος Μιντχάτ Περίν ιδιοκτήτης της εφημερίδας Ιστανμπούλ Εκσπρές (İstanbul Ekspres) και ο αρχισυντάκτης της, Γιοκσίν Σιπαχιογλου (Gökşin Sırahioğlu, αργότερα ιδιοκτήτης του μεγάλου ειδησεογραφικού πρακτορείου Sırapress στο Παρίσι), οι οποίοι, σύμφωνα με τον τούρκο συγγραφέα, είχαν στρατολογηθεί από το Γραφείο Ειδικού Πολέμου.

Άλλωστε το Γραφείο αυτό ανέλαβε την οικονομική κάλυψη της εκτύπωσης και διανομής των 290,000 φύλλα της εν λόγω εφημερίδας, που πρωτοδημοσίευσε την είδηση της «βομβιστικής επίθεσης» και εμφάνισε σειρά φωτογραφιών τις οποίες είχε παραγγείλει η σύζυγος του Γενικού Προξένου Θεσσαλονίκης (πριν την αναχώρησή της από την Ελλάδα) από το φωτογραφείο των αδελφών Κυριακίδη. Οι φωτογραφίες αυτές –προφανώς αφού υπέστησαν το κατάλληλο μοντάζ- προβλήθηκαν για να καταδειχθούν οι δίθεν ζημιές του σπιτιού του Ατατούρκ.

Αυτό υπήρξε το «σύνθημα της εξόρμησης» όπως πολύ εύστοχα παρατηρεί ο κωνσταντινουπολίτης στην καταγωγή δικηγόρος και συγγραφέας Χριστόφορος Χρηστίδης στην πολύτιμη έκθεση του για τα γεγονότα της 6-7/9/1955 (η έκθεση εκδόθηκε με τον τίτλο «Τα Σεπτεμβριανά» από το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών το 2000).

Ο αξιωματικός Γιρμιμπέσογλου (Yirmibeşoğlu), που είχε υπηρετήσει στις μυστικές υπηρεσίες πριν φθάσει στο βαθμό του στρατηγού έρχεται να επιβεβαιώσει την αφήγηση του Παρλάρ, ασφαλώς από

Αξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ των διαφόρων ανθελληνικών

τεχνασμάτων της «Χουρριέτ» ήταν να καθιερώσει στην τουρκική ορολογία τον προσδιορισμό των ελληνοκυπρίων ως Kibrisli Rum σε αντιδιαστολή με τον ορθότερο όρο Kibrisli Yunanlı, εφεύρημα που στόχευε στην ταυτοποίηση των Ελληνοκυπρίων (που θεωρούντο εχθρικά κείμενοι προς τους Τούρκους) με του Ρωμιούς της Πόλης (İstanbulu Rum)

μια τελείως αντίθετη οπτική γωνία. Ο Τούρκος στρατηγός, ως υπερήφανος εκπρόσωπος του βαθέως Κράτους αναφέρεται στα Σεπτεμβριανά γεγονότα ως περίτρανη απόδειξη του πόσο αποτελεσματικά μπορεί το Γραφείο Ειδικού Πολέμου να σχεδιάσει και να υλοποιήσει τις αποστολές του (Η συνέντευξη εμφανίστηκε στο περιοδικό Tempo, 9-15.6.1991).

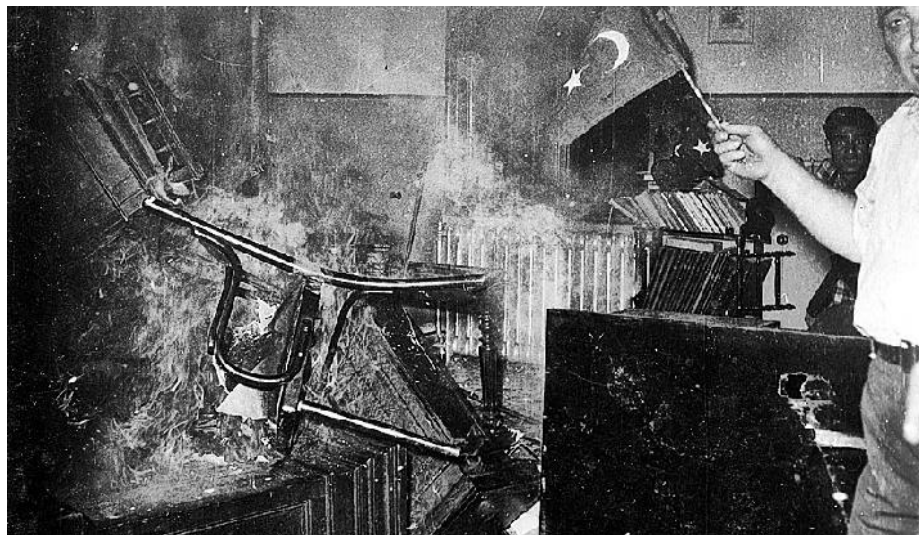
Είναι όμως η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Σαμπαντζι της Κωνσταντινούπολης Ντιλέκ Γκιουβέν (Dilek Güven) η οποία συνέβαλε καθοριστικά στην ανατροπή της παραδοσιακής τουρκικής αντίληψης για τα Σεπτεμβριανά γεγονότα. Το εξαιρετικό βιβλίο αυτό (6-7 Eylül Olayları. Cumhuriyet Dönemi Azınlık Politikaları ve Stratejileri, 2005 και στην ελληνική μετάφραση με τον τίτλο Εθνικισμός, Κοινωνικές Μεταβολές και Μειονότητες: Τα επεισόδια εναντίον των μη μουσουλμάνων της Τουρκίας, 6-7 Σεπτεμβρίου 1955) βασίζεται στη διδακτορική της διατριβή στο Πανεπιστήμιο Bochum πλαισιωμένο με πλούσιο αρχειακό υλικό.

Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει στη χρησιμοποίηση από τη Ντιλέκ Γκιουβέν του αρχείου του αντιναύαρχου Φαχρί Τσόκερ (Fahri Çoker), ο οποίος διορίστηκε δικαστής του 2^{ου} Δικαστηρίου της περιοχής του Πέρα (Beğözü) αμέσως μετά την κήρυξη του στρατιωτικού νόμου την 7^η Σεπτεμβρίου 1955 και διεξήγαγε τις δίκες στην κατ'εξοχήν περιοχή όπου εκδηλώθηκε η κατα-

σθέτει η συγγραφέας, η κρατική μηχανή χρησιμοποίησε το Κυπριακό ως για να διοργανώσει τα αντι-μειονοτικά γεγονότα και να ωθήσει τους μη μουσουλμάνους να εγκαταλείψουν τη χώρα.

Ειρήσθω εν παρόδω ότι στο ίδιο συμπέρασμα είχα καταλήξει και εγώ στο σχετικό κεφάλαιο για τα Σεπτεμβριανά του βιβλίου μου The Greek Minority of Istanbul and the Greek-Turkish Relations που εκδόθηκε το 1983.

Η δυναμική που δημιουργήθηκε με την δημοσίευση των βιβλίων της Ντιλέκ Γκιουβέν οδήγησε και στην επιτυχή φωτογραφική έκθεση για τα Σεπτεμβριανά που διοργανώθηκε στο Πέρα με την ευκαιρία της

50^{ης} επετείου των γεγονότων, την οποία επισκέφθηκαν και πολλοί Ρωμιοί με εξέχοντα τον Οικουμενικό Πατριάρχη αλλά και τον συντάκτη αυτού του άρθρου, με την ιδιότητα του Γενικού Προξένου της Ελλάδας (Η έκθεση είχε τον τίτλο Tümgeneral Fahri Çoker'in Arşivinden 6-7 Eylül olayları, με διοργανωτή το Tarih Vakfı).

Είναι ενδιαφέρον ότι σχεδόν το σύνολο των δημοσιευμάτων που εμφανίστηκαν στον τουρκικό τύπο για την 50^η επέτειο των Σεπτεμβριανών ακολουθούσαν την γραμμή που χάραξε η καθηγήτρια Ντιλέκ Γκιουβέν.

Ασφαλώς στη συζήτηση σήμερα στην Τουρκία γύρω από τα γεγονότα δεν μπορεί να μην αναφερθεί και η ταινία Φθινοπω-

στροφική μανία του όχλου.

Σε χωριστό βιβλίο, η συγγραφέας παρουσιάζει το φωτογραφικό υλικό και τα απόρρητα έγγραφα του αρχείου Τσόκερ (Fahri Çoker Arşivi. 6-7 Eylül olayları. Fotoğraflar-Belgeler, 2005), μέσα από το οποίο επιβεβαιώνεται σαφώς ότι τα Σεπτεμβριανά είχαν διοργανωθεί από την τουρκική Υπηρεσία Εθνικής Ασφάλειας (MAH).

Σύμφωνα με την Ντιλέκ Γκιουβέν ο στόχος του σπασίματος των Σεπτεμβριανών ήταν η εθνική ομογενοποίηση της Τουρκίας καθώς οι μη μουσουλμανικές μειονότητες παρέμειναν ξένο σώμα. Προκειμένου να εκδιωχθεί αυτό το στοιχείο, προ-

ρινός Πόνος (Sonbahar Sancısı) που βασίζεται στο μυθιστόρημα για τα Σεπτεμβριανά του Γιλμάζ Καρακογιουνλού (Yılmaz Karakoyunlu).

Η ταινία όμως αυτή, που ομολογουμένως έδωσε μεγάλη δημοσιότητα και συνέβαλε στο να εξοικειωθεί το ευρύτερο τουρκικό κοινό με τα συμβάντα της 6^{ης}-7^{ης} Σεπτεμβρίου, αποδίδει, σε μια προσπάθεια εξωραϊσμού των γεγονότων, την τραγωδία αυτή αποκλειστικά στο Κυπριακό.

Στην προβολή αυτής της αναθεωρητικής ανάγνωσης των τραγικών γεγονότων συνέβαλε και το πολιτικό κλίμα που επικράτησε στην Τουρκία μετά την ανάληψη της εξουσίας από το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP) του Ρετζέπ Ταγγίπ Ερντογάν (Recep Tayyip Erdoğan), το οποίο υιοθέτησε μεγαλύτερη ανεκτικότητα προς τις μη μουσουλμανικές μειονότητες της χώρας.

Δυστυχώς, παρά τις φιλότιμες και αξιόπαινες προσπάθειες των προοδευτικών και δημοκρατικών Τούρκων μελετητών, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται, με διάφορες αξιολογικές σχετικές μελέτες του και ο διακεκριμένος καθηγητής Αϊχάν Ακτάρ (Ayhan Aktar), η κυρίαρχη άποψη στην Τουρκία για τα ριζικά αίτια των Σεπτεμβριανών παραμένει να είναι η τότε κατάσταση στην Κύπρο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΣΗ

Τα Σεπτεμβριανά σημειώθηκαν σε μια στιγμή κατά την οποία υπήρχε ένα προφανές πολιτικό κενό εξουσίας στην Ελλάδα. Ο πρωθυπουργός της, στρατάρχης Παπάγος, ήταν βαριά ασθενής αλλά αρνείτο επίμονα να παραιτηθεί. Τα σχετικά καθήκοντα ασκούσαν οι αντιπρόεδροι Παναγιώτης Κανελλόπουλος και Στέφανος Στεφανόπουλος, οι οποίοι ήταν και ανταγωνιστές για την διαδοχή στην πρωθυπουργία.

Στο πολιτικό και εθνικό σκηνικό στην Ελλάδα κυριαρχούσε το Κυπριακό και ο απελευθερωτικός αγώνας έναντι της αποικιακής αγγλικής διοίκησης στη Μεγαλόνησο συνάρπαζε και κινητοποιούσε την ελληνική κοινή γνώμη. Δυστυχώς η ελληνική εξωτερική πολιτική αντιμετώπιζε ένα φοβερό δίλημμα. Από την μια πλευρά καλείτο να υποστηρίξει με κάθε μέσο τον εθνικό αγώνα της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα, που επιζητούσε επίμονα η κοινή γνώμη. Και από την άλλη να συμμορφωθεί με τις αυστηρές υποδείξεις της ΝΑΤΟϊκής Συμμαχίας και ιδίως των ΗΠΑ για αφοσίωση στην ελληνοτουρκική φιλία, που σύμφωνα με τους σχεδιασμούς αποτελούσε ασπίδα της Δύσης έναντι της Σοβιετικής Ένωσης στην περιοχή των Βαλκανίων, και της Ανατολικής Μεσογείου.

Οι αντικρουόμενοι αυτοί σκοποί ωθούσαν την ελληνική διπλωματία να τελεί συχνά «εν πλήρει συγχύσει» όσον αφορά τις προτεραιότητες και την αποφασιστική υποστήριξη μιας συγκεκριμένης πολιτικής.

Πάνω απ' όλα έπασχε φοβερά ο συντονισμός στο ανώτατο επίπεδο της ελληνικής κυβέρνησης. Αυτό διαφαίνεται από το γε-

γονός ότι στην πρωινή συνάντηση (7.9.1955) της Τριμερούς Διάσκεψης για το Κυπριακό στο Λονδίνο, ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών Ζορλού αναφέρθηκε πρώτος στα επεισόδια της προηγούμενης βραδιάς αποδίδοντας τους βανδαλισμούς στην Πόλη και στην Σμύρνη «στη φυσική αντίδραση του τουρκικού λαού για τις αζιώσεις της Ελλάδας επί της Κύπρου» και ταυτόχρονα προέβη σε διάβημα διαμαρτυρίας στον Έλληνα ομόλογό του Στέφανο Στεφανόπουλο για τη «δυναμιτιστική απόπειρα της Θεσσαλονίκης». Το τραγικό για την Ελλάδα είναι ότι ο Στεφανόπουλος, αγνοώντας, στη φάση εκείνη, τα πραγματικά γεγονότα, «εξέφρασε τη λύπη του για το συμβάν».

Όπως παρατηρεί ο βιογράφος του Ζορλού και μέλος της τουρκικής αντιπροσωπείας στο Λονδίνο πρέσβης Σεμίχ Γκιουβέρ (Semih Güver, Fatih Rüstü Zorlu'nun öyküsü, 1985), ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών, αντιλαμβανόμενος ότι η ελληνική πλευρά δεν είχε ακόμη ενημέρωση από την Αθήνα, έθεσε πρώτος το ζήτημα των

τη Βρετανία. Αποχωρώντας από το Λονδίνο στις 7 Σεπτεμβρίου, ο Ζορλού δήλωσε ότι «δεν βλέπει το λόγο να συνεχίσει το διάλογο με την Ελλάδα, αφού αυτή επιμένει στην ακατανόητη αυτοδιάθεση της Κύπρου».

Αλλά και όταν πλέον η ελληνική αντιπροσωπεία ενημερώθηκε για τα συμβάντα ο Στεφανόπουλος έκανε την ακόλουθη ανεξήγητη δήλωση: «Είναι θλιβερά τα γεγονότα της Κωνσταντινουπόλεως και της Σμύρνης, τα οποία έλαβαν χώρα εις βάρος της ελληνικής μειονότητας. Η ψυχραιμία με την οποία η ελληνική κοινή γνώμη αντιμετωπίζει τα έκτροπα αυτά, αποδεικνύει ότι η ελληνοτουρκική φιλία έχει βαθιές ρίζες εις την ελληνική ψυχή. Η διεθνής κοινή γνώμη, δύναμαι να διαβεβαιώσω, ότι έκαμε τη σύγκριση και διεξήγαγε τα σχετικά συμπεράσματα».

Ανάλογο περιεχομένου ήταν και το διάγγελμα που απηύθυνε στον ελληνικό λαό ο βασιλιάς Παύλος όταν επί τέλους επέστρεψε στη χώρα από τη Γιουγκοσλαβία. Ο βασιλιάς βρισκόταν στο Βελιγράδι,

δήλωση αποδοκιμασίας από τη γιουγκοσλαβική κυβέρνηση.

Είναι σαφές ότι η Ελλάδα (λαός και ηγεσία) βρέθηκε απροετοίμαστη, ιδεολογικά και ψυχολογικά να αντιδράσει αποτελεσματικά στις βιαιοπραγίες της 6^{ης}-7^{ης} Σεπτεμβρίου.

Ενώ υπήρχαν ενδείξεις ότι προετοιμαζόταν «κάτι μεγάλο στην Κωνσταντινούπολη», οι ελληνικές διπλωματικές αρχές έδειξαν παντελή έλλειψη πείρας της τουρκικής νοοτροπίας έτειναν ευήκοον ους, ως μη όφειλαν, στις διαβεβαιώσεις των Τούρκων περί της ανυπαρξίας κινδύνου.

Από τα τηλεγραφήματα της Πρεσβείας Αγκύρας και του Γενικού Προξενείου Κωνσταντινούπολης της περιόδου 29 Αυγούστου με 5 Σεπτεμβρίου προκύπτει ο εφησυχασμός των ελλήνων διπλωματών οι οποίοι περιορίζονταν στην περιγραφή θεμάτων καθημερινής ρουτίνας χωρίς να κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου.

Όπως παρατηρεί, ομολογουμένως με αρκετό διπλωματικό τακτ, ο Χριστόφορος Χρηστίδης: «Είναι δύσκολον να δεχθείς, ότι οι εντεταλμένοι να επαγρυπνούν επί της τύχης του ελληνισμού της Σταμπούλ έδειξαν την απαιτούμενη ευαισθησίαν και οξυδέρκειαν έγκαιρον».

Η κατάσταση αυτή δημιουργούσε προστριβές και ενίοτε εντάσεις μεταξύ του Γενικού Προξενείου Κωνσταντινούπολης και την ομογένεια, γεγονός που επιβεβαίωσε στον συντάκτη του άρθρου και ο τότε υπηρέτων ως Πρόξενος στην Κωνσταντινούπολη πρέσβης Βύρων Θεοδωρόπουλος (Συνέντευξη στην Κωνσταντινούπολη, 2005). Το τεταμένο κλίμα μου περιέγραψε επίσης το σημαίο στέλεχος και διερμηνέας του Προξενείου Νικόλαος Δάμψας (Αθήνα 1977).

Σε τηλεγράφημα του στις 4 Οκτωβρίου με τίτλο «Θέσις ομογενείας μετά γεγονότα», Ο Γενικός Πρόξενος Άγιος Καψαμπέλης ενημέρωσε το Υπουργείο Εξωτερικών για την συνάντησή του με ομάδα έγκριτων ομογενών που του επισκέφθηκαν στο Προξενείο (η αντιπροσωπεία απαρτιζόταν από τον βουλευτή Αλ. Χατζόπουλο, τον Πρόεδρο της Κεντρικής Εφορείας Σταυροδρομίου Δεϊρμεντζόγλου, τον εφοροεπίτροπο Σταυροδρομίου γιατρό Γιαννακό-

πουλο, τον Πρόεδρο της εφορείας της Μεγάλης του Γένους Σχολής Κιμ. Παλαμήδη, τον Γενικό Γραμματέα του Συνδέσμου Ενισχύσεως των ομογενειακών Σχολείων, το δικηγόρο Γρηγοριάδη και το Διευθυντή της εφημερίδας «Απογευματινή» Γ.Γαβεριδίδη).

Η αντιπροσωπεία εξέφρασε στον Έλληνα διπλωμάτη «ένα παράπονο για το παρελθόν και ένα φόβο για το μέλλον». Το παράπονο ήταν ότι κατά τη διαμόρφωση της πολιτικής του το ελληνικό Κράτος δεν έλαβε αρκούντως υπόψη τον ελληνισμό της

επεισοδίων κερδίζοντας τις εντυπώσεις.

Αξιοποίησε δε την υπόθεση της Θεσσαλονίκης για να οδηγήσει, τεχνικώς, τις συνομιλίες σε αδιέξοδο καθώς η τουρκική πλευρά είχε ήδη πάρει αυτό που ήθελε από τη διάσκεψη του Λονδίνου – δηλαδή να αναγνωριστεί η Τουρκία διεθνώς ως μέρος του Κυπριακού μαζί με την Ελλάδα και

σε επίσημη επίσκεψη, όταν ενημερώθηκε για τα γεγονότα την επομένη από τηλεγράφημα της ελληνικής πρεσβείας. Ενδιαφερόμενος περισσότερο να ικανοποιήσει την αμερικανική επιθυμία για σύσφιξη των σχέσεων της Δύσης με τον Τίτο, δεν θεώρησε σωστό να διακόψει αμέσως το ταξίδι του ούτε προσπάθησε να αποσπάσει μια

Κωνσταντινούπολης και την τύχη του. Εάν είχε γίνει τούτο, είπαν, «δεν θα ετίθετο κατά τον τρόπο που ετέθη το Κυπριακό και δεν θα εξετίθετο εις την πρώτην γραμμήν του αγώνος η Εκκλησία, γνωστού όντος ότι, ως και συνέβη, θα επεσείρετο η τουρκική μήνις κατ' αυτής (δηλαδή κατά του Οικουμενικού Πατριαρχείου) ήτις αποτελεί το μόνο στήριγμα του εντεύθεν Ελληνισμού». Οι εκπρόσωποι της ομογένειας πρόσθεσαν ότι δεν ήταν επιδίωξη τους να υπαγορεύσουν στην ελληνική κυβέρνηση τις ενέργειες που θα λάμβανε σε ένα εθνικό θέμα, αλλά διατύπωσαν την πεποίθησή τους ότι εάν ετίθεντο στην πλάστιγγα και τα συμφέροντα του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης, η τακτική η οποία θα ακολουθείτο θα ήταν διαφορετική.

Ως προς το μέλλον της Ρωμιουσύνης κάλεσαν την ελληνική πλευρά να προβεί άμεσα στις κατάλληλες διπλωματικές ενέργειες προς την Άγκυρα, εκφράζοντας το ζωηρό φόβο ότι άνευ της εκ μέρους της Τουρκίας παροχής σαφών και κατηγορηματικών διαβεβαιώσεων για την τύχη μειονότητας δεν επρόκειτο να αποκατασταθεί στην ομογένεια το συναίσθημα της ασφάλειας, με μοιραία συνέπεια τη βαθμιαία διαρροή και ανθρώπων και κεφαλαίων.

Οι διαβεβαιώσεις που έδωσε ο Γενικός Πρόξενος δεν φαίνεται να καθυσάσαν τους ομογενείς και ενόχλησε ιδίως ο αυστηρός του τόνος όταν κατήγγειλε ότι η ηγεσία της Ρωμιουσύνης «επιδεικνύει μίαν θλιβεράν αδράνειαν εις την παρούσαν κρί-

είχε ακόμη οικοδομήσει σχέση συνεργασίας με την ομογένεια και το Φανάρι που καθιστούσε εξαιρετικά δύσκολη την εποίκοδομητική επαφή κάτω από εκείνες τις αποπνικτικές συνθήκες. Όπως προκύπτει από τα σχετικά έγγραφα του αρχείου του Υπουργείου Εξωτερικών, αργότερα ο Έλληνας διπλωμάτης βρήκε ένα καλό modus operandi τόσο με το Οικουμενικό Πατριαρχείο όσο και με την ηγεσία της ομογένειας.

Η δυσκολία επικοινωνίας μεταξύ του Γενικού Προξένου και της ομογένειας και οι υπαινιγμοί του σε έλλειψη ηγεσίας πρέπει να ενόχλησαν το Οικουμενικό Πατριάρχη Αθηνάγορα ο οποίος σε συνάντησή του με τον επιτετραμμένο της Πρεσβείας Θεόδωρο Γεωργιάδη στις 21 Οκτωβρίου παρα-

πονέθηκε ότι «ενώπιον της θλιβεράς αυτής καταστάσεως δεν υφίσταται σήμερα η απαιτούμενη συνεργασία Οικουμενικού Πατριαρχείου και Β. Γενικού Προξενείου».

Ο Παναγιώτατος όμως δεν αρκέστηκε στην καταγγελία του Γενικού Προξένου αλλά διατύπωσε την άποψη ότι «δια την δημιουργηθείσαν κατάστασιν φέρει μεγάλην ευθύνην η Ελληνική Κυβέρνησις ήτις εν τω χειρισμώ του Κυπριακού ζητήματος παρεγνώρισε τελείως τα συμφέροντα του Ελληνισμού της Κωνσταντινουπόλεως». Συνάμα εξέφρασε την βαθιά απογοήτευση του επειδή η ελληνική κυβέρνηση δεν ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα του, «όπερ κατ' επανάληψιν διετύπωσε κατά τα τελευταία έτη», για στενή συνεργασία στη διαμόρφωση της ελληνικής πολιτικής στο Κυπριακό, προκειμένου να συμφωνηθούν από κοινού οι κατάλληλοι διπλωματικοί χειρισμοί που θα προωθούσαν το εθνικό ζήτημα της Κύπρου χωρίς όμως να θίξουν τα συμφέροντα της Πολίτικης Ρωμιουσύνης και του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Ο Αθηνάγορας αισθανόταν μεγάλη πικρία επειδή ακόμη και σε μια εποχή απόλυτης δοκιμασίας του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της ομογένειας όπως εκείνη των Σεπτεμβριανών, εθνικιστικοί κύκλοι στη Αθήνα είτε στο περιβάλλον της Εκκλησίας είτε στον πολιτικό στίβο διακατέχονταν από εχθρικά αισθήματα προς αυτόν και επιχειρούσαν με κάθε τρόπο να τον υπονομεύσουν.

Την εποχή που η ελληνική κυβέρνηση φαινόταν αποφασισμένη να μην αφήσει τα Σεπτεμβριανά να επηρεάσουν τα συμφέροντα της Δυτικής Συμμαχίας, εθνικιστικοί κύκλοι κατηγορούσαν τον Αθηνάγορα διότι την τραγική νύκτα της 6^{ης} προς 7^{ης} Σεπτεμβρίου δεν εξήλθε του Φαναρίου για να προστατεύσει το ποίμνιο του.

Άλλοι τον κατηγορούσαν διότι δεν αναχώρησε αεροπορικώς στην Αμερική για να υψώσει εκεί φωνή διαμαρτυρίας για τους βανδαλισμούς. Ακόμη υπήρχαν και εκείνοι που καλούσαν τον Πατριάρχη να κηρύξει την Εκκλησία εν διωγμώ.

Εκφράζοντας την απόγνωση του με την «άδικη και ουτοπική στάση» των κύκλων αυτών, σε κατ' ιδίαν συνομιλία του με τον προσωπικό του φίλο καθηγητή Δ. Τσάκωνα, ο Πατριάρχης είπε: «Είμαι γέρος και είναι εύκολο για μένα να γίνω μάρτυρας. Και όποιος ενδιαφέρεται για την υστεροφημία του αναζητά την ευκολία του μαρτυρίου. Μάρτυρας είναι το πιο εύκολο να γίνει κανείς σε προχωρημένη ηλικία, αλλά η ευθύνη μου, μου το απαγορεύει. Αυτοί που ζητούσαν να μαρτυρήσω (υπονοώντας την τότε ηγεσία της Αθήνας) επιζητούσαν με τη δική μου θυσία να ξεπλύνουν τις αδυναμίες τους και τα ανομήματα τους» (Δημ. Τσάκωνας, Αθηνάγορας. Ο Οικουμενικός των Νέων Ιδεών, 1976).

Παρόμοια απόγνωση για την αδυναμία να αντιληφθούν ειλικρινώς ορισμένοι κύκλοι στην Ελλάδα τη δοκιμασία που περνούσε ο ίδιος και το ποίμνιο του είχε διατυπώσει και σε συνομιλία με έτερο φίλο του Αθηνάγορα, ο δημοσιογράφος Παύλος Παλαιολόγος, ο οποίος επισκεπτόταν συχνά το Φανάρι μέχρι την απαγόρευση εισόδου του στην Τουρκία το 1966 (Συνέντευξη που μου παρέχώρησε το 1977 στην Αθήνα).

Αμέσως μετά την ανάδειξη του Κωνσταντίνου Καραμανλή στην ηγεσία της ελληνικής κυβέρνησης (6.10.1955) η Αθήνα αρκέστηκε στην ηθική ικανοποίηση όταν σε ειδική τελετή στη Σμύρνη η Τουρκία τίμησε την ελληνική σημαία. Αμέσως μετά ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών δήλωνε για άλλη μια φορά πως η αφοσίωση στην ΝΑΤΟϊκή Συμμαχία αποτελούσε κύριο άξονα γύρω από τον οποίο θα συνεχίσει να περιστρέφεται η ελληνική εξωτερική πολιτική.

Έτσι μετά από τουρκικές πιέσεις και παροτρύνσεις της Ουάσιγκτον, η κυβέρνηση Καραμανλή υποχώρησε από την έκδοση ειδικού τόμου για τα Σεπτεμβριανά και την κατάσταση των Ελλήνων στην Τουρκία που είχαν επιμεληθεί ο Αλέξανδρος Πάλλης και ο Χριστόφορος Χρηστίδης.

Με την ίδια λογική της μη επιβάρυνσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων, αφήνεται ελεύθερος ο δυτικοθρακιώτης φοιτητής Οκτάι Εργκίν (Χατζη Αχμέτ) καίτοι είχε συλληφθεί και κατά τις ανακρίσεις αποκαλύφθηκε άκρως ενοχοποιητική επιστολή του για τη στημένη βομβιστική επίθεση στο σπίτι του Ατατούρκ δίπλα στο τουρκικό

σιμον στιγμήν, είτε λόγω ελλείψεως οργανώσεως, είτε λόγω αδιαφορίας».

Η απόγνωση της Ρωμιουσύνης με την στάση του Γενικού Προξένου επιβεβαιώθηκε κατά την συνέντευξη μου με τον Αλέξανδρο Χατζόπουλο το 1979 ο οποίος πρόσθεσε ότι «ορισμένοι στο Προξενείο ακολουθούσαν την τακτική διαίρει και βασίλευε εκμεταλλευόμενοι τις έριδες κυρίως μεταξύ του Αθηνάγορα και ορισμένων αντιπολιτευόμενων μητροπολιτών του Φαναρίου».

Πρέπει ωστόσο να σημειωθεί ότι ο Άγιος Καφαμπέλης είχε αναλάβει καθήκοντα Γενικού Προξένου στην Πόλη 10 μόλις μέρες πριν την νύκτα των Σεπτεμβριανών και δεν

Προξενείο της Θεσσαλονίκης.

Αμέσως μετά την απελευθέρωση του ο υπόδικος και αργότερα διακεκριμένο στέλεχος της τουρκικής ΜΙΤ Εργκίν φυγαδεύεται στην Τουρκία με τη βοήθεια του Γενικού Προξενείου στην Θεσσαλονίκη. Προηγήθηκαν όμως πιέσεις προς τον πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Καραμανλή από τον αμερικανό αξιωματούχο της πρεσβείας Θέρστον (Therston) ο οποίος ζητούσε επιμόνως να ανασταλεί η δίκη και κάθε άλλη ενέργεια από ελληνικής πλευράς που θα τροφοδοτούσε με ένταση της ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Στα χρόνια που ακολούθησαν κατά το οποία συντελέστηκε η δραματική συρρίκνωση της Πολιτικής Ρωμιουσύνης, η κοινή γνώμη στην Ελλάδα ανατρέχει στα Σεπτεμβριανά, ιδίως κατά τις επετείους των γεγονότων, προκειμένου να δείξει τη βαρβαρότητα των Τούρκων.

Γίνεται βεβαίως και αναφορά στην αδυναμία της Ελλάδας να βοηθήσει την ομογένεια παρεμβαίνοντας διπλωματικά με πιο αποτελεσματικό τρόπο. Αλλά δυστυχώς αορίστως.

Οι κωνσταντινουπολίτες συγκρατούν με τεράστια πικρία το γεγονός ότι τότε δεν τους ζητήθηκε συγγνώμη από την επίσημη ελληνική πλευρά για την ολιγωρία της στην αντίδραση και αντιμετώπιση των Σεπτεμβριανών. Παρόμοια ίσως με εκείνη του πρώην Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλου ο οποίος από την ακριτική Λήμνο ζήτησε το 1995 συγγνώμη από τους Ιμβρίους.

Αλλά ούτε η ελληνική Πολιτεία προχώρησε επισήμως στην καθιέρωση ημέρας μνήμης των Σεπτεμβριανών, παρά το γεγονός ότι στις 3.10.1995 ο Θεόδωρος Πάγκαλος (απλός βουλευτής τότε) είχε καταθέσει στη Βουλή πρόταση νόμου για την καθιέρωση της 6^{ης} Σεπτεμβρίου ως ημέρα μνήμης του ξεριζωμού του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΣ.

Η τραγική νύκτα της 6^{ης}-7^{ης} Σεπτεμβρίου του 1955 είναι ένα ορόσημο επειδή έδειξε στους Πολίτες ότι παρά τα τριάντα και πλέον χρόνια συμβίωσης με το τουρ-

κικό κεμαλικό καθεστώς δεν έπαψαν να θεωρούνται ξένοι στην ίδια τους την χώρα και κάθε λογής εξιλαστήρια θύματα από την κυβέρνηση τους. Αποτελεί επίσης ορόσημο επειδή ήταν τότε που οι Ρωμιοί διαπίστωσαν ότι η Άγκυρα είχε αποφασίσει να τους χρησιμοποιήσει σαν διαπραγματευτικό χαρτί στο Κυπριακό στη σκληρή διπλωματική αναμέτρηση με την Αθήνα.

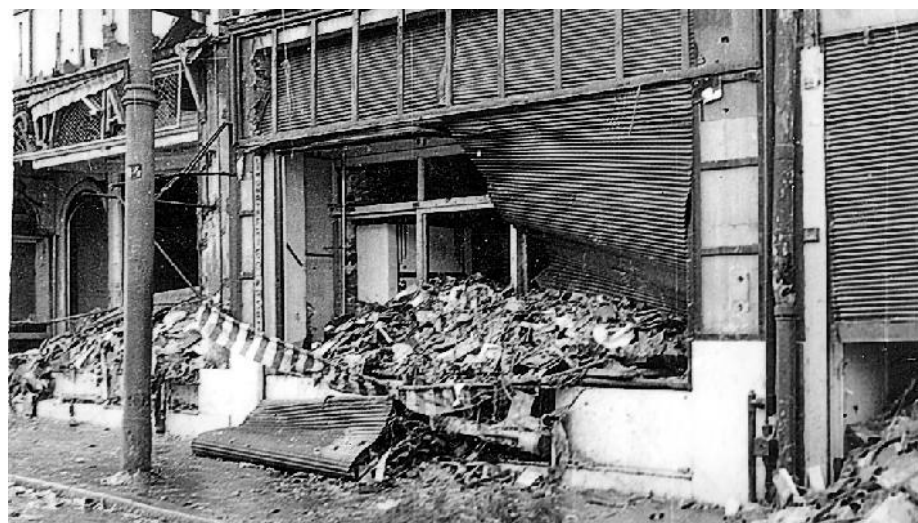
Η μοιραία αυτή νύκτα ήταν επίσης ορόσημο επειδή η Πολιτική Ρωμιουσύνη συνειδητοποίησε ότι η ελληνική κυβέρνηση δεν μπορούσε ή ακόμη δεν θεωρούσε σκόπιμο να έρθει σε κατακόρυφη ρήξη με την Τουρκία διεκδικώντας αποφασιστικά και δυναμικά το σεβασμό των μειονοτικών δικαιωμάτων της ομογένειας στην Τουρκία.

Τα Σεπτεμβριανά υπήρξαν ορόσημο για τους Ρωμιούς επειδή κατέστησαν σαφές ότι η Κύπρος αποτελούσε πλέον υψηλότερη προτεραιότητα για την ελληνική κυβέρνηση και την ελληνική κοινή γνώμη. Ας σημειωθεί ότι ενώ γινόντουσαν στην Αθήνα και σε άλλες ελληνικές πόλεις συχνά πυκνά διαδηλώσεις υπέρ των δικαίων των αδελφών Κυπρίων, δεν έλαβε ούτε καν

μία πορεία διαμαρτυρίας για τις δοκιμασίες που είχε υποστεί ο Ελληνισμός της Πόλης κατά τη διάρκεια των Σεπτεμβριανών.

Είχαν πια περάσει οι δεκαετίες του 1920 και 1930 όταν ο Ελληνισμός της Κωνσταντινούπολης, το Οικουμενικό Πατριαρχείο, το Φανάρι προξενούσαν έντονη συναισθηματική φόρτιση στην Ελλάδα και ειδικότερα μεταξύ των προσφυγικών πληθυσμών.

Τέλος τα Σεπτεμβριανά ήταν ορόσημο

καθώς διαφάνηκε η αδιαφορία των Δυτικών Δυνάμεων, η πλειοψηφία των οποίων παρεμποδίζοντας ήταν συμβαλλόμενα μέλη και εγγυητές της Συνθήκης της Λωζάννης, για την συστηματική και κατάφορη παραβίαση των δικαιωμάτων της ελληνικής μειονότητας.

Η αδιαφορία αυτή αντικατοπτρίζεται περήτρανα στις ταυτόσημες επιστολές προς την Αθήνα και την Άγκυρα, του Αμερικανού Υπουργού Εξωτερικών Τζον Φόστερ Ντάλλας (John Foster Dulles) με τις οποίες καλούσε κυνικά τις δύο πλευρές, δηλαδή τους θύτες και τα θύματα χωρίς καμία διάκριση, να δώσουν τέλος στις διμερείς διαφορές τους και να συγκεντρώσουν από κοινού τις προσπάθειες τους στην καταπολέμηση της κομμουνιστικής απειλής.

Η έλλειψη οποιαδήποτε αναφοράς στα έκτροπα των Σεπτεμβριανών αντανακλούσε την συνειδητή απόφαση των ΝΑΤΟϊκών συμμάχων να κλείσουν τα μάτια μπροστά στα εγκλήματα της 5^{ης}-6^{ης} Σεπτεμβρίου. Ήταν σαφές ότι πολιτικές σκοπιμότητες και γεωπολιτικοί υπολογισμοί καθόριζαν τους όρους του παιχνιδιού στο ψυχροπολεμικό περιβάλλον του 1955.

Στον αντίποδα, η κωνσταντινουπολίτικη Ρωμιουσύνη είχε ένα σημαντικό στήριγμα. Τον μεγάλο και σοφό Πατριάρχη Αθηνάγορα ο οποίος παρά τις αντιξοότητες προσπάθησε με κάθε δυνατό τρόπο να εμψυχώσει το ποίμνιο του. Η αποφασιστικότητα του Αθηνάγορα φαίνεται όταν απαντώντας σε ερώτηση του στενού συνεργάτη του πατριαρχικού φωτογράφου Δημήτρη Καλούμενου αν είχε την συμπαράσταση των Αμε-

ρικών απάντησε λέγοντας: «Όλοι αυτοί μας πρόδωσαν. Είμαστε μόνοι μας. Ό,τι θα κάνουμε θα το κάνουμε μόνοι μας» (Συνέντευξη Δημήτρη Καλούμενου στον Νικόλαο Μαγγίνα, τέλη Αυγούστου 2005)

Η πραγματοποίηση διερευνητικής επίσκεψης ανώτατου κλιμακίου του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών (ΠΣΕ) στην Κωνσταντινούπολη το Νοέμβριο του 1955 πρέπει να θεωρηθεί προσωπική επιτυχία του Αθηνάγορα καθώς και του συνεργάτη του Επισκόπου Μελίτης Ιάκωβου, πρώτου Μόνιμου Αντιπρόσωπου του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην έδρα του ΠΣΕ στη Γενεύη και μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Αμερικής. Η λεπτομερής καταγραφή των καταστροφών των ελληνορθόδοξων εκκλησιών και των ιδρυμάτων της ομογένειας σε συνδυασμό με το κύρος που έχαιρε διεθνώς το ΠΣΕ συνέβαλαν στο να λάβει δημοσιότητα το μέγεθος του αντι-χριστιανικού μόνους του τουρκικού όχλου και η επισφαλής κατάσταση των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων στην Τουρκία. Στην 17σέλιδη έκθεση του κλιμακίου καταγράφονται και οι ευθύνες της τουρκικής κυβέρνησης για τα Σεπτεμβριανά. (Μελέτη του Μ. Πρωτοπρεσβύτερου Γεώργιου Τσέτση, «Πολιτική Ανάλυση των «Σεπτεμβριανών» από Κλιμάκιο του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών» στην Επιστημονική Παρουσία Εστίας Θεολόγων Χάλκης 8 (2015) και Αλέξης Αλεξανδρής, «Μοναδικό Ντοκουμέντο: Η Έκθεση του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών για τα Σεπτεμβριανά», στο *Η Καθημερινή, Επτά Ημέρες αφιέρωμα στα Σεπτεμβριανά*, 10.9.1995)

Σε κύριο άρθρο της με τίτλο «Επί Ερειπίων» στις 15 Σεπτεμβρίου, η «Εμπρος», που μόλις άρχισε να επανεκδίδεται μετά τις καταστροφές που υπέστη (όπως άλλωστε και οι λοιπές ομογενειακές εφημερίδες), έγραφε: «*Θα μείνουμε για να ξαναφτιάξουμε τις Εκκλησίες μας. Για να περιμαζέψουμε τους νεκρούς μας. Για να ξαναφτιάξουμε τα μαγαζιά μας και τα σπίτια μας. Για να ξαναορθοδοθήσουμε το Ρωμαίικο.*»

Πιο μαχητική, η «Ελεύθερη Φωνή», σε κύριο άρθρο της μιλά για τη «*Νύκτα του Αγίου Βαρθολομαίου της Ρωμιουσύνης*». Συντάκτες της δυναμικής αυτής εφημερίδας ήταν μια ομάδα λόγιων ρωμιών εκπαι-

δευτικών και δημοσιογράφων μεταξύ των οποίων και ο νεαρός τότε Μιχάλης Βασιλειάδης, ιδιοκτήτης σήμερα της «Απογευματινής». Οι Τούρκοι όμως συλλαμβάνουν τον υπεύθυνο έναντι του νόμου εκδότη της εφημερίδας, Ανδρέα Λαμπίκη τον οποίο και φυλακίσαν στις στρατιωτικές φυλακές του Χάρμπιγε (Harbiye).

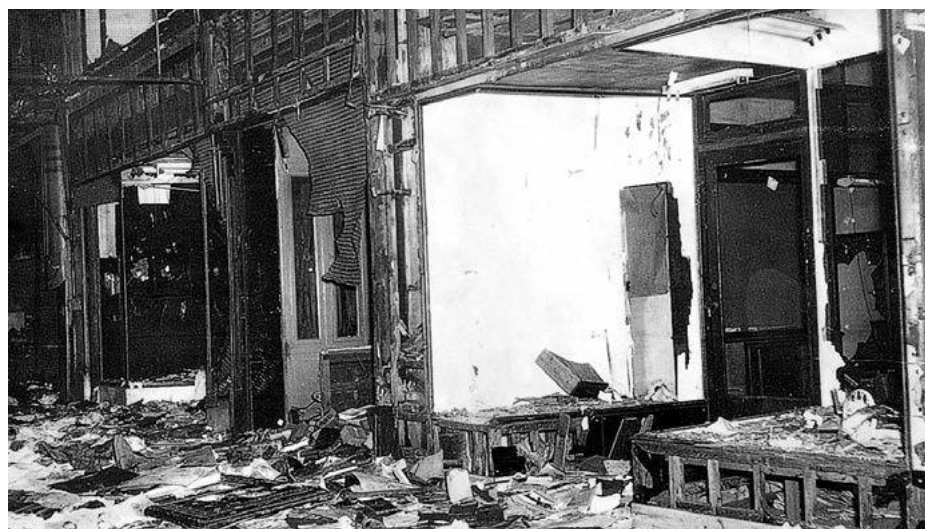
Θύμα της πολιτικής του εκφοβισμού υπήρξε και ο ανταποκριτής της αθηναϊκής εφημερίδας «Εθνος» και πατριαρχικός φωτογράφος Δημήτρης Καλούμενος. Ακριβώς μετά τα γεγονότα ο Καλούμενος επισκέφθηκε σχεδόν όλες τις ελληνοκατοικούμενες συνοικίες της Κωνσταντινούπολης και απαθανάτισε λεπτομερώς τις καταστροφές που είχαν υποστεί τα ομογενειακά ιδρύματα, οι Ορθόδοξες εκκλησίες και τα νεκροταφεία.

Στη συνέχεια κατάφερε να στείλει μέρος των συνάμα εξαιρετικής καλλιτεχνικής ποιότητας φωτογραφιών στο εξωτερικό με τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία προκειμένου να δημοσιευτούν στον διεθνή τύπο.

Ο Καλούμενος φυλακίστηκε για αρκετό χρονικό διάστημα και απελάθηκε στις 28 Ιανουαρίου 1958 επειδή θεωρήθηκε από τις τουρκικές αρχές «εχθρός της ελληνοτουρκικής φιλίας». Μετά την απέλαση του ο Καλούμενος εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και εξέδωσε ένα πολύτιμο φωτογραφικό ντοκουμέντο των βιαιοπραγιών (*Η Σταύρωση του Χριστιανισμού. Η Ιστορική αλήθεια των γεγονότων της 6-7 Σεπτεμβρίου*

νεώτερο συνάδελφο και συμπολίτη του Νικόλαο Μαγγίνα στα τέλη του Αυγούστου 2005 με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 50 ετών από τα έκτροπα της Κωνσταντινούπολης.

Στη συνέντευξη αυτή ο Καλούμενος διηγείται πως αμέσως μετά τα γεγονότα ανέλαβε την παράτολμη αποστολή του μεσάζοντα μεταξύ του αποκλεισμένου στο Φανάρι Αθηναγόρα και του εξίσου απομονωμένου στο Προξενείο Άγι Καθαμπέλη μεταφέροντας μηνύματα και πληροφορίες. (Συνέντευξη Δημήτρη Καλούμενου στον Νικόλαο Μαγγίνα, τέλη Αυγούστου 2005. Αυτή ήταν και η τελευταία του συνέντευξη καθώς ο μεγάλος φωτογράφος της Πόλης

1955 εις την Κωνσταντινούπολιν, πρώτη έκδοση 1966).

Ο επιφανής ελληνοαμερικάνος ιστορικός, ο οποίος συγκέντρωσε τα τεκμήρια της καταστροφής στο μνημειώδες έργο – magnum opus – των 650 σελίδων (Ο μηχανισμός της καταστροφής, *The Mechanism of Catastrophe: Turkish Pogrom of September 6-7, 1955 and the Destruction of the Greek Community of Istanbul*, 2005), αναφέρεται εκτενώς στον Καλούμενο και στο μοναδικό φωτογραφικό του αρχείο.

Η σημαντικότερη ωστόσο μαρτυρία και προβολή του έργου του Καλούμενου καταγράφεται στη συνέντευξη που έδωσε ο μεγάλος φωτογράφος της Ρωμιουσίνης στο

απεβίωσε λίγους μήνες αργότερα τον Ιανουάριο του 2006).

Το 2015, δηλαδή 60 χρόνια μετά τα Σεπτεμβριανά, εκδόθηκε στην Τουρκία, με τη μεσολάβηση και συνδρομή του Νικόλαου Μαγγίνα, ειδικός τόμος με ακριβώς εκείνες τις φωτογραφίες από τις καταστροφές που κόστισαν στον Καλούμενο φυλάκιση και αργότερα εξορία (Patrik Fotoğrafçısı Dimitrios Kalumenos'un Objektifinden 6/7 Eylül 1955; έκδοση του ομογενειακού τυπογραφείου της Πόλης Ιστός).

Η προσπάθεια προβολής των Σεπτεμβριανών μέσω φωτογραφικού υλικού ή μελετών διαφόρων ερευνητών στην Τουρκία, Ελλάδα και το εξωτερικό αποτελεί μια συνειδητή δράση των Πολίτικων σω-

ματείων για να διατηρηθεί ζωντανή η μνήμη των Σεπτεμβριανών.

Από τα μέσα της δεκαετίας το 1960 τα σωματεία και οι σύλλογοι των Κωνσταντινουπολιτών της Αθήνας ξεκίνησαν να διοργανώνουν τέτοιες επετειακές εκδηλώσεις οι οποίες φθάνουν μέχρι τις μέρες μας. Δημοσιογράφοι που αντλούν καταγωγή από την Πόλη ή ασκούν εκεί το επάγγελμα της δημοσιογραφίας δίνουν συνεντεύξεις γύρω από τα Σεπτεμβριανά για την μεγαλύτερη δυνατή δημοσιότητα.

Με τον ίδιο στόχο στο νου Πολίτες μελετητές συγγράφουν πονήματα για τα Σεπτεμβριανά. Ανάμεσα τους ξεχωρίζει το ιδιαίτερα χρήσιμο βιβλίο *Σεπτεμβριανά 1955: Η «νύκτα των κρυστάλλων» του Ελληνισμού της Πόλης*. «Εκατό φορές πεθαινείς...», των εκδόσεων Τσουκάτου το 1999 που περιέχει προσωπικές μαρτυρίες των Ελλήνων της Πόλης, ενώ πρέπει να αναφερθεί επίσης το κατατοπιστικό σύγγραμμα με τίτλο *Πενήντα Χρόνια από τα Σεπτεμβριανά. Κωνσταντινούπολη. Πριν, Τότε Μετά*, που επιμελήθηκαν η Ειρήνη και Καίτη Σαρίογλου (2005), όπου ο πρύτανης της ελληνικής διπλωματίας Βύρων Θεοδωρόπουλος παρουσιάζει έκθεση του Γενικού Προξενείου Κωνσταντινούπολης για τα Σεπτεμβριανά. Ο Θεοδωρόπουλος υπηρέτησε ως Πρόξενος στην Κωνσταντινούπολη εκείνη τη δύσκολη εποχή στα μέσα της δεκαετίας του 1950. Τέλος το βιβλίο του Βασίλη Κυρατζόπουλου, *Η άγραφη γενοκτονία*, Κωνσταντινούπολη Σεπτέμβριος 1955 (εκδ. Τσουκάτου, 2006) κυκλοφόρησε και σε τουρκική μετάφραση (Kayit Oluşmaları Soykırım: İstanbul Eylül 1955, κυκλοφόρησε το 2009).

Εν κατακλείδι οι βανδαλισμοί της Πόλης εντάσσονται στη λογική μιας μακρόχρονης τουρκικής πολιτικής εθνικής καθάρσης. Η πολιτική αυτή άρχισε να εφαρμόζεται με συνέπεια και μεθοδικότητα από την επομένη της υπογραφής της Συνθήκης της Λωζάννης, πολιτική που εκδηλώθηκε με μεγάλη δόση βίας κατά τη διάρκεια των Σεπτεμβριανών γεγονότων και στη συνέχεια στέφθηκε με επιτυχία, αν αναλογιστούμε ότι ο αριθμός των ελληνορθοδόξων στην Τουρκία σήμερα δεν ξεπερνά τα 2500 άτομα.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Εκδηλώσεις Μνήμης στην Επέτειο του Πογκρόμ της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955 κατά του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης

Η Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών (Οι.Ομ.Κω.) όντας ο ενωτικός φορέας της Κοινότητας των εκπατρισμένων Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης, οργανώνει στην φετινή 61^η επέτειο του Πογκρόμ των Σεπτεμβριανών του 1955, σειρά εκδηλώσεων που θα πραγματοποιηθούν στην Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά (Δ.Π.Π) την περίοδο 6-10 Σεπτεμβρίου 2016. Σκοπός των εκδηλώσεων είναι η προβολή του αιτήματος αποκατάστασης της κατά συντριπτική πλειοψηφία εκπατρισμένης Κοινότητας, συνείδηση μακρόπνοου προγράμματος εκρίζωσης που σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε από αλληπάλληλες Κυβερνήσεις της Τουρκίας στην διάρκεια όλου του 20^{ου} αιώνα.

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων θα πραγματοποιηθούν οι εξής δράσεις:

- ◆ Έκθεση με υλικό από τον ελληνικό, τουρκικό και κυπριακό τύπο της εποχής συνοδευμένο από φωτογραφίες και οπτικοακουστικό υλικό από το Ιστορικό Αρχείο της ΕΡΤ.
- ◆ Προβολές ταινιών: «Η Φρικτή Νύχτα» του Γιώργου Μου-

τεβελλή (6/9/2016, ώρα: 20.00) και «Η Απόλεια της Πατρίδος» (9/9/2016, ώρα: 20.30) του Aydin Karancik.

- ◆ Προβολή μαγνητοσκοπημένων μαρτυριών των θυμάτων που έζησαν τα γεγονότα.

- ◆ Βίντεο από την εικονική δίκη που πραγματοποιήθηκε στην 60^η επέτειο των γεγονότων στην Κων/πολη.

- ◆ Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης με θέμα: «Η Σκιά των Σεπτεμβριανών στα 60 χρόνια που ακολούθησαν στην Τουρκία». (7/9/2016, ώρα: 19.30-21.00)

Ομιλητές: Χαρ. Παπασωτηρίου (Διεθ. ΙΔΙΣ-Καθ. Πάντειο), Αγγ. Συρίγος (Αναπ. Καθ. Πάντειο), Αλέξης Αλεξανδρής (Πρέσβης), Ν.Ουζούνγλου (Καθ. ΕΜΠ) Συντονιστής: ο Δημοσιογράφος Πάνος Χαρίτος

- ◆ Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Προσφυγικών Σωματείων Ελλάδος (ΟΠΣΕ) και το «Δίκτυο Μικρασιότητας» με θέμα: «Ο αντίκτυπος των Σεπτεμβριανών στον Προσφυγικό Κόσμο στην Ελλάδα». (8/9/2016, ώρα: 19.00-20.00)

- ◆ Ημερίδα με θέμα: «Η Νομική Κατοχύρωση των Δικαιωμάτων των Μειονοτήτων» (10/9/2016, ώρα έναρξης 10.00)

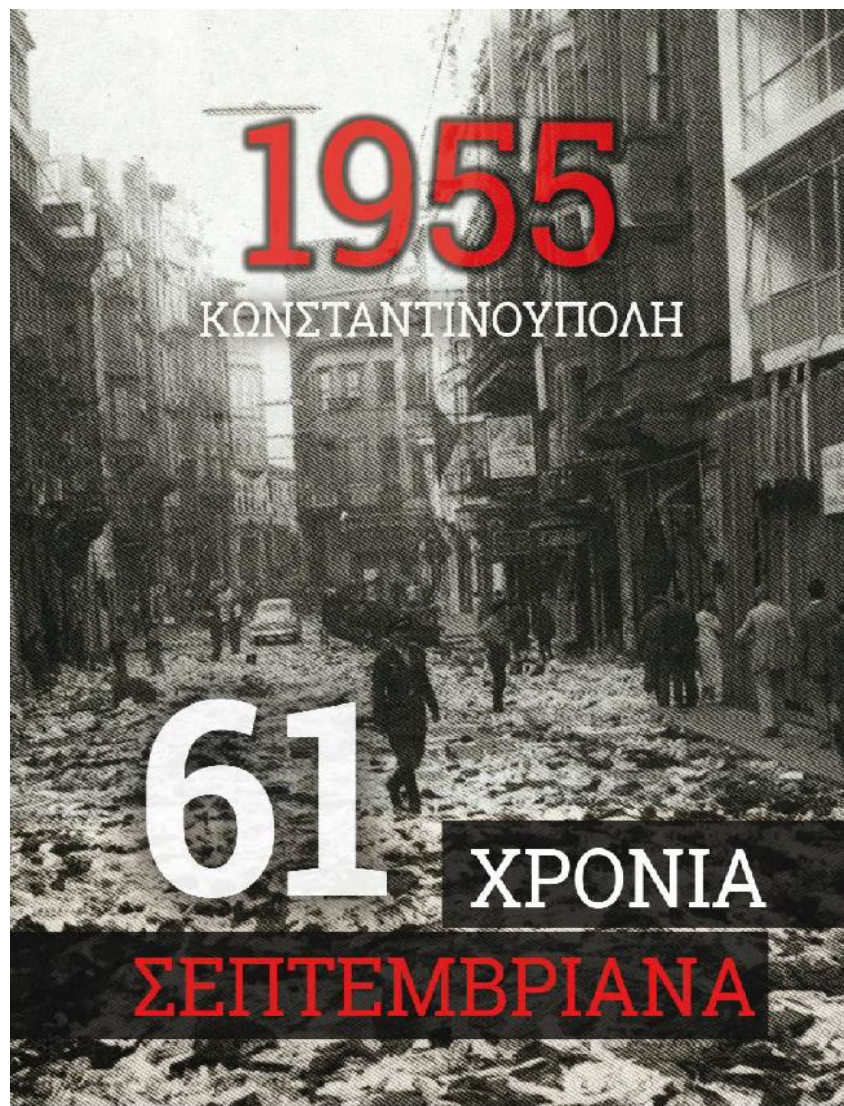
Ομιλητές: Η καθηγήτρια Petra Roter, Πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Σύμβαση Πλαίσιο της Προστασίας των Εθνικών Μειονοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και ο κ. Loránt Vincze, Πρόεδρος των Ηνωμένων Εθνότητων της Ευρώπης (FUEN).

Η έκθεση θα είναι ανοικτή στο κοινό από τις 6 έως τις 10 Σεπτεμβρίου 2016. Ώρες 10.30-14.00 και 18.00-21.00.

Στην Πλατεία Κοραή και Πλατεία Δημαρχείου Πειραιά θα λειτουργήσουν περίπτερα την περίοδο 6-7 Σεπτεμβρίου 2016.

Χορηγοί Επικοινωνίας:

Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας-ΕΡΤ- Πρώτο Πρόγραμμα Ελληνική Ραδιοφωνία (91.6 & 105.8) - Κανάλι 1 (90.4) -Mikrasiatis.gr

Πρόγραμμα Εκδηλώσεων της 61ης Επετείου Σεπτεμβριανών Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά (6-10 Σεπτεμβρίου 2016)

Φίλωνος 29, Πειραιάς 185 35

Τρίτη 6η Σεπτεμβρίου, ώρα 20.00:

Προβολή της Ταινίας «Η Φρικτή Νύχτα» του Γιώργου Μουτεβελλή

Τετάρτη 7 Σεπτεμβρίου 2016

Εγκαίνια και Χαιρετισμοί 19.00-19.30

Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζας (19.30-21.00):

«Η Σκιά των Σεπτεμβριανών στα 60 χρόνια που ακολούθησαν στην Τουρκία»
Ομιλητές: Χαρ. Παπασωτηρίου (καθ. Παντείου), Αγγ. Συρίγος (Αν.καθ. Παντείου),
Αλεξ. Αλεξανδρής (π. Πρέσβης), Νικ. Ουζούνγλου (Πρόεδρος Οι.Ομ.Κω.),
Συντονιστής: Πάνος Χαρίτος (Δημοσιογράφος)

Πέμπτη 8 Σεπτεμβρίου 2016

Σε συνεργασία με την ΟΠΣΕ και το Δίκτυο Mikrasiatis.gr Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζας:

«Ο αντίκτυπος των Σεπτεμβριανών στον Προσφυγικό Κόσμο στην Ελλάδα».

Παρασκευή 9 Σεπτεμβρίου 2016

Προβολή της ταινίας «Η Απόλεια της Πατρίδος» του Aydin Karancik, 20.30-21.30

Σάββατο 10 Σεπτεμβρίου 2016

Ημερίδα με θέμα:

«Η Νομική Κατοχύρωση των Δικαιωμάτων των Μειονοτήτων»
με ομιλητές:

•
Καθηγήτρια Petra Roter

Πρόεδρο της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Σύμβαση Πλαίσιο της Προστασίας των Εθνικών Μειονοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης

και

κόριο Loránt VINCZE

Πρόεδρο των Ηνωμένων Εθνότητων της Ευρώπης (FUEN)

Όλες τις ημέρες 6-10 Σεπτεμβρίου 2016 η Έκθεση θα είναι ανοικτή στο κοινό τις ώρες: 10.30-14.00 και 18.00-21.00

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και
Επικοινωνίας

ΠΡΩΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
91,6 & 105,2

www.ert.gr

ΔΙΚΤΥΟ
MIKRASIATIS.GR

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΠΕΙΡΑΙΑ
Φίλωνος 29, Πειραιάς
Τ.Κ. 185 35

U: Ο ΤΟΥ Ι.Θ. Μάζη¹

πράττοντες το μόνον ορθόν! ουδεπόποτε θα αντελαμβάνοντο ότι διέπραττον μέγα και οδυνηρόν δι' αυτούς λάθος!

Όποιος νομίζει, λοιπόν, ότι θα απολαύσει το βίο του μες στην «πολλή συνάφεια του κόσμου», όπως έλεγε και ο Καβάφης, όποιος τρέχει πιθηκίζοντας πίσω από τους «γκλαμουράτους» και το «λάιφ στάιλ», όποιος διακατέχεται από ξενομανία αγαλλιάζοντας στους λυγμούς της «ασιάτιδος Μούσης» μέσα στα φρικτά καταγώγια τα πλήρη καπνού και ξυλοπνεύματος, πλανάται:

[...] ούτοι ανέμενον ιν' ανακαλύψωσι το μυστικόν της ουρανίου και εκπάγλου Αμεθύστης, πίνοντες το χυδαίον όξος των χαμαιτυπείων! λησμονούντες και αδιαφορούντες δια τα δάκρυα αυτής... δια την ευωδίαν των... δια την αιθερίαν θωπείαν της... ταύτα υποκαθίσταντο δι' ευτελειών πορνικών και οργίων βαρβάρων καρραγωγέων... ω, εάν εγνώριζον οι ανόητοι! εάν εγνώριζον! [...]

[...]η παρακμή εβασίλευε εις ολόκληρον την ευρωπαϊκήν ήπειρον. οι μαλκουτιανοί υπενόμευον την γλώσσαν, την τέχνην, την μουσικήν, την ιστορίαν, κοντολογής την αξιοπρέπειαν όλων ημών. οι βέβηλοι δεν κατενόουν τον ζόφον όστις τους ανέμενε. δεν κατενόουν ότι συντόμως θα περιήρχοντο εις θέσιν ευτελών ανδραπόδων, ανοσιών τινών αυθεντών [...].

Λησμονήσαμε την αρχαία σοφία, τη σύνεση στις πράξεις μας. Τυπολάτρες και αλαζόνες, κραυγάζουμε για τους προγόνους, τη θρησκεία, τη γλώσσα, την τέχνη σαν να ήταν η ποδοσφαιρική ομάδα μας. Κι ας μην κατανοούμε πλέον τίποτα από την αρχική σημασία των εννοιών. Κατηγορούμε διαρκώς τους «Φράγκους» ότι διαστρέβλωσαν την αρχαία ελληνική σοφία και γι' αυτό δήθεν έχουμε καταλήξει έτσι. Ας και γνωρίζουμε ποια θα ήταν εξέλιξη της αν δεν είχε διαδοθεί σε αυτούς... Ας και γνωρίζουμε αν θα είχαν διασωθεί έστω ψήγματα της σήμερα, αν δεν είχε διαδοθεί σε αυτούς... Σαν να μην ήταν προτιμότερο να υπάρχει, έστω και κάπως παραλλαγμένη, η ελληνική σοφία και λογική, από το να μην υπάρχει καθόλου... Και, ως άλλοι Σκύθες και Σαρμάτες, τόσο εμείς οι Έλληνες, όσο και σεβαστό μέρος λογίων της υπόλοιπης Ευρώπης, παραδίδουμε στο πυρ το εξώτερον ό,τι το ευρωπαϊκό, νομίζοντας ότι η υιοθέτησή του ευθύνεται για την παρακμή μας. Το αντίθετο ισχύει: για όσα βιώνουμε σήμερα ευθύνεται η εγκατάλειψη των παραδοσιακών ευρωπαϊκών αξιών: της τιμής, της καλλιτεχνικής και λοιπής καλαισθησίας, της ιπποσύνης,

της οικογένειας, της χριστιανικής θρησκείας, της φιλοπατρίας, της σκληρής δουλειάς, της μελέτης των έργων που μας άφησαν οι σοφοί προπάτορες, της συναίσθησης του χρέους μας ως τηρητών της αρχαίας ελληνικής σοφίας και ως τηρητών της ανθρωπιστικής παιδείας. Δεν είναι πλέον η Ευρώπη αυτό που ζούμε σήμερα. Μοιάζει πολιτικά και οικονομικά ενωμένη, αλλά φέρει σημάδια αλλοίωσης στο ίδιο το σώμα των (συγγενικών μεταξύ τους) εθνών που τη συναποτελούν και την καθιστούν μοναδική ως ενιαία γεωπολιτισμική –είθε κάποτε και γεωπολιτική– οντότητα. Υπονομεύσαμε ο ένας εταίρος τον άλλο, εξωμότες αναδύονται διαρκώς από τους κόλπους μας.

[...] τίνες και οπόσοι εξ ημών σήμερα δύναμεθα ιν' εντοπίσωμεν το έν, το αρσενικόν και το θήλυ εις την ανωτέρω τριάδα συνεχών εκπορεύσεων; [...]

[...] τίνες και οπόσοι εξ ημών σήμερα δύναμεθα εις έτι ιν' αναγνωρίσωμεν την διαδοχικήν απείρου όντος, σοφίας και νοός τας οποίας, εις τρίτον επίπεδον αποσυμβολισμού, υποδηλούσιν αι ανωτέρω εκπορεύσεις; [...]

Μένει άραγε καιρός να συνεχίσουμε –όσοι νομίζουμε, ταπεινά, ότι καταλαβαίνουμε κάτι περισσότερο– να εργαστούμε για το orus magnum; Να εργαστούμε για

«την επαναφοράν του μεθυστικού αρώματος της Αμεθύστης της εκπάγλου και των θαυμαστών ιαματικών ιδιοτήτων αυτού, των καταργουσών τους ψυχοπνευματικούς φαρμακισμούς του αγοραίου ψυχισμού του ανθρωπίνου γένους»

με τη δέουσα διάκριση;

«και ας ήναι άδηλος ο αγών αυτός. μέλει είνε όμως ο ούλτιμος δια τας αξίας και τον πολιτισμόν της ευρώπης και των δικαιωμάτων των απανταχού ελευθέρων λαθοπρακτών είτε αυτοί ανήκουσι συνειδητώς εις το καθ' ημάς τάγμα είτε ουχί.»

«είθε τα έργα ημών
θεραπεύσωσιν
τα σφάλματα ημών»

¹ Αδημοσίευτο μέχρι σήμερα κείμενο του Παναγιώτη Γ. Κριμπα, το οποίο ανέγνωσε ο ίδιος στη βιβλιοπαρουσίαση του έργου του Ι.Θ. Μάζη [Ιωάννου του ηρακλεικού] με τίτλο *αμεθύστη ή εκπάγλος: χρονικόν μέγα και μυστικόν* στο Polis Art Café, Αθήνα, 11 Δεκεμβρίου 2014.

Ιωάννου του ηρακλεικού

αμεθύστη ή εκπάγλος

• χρονικόν μέγα και μυστικόν •

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Λησμονήσαμε την αρχαία σοφία, τη σύνεση στις πράξεις μας. Τυπολάτρες και αλαζόνες, κραυγάζουμε για τους προγόνους, τη θρησκεία, τη γλώσσα, την τέχνη σαν να ήταν η ποδοσφαιρική ομάδα μας. Κι ας μην κατανοούμε πλέον τίποτα από την αρχική σημασία των εννοιών. Κατηγορούμε διαρκώς τους «Φράγκους» ότι διαστρέβλωσαν την αρχαία ελληνική σοφία και γι' αυτό δήθεν έχουμε καταλήξει έτσι

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στην Παιδόπολη της Πρώτης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ, ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΑΓΓΙΝΑ

Κοντά στα παιδιά της Κατασκήνωσης του Οικουμενικού Πατριαρχείου, τα οποία αποτελούν την ελπίδα της Ρωμιοσύνης για την μεταμόρφωση της στο μέλλον, βρέθηκε με αφορμή την εορτή της Μεταμορφώσεως, ο στοργικός Πατέρας των Ορθοδόξων Πατριάρχης Βαρθολομαίος.

Ανήμερα της εορτής χοροστάτησε στη Θεία Λειτουργία που τελέστηκε στο ομώνυμο Πατριαρχικό Μοναστήρι στην Πρώτη των νήσων στους χώρους του οποίου φιλοξενούνται οι Κατασκηνώσεις του Πατριαρχείου.

Ακολούθησε εκδήλωση στην οποία τα παιδιά τραγούδησαν και χόρεψαν παρουσιάζοντας όσα έμαθαν αυτό το διάστημα της παραμονής τους στην Κατασκήνωση. Παρέστησαν ο Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων Ιάκωβος, ο Βουλευτής Χίου Ανδρέας Μιχαηλίδης και ο Σύμβουλος της γραμματείας Κώστας Μυγδάλης από μέρους της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης Ορθοδοξίας, η Πρόεδρος της Κοινότητας Πριγκήπου Αγνή Νικολαΐδου, οι γονείς των παιδιών και πλήθος πιστών. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος στην ομιλία του συνεχάρη τον Διευθυντή της Κατασκήνωσης Σταύρο Ραφαηλίδη, τις δραστήριες κυρίες του Διοικητικού Συμβουλίου της Παιδοπόλεως με Πρόεδρο την Μαρία Αποστολίδου καθώς και την υπεύθυνη της περιόδου εθελόντρια Τάτυ Κωνσταντού για το σπουδαίο έργο που επιτελούν για την διαπαιδαγώγηση και για την καλλιέργεια των παιδιών της Ρωμιοσύνης κατά τη διάρκεια των διακοπών τους στις Κατασκηνώσεις. Να σημειωθεί ότι η εθελόντρια Τάτυ Κωνσταντού η οποία τυγχάνει Αντιπρόεδρος για την Unesco για το Ν. Λάρισας και η οποία ανέλαβε με τρόπο υποδειγματικό την οργάνωση του προγράμματος της κατασκήνωσης αλλά και την προετοιμασία της χορωδίας των παιδιών και του καλλιτεχνικού προγράμματος που παρουσιάστηκε. Αναφερόμενος στο συνολικό έργο της Κατασκήνωσης ο Οικουμενικός Πατριάρχης δεν παρέλειψε να ευχαριστήσει και τον Μητροπολίτη Νεαπόλεως Βαρνάβα καθώς τα τελευταία χρόνια, με την πρόθυμη συμβολή του, στελέχη από την Επαρχία του, με επικεφαλής την δυναμική και ευρηματική Μαρία Χαραλαμπίδου, έρχονται και στελεχώνουν την πρώτη περίοδο της κατασκήνωσης συμβάλλοντας στην πνευματική ανανέωση της.

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ 17-19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

25 χρόνια στο τιμόνι της Ορθοδοξίας

Με αφορμή τη συμπλήρωση εικοσιπενταετίας του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου στην κορυφή της Ορθοδοξίας, διοργανώθηκαν τιμητικές εκδηλώσεις προς το πρόσωπο του οι οποίες ξεκίνησαν στη γενέτειρά του την Ίμβρο

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΓΓΙΝΑ

Επιστέγασμα των εκδηλώσεων στην πολύπαθη Ίμβρο, ήταν η συναυλία της δημοφιλούς καλλιτέχνιδος Ευανθίας Ρεμπούτσικα με τη συμμετοχή του συγκροτήματος του Βασίλη Κασούρα, στις 18 Αυγούστου. Με τη μουσική της η Ευανθία μας, κάτω από την πανσέληνο, ενθουσίασε τους εκατοντάδες παρισταμένους που ήταν ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος, οι Μητροπολίτες Γέρων Δέρκων Απόστολος, Ίμβρου και Τενέδου Κύριλλος, Μιλήτου Απόστολος και άλλοι ιεράρχες. Από πλευράς τοπικών αρχών ήταν επικεφαλής ο δήμαρχος της Ίμβρου Ουνάλ Τσετίν, οι πρόεδροι του ΣΥΡΚΙ Αντώνης Παριζιάνος, των Ίμβριακών Σωματείων Αθηνών Πάρης Ασανάκης, Μακεδονίας-Θράκης Παύλος Σταματίδης, του Εκπαιδευτικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Ίμβρου (ΕΠΣΙ) Παντελής Βίγκας και άλλων Ίμβριακών Σωματείων από διάφορες χώρες. Το πρόγραμμα περιλάμβανε σκοπούς και τραγούδια της Ίμβρου από χορευτικά Ίμβριακών Συλλόγων.

Η επίθεση της ΑΕΚ, σε όλη την ιστορία της ομάδας, ήταν συνηθισμένη σε μεγάλες μορφές που ηγούνταν της συγκεκριμένης γραμμής. Τα τελευταία χρόνια βέβαια, μετά την εποχή Μπλάνκο – Λυμπερόπουλου, οι «κιτρινόμαυροι» δυσκολεύθηκαν να βρουν κάποιον μπροστάρη γκολτσή που μπορεί να σηκώσει την ομάδα στις πλάτες του. Μεσολάβησε βέβαια η «μαύρη» περίοδος της Γ' και Β' Εθνικής όπου το μικρό μπάζετ δεν επέτρεπε πολυτέλειες σε καμιά θέση.

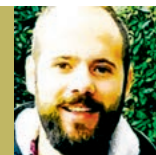
Κατά καιρούς πέρασαν πολλοί παίκτες –στοιχήματα για τη θέση του φουνταριστού όπως οι Βιελίνσκι, Ντελίμπασιτς, Σιαλμάς, Πετρόπουλος, Φουρτάδο και πολλοί άλλοι που σε καμία περίπτωση δεν δικαίωσαν τις προσδοκίες. Η περσινή σεζόν ως εκ θαύματος βγήκε σχετικά αποτελεσματικά με φορ τους Αραβίδη, Τζιμπούρ, Κρισάντους και Πέκχαρτ. Ο κατά συνθήκη στράικερ Αραβίδης, ικανοποίησε αλλά δεν έκανε το κάτι παραπάνω ενώ ο Τζιμπούρ παρόλο που πέτυχε καθοριστικά γκολ στο κύπελλο, δεν θυμίζει τον παλιό, καλό Τζιμπούρ καθώς και τα χρόνια πέρασαν και τα παραπάνω κιλά ήρθαν. Ο Κρισάντους, προφανώς ήταν μια κακίστη επιλογή του Μιλοβάνοβιτς ενώ ο Πέκχαρτ παρόλο που έχει καλές κινήσεις, του λείπει η δύναμη και το καθαρό μυαλό στα τελειώματα.

Ήταν προφανές ότι μια ΑΕΚ που θέλει φέτος να κάνει πρωταθλητισμό με αξιώσεις, έπρεπε να επενδύσει σε ένα σέντερ φορ που θα κάνει τη διαφορά. Η αρχή του μεταγραφικού σχεδιασμού, έγινε με τον Τάσο Μπακασέτα που έχει το ταλέντο και

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΜΟΥΧΑΜΠΕΤΙΑ

ΤΟΥ ΠΑΝΟΥ ΓΚΑΝΑ

ΟΥΓΚΟ ΑΛΜΕΪΔΑ

Η μεταγραφή του καλοκαιριού (;)

τα προσόντα αλλά δεν είναι καθαρόαιμος στράικερ. Η έκπληξη όμως της φετινής καλοκαιρινής μεταγραφικής

περιόδου, ήταν η έλευση του Πορτογάλου άσου, Ούγκο Αλμείδα. Με πάνω από 110 γκολ σε 400 συμμετοχές στη μακρά καριέρα του, σίγουρα είναι ικανός να ξεχωρίσει στο ελληνικό πρωτάθλημα όπου το επίπεδο των περισσότερων ομάδων είναι χαμηλό. Ο 32χρονος γκολτσή, αφού πρώτα «έφτιαξε» όνομα στη δεύτερη ομάδα της Πόρτο, πήγε στη Γερμανία και στην Βέρντερ Βρέμης όπου πέτυχε 37 τέρματα σε 88 ματς! Η τριετία 2011-2014 τον βρήκε στην Τουρκία και στην Μπεσίκτας όπου αγαπήθηκε όσο λίγοι στην ομάδα του αετού. Μετά την Τουρκία, προσωπικοί λόγοι όπως το διαζύγιο με τη σύζυγό του, έφεραν τον αγωνιστικό του κατήφορο και τα τελευταία τρία χρόνια περιπλανήθηκε σε Ιταλία, Ρωσία, Γερμανία, χωρίς να καταφέρει να στεριώσει κάπου.

Ο ίδιος, βλέπει την ΑΕΚ ως το σταθμό αναγέννησης της σπουδαίας καριέρας του, ενώ για τους Ενωσίτες αποτέλεσε το ορόσημο της επιστροφής στον πρωταθλητισμό και στα όνειρα για κάτι καλύτερο. Φυσικά η μεταγραφή είναι ένα λαχείο (όπως και κάθε μεταγραφή) αλλά ο ενθουσιασμός του παίκτη μαζί με το ταλέντο και τα προσόντα του, προμηνύουν μια καλή πορεία με την ΑΕΚ.

Όλα βέβαια θα φανούν στο γήπεδο.

Η πιο δύσκολη δουλειά στην Ελλάδα; Προπονητής στον Ολυμπιακό

Όχι, η κεντρική φωτογραφία του άρθρου δεν μπήκε κατά λάθος αλλά απεικονίζει έναν «αστικό μύθο», μια αλήθεια των καφετειών και των γηπέδων, ότι για να προλάβει προπονητής του Ολυμπιακού την παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου, πρέπει να έχει την τύχη (και τον πρόεδρο) με το μέρος του. Το ότι οι ελληνικές ομάδες αλλάζουν τους προπονητές τους σαν τα πουκάμισα, δεν είναι κάποιο συγκλονιστικό νέο αλλά αυτό που συμβαίνει με τους Πειραιώτες μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξήγητο.

Η ιστορία είναι μακριά για τον Ολυμπιακό καθώς από τα πρώτα ... κρούσματα της ασθένειας των προπονητών ήταν ο Αντώνης Γεωργιάδης που έμεινε στον Πειραιά για 5 ημέρες, ο Αποστόλης Φίλης που έκατσε στον πάγκο για 2 ημέρες, ενώ μορφές όπως ο Αλκέτας Παναγιώλιας (1 μήνας) και ο Ταϊς Λίμπρεχτς (2 μήνες) συμπληρώνουν τα προπονητικά θρίλερ από το 1980- 1995.

Στο πιο πρόσφατο παρελθόν, θύμα της στρατηγικής αυτής υπήρξε και ο Τεμούρ Κετομπάγια που σε έξι ματς αίτητος, αποτέλεσε παρελθόν από τον ΟΣΦΠ, ενώ την ίδια μοίρα είχε και ο Έβαλντ Λίνεν που μετά από 53 ημέρες δουλειάς, άλλαξε ομάδα. Η ιστορία επαναλαμβάνεται με θύματα τους προπονητές που όπως φαίνεται διαχρονικά πάντα αυτοί χρεώνονται τις αποτυχίες. Είναι αυτό κάτι που συμβαίνει μόνο στον Ολυμπιακό; Και βέβαια όχι αλλά κάνοντας μια συζήτηση μόνο για το ελληνικό πρωτάθλημα, ο Ολυμπιακός είναι αυτός που έχει καθιερώσει την πιο σκληρή κριτική προς το πρόσωπο του προπονητή αγγίζοντας πολλές φορές τα όρια της ασέβειας.

Σ.Ε.Β.Α.Σ.Κ.

Αγώνες στίβου για βετεράνους αθλητές οργανώνει για τις 8 και 9 Οκτωβρίου, ο ΣΕΒΑΣ Κωνσταντινουπολιτών εις μνήμη του ιστορικού προέδρου του, Παράσχου Καλαβίτσογλου, ο οποίος έφυγε από την ζωή στις 23 Νοεμβρίου 2014.

Οι αγώνες θα διεξαχθούν στο ΕΑΚΝ Αγίου Κοσμά και θα περιλαμβάνουν αγωνίσματα δρόμου, άλματα και ρίψεις. Το πρόγραμμα προβλέπει, κατ' αρχήν, την διεξαγωγή των 100, 400, 1.500 και 5.000μ., όλων των ρίψεων βετεράνων και τα τέσσερα άλματα, εφ' όσον επιλυθούν κάποια τεχνικά προβλήματα. Σύμφωνα με τον αρχικό προγραμματισμό, οι ρίψεις θα γίνουν το απόγευμα του Σαββάτου 8 Οκτωβρίου και όλα τα υπόλοιπα αγωνίσματα το πρωί της επόμενης ημέρας. Το πρόγραμμα θα οριστικοποιηθεί και θα ανακοινωθεί σύντομα.

Πληροφορίες, στα τηλέφωνα : 6944260963-6976059825-6933440715

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΡΑ
Οι Εγγραφές στις Ακαδημίες Ξεκίνησαν
Τμήματα για Αγόρια & Κορίτσια

- Κολύμβηση από 3 ετών • Τένις από 4 ετών
- Μπάσκετ • Βόλεϊ • Πινγκ Πονγκ • Σκάκι

Πληροφορίες 210-9932702

**ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ
ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ**
**Αντιπροσωπεία Συλλόγων
Ιμβρίων στο Προεδρικό
Μέγαρο**

■ Αθήνα. Αντιπροσωπεία Συλλόγων Ιμβρίων δέχθηκε, στο Προεδρικό Μέγαρο, ο Προκόπης Παυλόπουλος, υπογραμμίζοντας την σημασία της δράσης και του έργου τους. «Ο Σύλλογος Ιμβρίων, ως επικεφαλής, μπορεί να επαιρείται για το έργο το οποίο κάνει, ώστε ο Ελληνισμός και ο Ελληνικός Πολιτισμός γενικότερα να αναβιώσουν στην Ίμβρο. Και έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία για όλους μας» τόνισε ο ΠτΔ ο οποίος εξήρε, επίσης, το γεγονός ότι ξαναλειτούργει το σχολείο σε όλες τις βαθμίδες, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο. Συνεχίζοντας, ο Πρόεδρος έκανε ιδιαίτερη μνεία στην δράση του Ιωακείμ Καμπουρόπουλου, ο οποίος έχει συμβάλει -όπως είπε- τα μέγιστα προς αυτή την κατεύθυνση και κατέληξε υπογραμμίζοντας τη σημασία των εκδηλώσεων, που οργανώνονται για τα 25 χρόνια Πατριαρχίας του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου, κ.κ. Βαρθολομαίου, με χορηγό επικοινωνίας την εφημερίδα ΗΧΩ.

Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ιμβρίων Αθήνας Π. Ασανάκης ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι αυτή την εποχή προσπαθούμε να αναδείξουμε την Ίμβρο σε μια γέφυρα αλληλογνωριμίας, αλληλοκατανόησης μεταξύ των δύο λαών της Ελλάδας και της Τουρκίας, από τη στιγμή που αυτή τη στιγμή τουλάχιστον το νησί κατοικείται κατά πλειοψηφία από μουσουλμάνους πολίτες της Τουρκίας και να αποτελέσει ένα εργαστήριο για θετικές πρακτικές. Είμαστε αισιόδοξοι, παρά την κατάσταση που δημιουργεί μια αβεβαιότητα αυτή τη στιγμή στην Τουρκία, ότι είναι τόσο δυνατό το όραμά μας, είναι τόσο ειλικρινής η πρόθεσή μας, που δεν νομίζω ότι θα μπορέσει αυτό να εμποδιστεί στην πορεία του χρόνου, κατέληξε ο κ. Ασανάκης.

**Βραδιά μουσικής
και ποίησης**

■ Όμορφο το καλοκαιρινό, μουσικό ταξίδι που οργάνωσε η Κοινότητα Νεοχωρίου στον προαύλιο χώρο του Ιερού Ναού της Παναγίας Κουμαριωτίσσης. Η εκδήλωση άνοιξε με τον χαιρετισμό του δραστήριου προέδρου της Κοινότητας, Λάκη Βίγκα ο οποίος σε ρόλο άφογου οικοδεσπότη, απήυθνε ζεστό καλωσόρισμα, στα ελληνικά και τουρκικά, στο κοινό που από νωρίς είχε κατακλύσει τον χώρο.

Υπό τον τίτλο: "Ποιητικές Διαδρομές - Şiir Seyirleri - Poetic Itineraries", οι παρευρισκόμενοι κινήθηκαν στους δρόμους της ποίησης, σε ερμηνεία τραγουδιών αλλά και απαγγελία της Βασιλικής Παπαγεωργίου ερμηνεύοντας Καβάφη, Σεφέρη, Ελύτη αλλά και Ναζίμ Χικμέτ. Τα ποιήματα απαγγέλθηκαν στις δύο γλώσσες και στο χόρωμα της πολιτικής λύρας, της λαύτας και του κοντραμπάσου σε μουσική Θεοδωράκη, Χατζιδάκη, Λοΐζου, Κλέωνα Αντωνίου αλλά και των Χασάν Εσέν και Ιλχάν Σεσέν. Εμβόλιμα έγιναν επιπλέον απαγγελίες από άλλους πνευματι-

κούς δημιουργούς. Την εκδήλωση συνόδευσαν οι μουσικοί Μαρίνα Λιόντου, στο ούτι, ο Χρήστος Ψωμιάδης στην πολιτική λύρα και ο Απόστολος Σιδέρης στο κοντραμπάσο.

Πολλές και οι επώνυμες παρουσίες από τον χώρο της διανοήσης, της τηλεόρασης και της επιχειρηματικότητας που έδωσαν το παρών τους στη βραδιά μουσικής και ποίησης, κάτω από τα αστέρια, η οποία έκλεισε καταχειροκροτούμενη με την υποσχέση από την οργανωτική εφοροεπιτροπή να την επαναλάβει σύντομα.

**Εικαστικές παρεμβάσεις
στο Καρακίδι**

■ Το Επιμελητήριο Αρχιτεκτόνων παρουσιάζει, μέχρι τις 5 Αυγούστου, στην περιοχή του Καρακίδι, εργαστήριο αρχιτεκτονικής και αστικών παρεμβάσεων, με την συμμετοχή αξιολογών πολυεθνικών, εικαστικών ταλέντων. Θέμα του φετινού εργαστηρίου είναι οι «Συναντήσεις».

Σεχωριστή σημασία στην ομάδα δράσης, έχει η παρουσία του Γιώργου Κεβρεκίδη, ο οποίος με χαρά μας δήλωσε, 'η δική μου παρθενική συνάντηση με το συγκεκριμένο εργαστήριο και τους φερέλιδες σπουδαστές αρχιτεκτονικής, από ξακουστά Πανεπιστήμια της Πόλης, όπως είναι το Mimar Sinan και το Marmara, δικαιολογείται λόγω της διττής ιδιότητάς μου, Διπλ. Πολ/κός Μη/κός - Msc και Εικαστικός αλλά και της ενασχόλησής μου με εικαστικές παρεμβάσεις στο δημόσιο χώρο, τα τελευταία χρόνια. Οι παρουσιάσεις μου καθημερινά στους χώρους του Επιμελητηρίου, παρέα με ομάδα σπουδαστών κι εξαιρετων συναδέλφων, προσανατολίζονται στην έννοια της επανάχρησης υλικών καθώς και σε τεχνικές συναρμολόγησης (assemblage), προκειμένου να παραχθούν γλυπτικές συνθέσεις, με αναφορά στην σταδιακή μεταμόρφωση της περιοχής του Karakoy'.

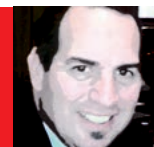
**Η εορτή του Προφήτη Ηλία
στο Μέγα Ρεύμα**

■ Με την δέουσα μεγαλοπρέπεια, παρουσία θεσμικών φορέων και προσκυνητών από την Ομογένεια και το εξωτερικό, πραγματοποιήθηκε και φέτος ο εορτασμός του Προφήτη Ηλία, του σημαντικού προσκυνήματος του Μεγάλου Ρεύματος. Τόσο στον εσπερινό όσο και στην Θεία λειτουργία ανήμερα της εορτής, χοροστάτησε ο επόπτης της περιφέρειας, ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Μυριοφύτου και Περιστασέως κ. Ειρηνάιος. Κατά τον πανηγυρικό του λόγο μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στην ιστορία του προσκυνήματος, θυμίζοντας στους παρευρισκόμενους, ιστορίες από τις παλιές εποχές της Κοινότητας. Παράλληλα επισήμανε τη σημασία του Αγιάσματος και τόνισε πως είναι το μεγαλύτερο μεταξύ των Αγιασμάτων της Πόλης. "Μεταξύ των προσκυνητών εξέχουσα η παρουσία του εορτάζοντα Ηλία Κουλουρίδη. Ο κ. Κουλουρίδης είναι συγχωριανός μας που ζει στην Αθήνα και αποτελεί σήμερα έναν από τους στυλοβάτες κάθε εκδήλωσης και δραστηριότητας που οργανώνει η Αδελφότητα Μεγάλου Ρεύματος «Ταξιάρχης», η οποία εδρεύει στην Αθήνα" όπως τονίζεται στο σχετικό δελτίο τύπου που εξέδωσε η Κοινότητα Μεγάλου Ρεύματος.

**Τελετή χειροτονίας νέου
διακόνου στη Χάλκη**

■ Παρουσία της Α. Θ. Παναγιόττος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ετελέσθη στο Καθολικό της Ι. Μονής Αγίας Τριάδος Χάλκης, η εις διάκονοι χειροτονία του αδελφού της Μονής μοναχού Ελευθερίου Αλούκου από τον Ηγούμενο της Μονής, Μητροπολίτη Προύσης κ. Ελπιδοφόρο. Παρόντες στην χειροτονία ήταν ο Σεβ. Μητροπολίτης Πριγκηποννήσων κ. Ιάκωβος, ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Ανθηδώνος κ. Νεκτάριος Έξαρχος του Παναγίου Τάφου στην Κωνσταντινούπολη και ο Θεοφ. Επίσκοπος Αβύδου κ. Κύριλλος. Μετά την χειροτο-

ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ
Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΕΤΑΛΙΔΗΣ

νία, στο Μεγάλο Συνοδικό της Μονής, ο Ηγούμενος παρουσίασε στον Πατριάρχη τον νέο διάκονο. Ακολούθησε προσφώνηση από τον νεοχειροτονηθέντα διάκονο Ελευθέριο και αντιφώνηση του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου παρουσία συγγενών και φίλων προσκεκλημένων.

Προσκύνημα στον Τσεσμέ

“Όταν υπάρχει ένα θέλω υπάρχει και ένα μπορώ” λένε και αυτό φαίνεται να γίνεται πραγματικότητα στην επιθυμία των Χριστιανών κατοίκων, στο Τσεσμέ. Οι Ρωμιοί της περιοχής σε συνεργασία με την Γεωργιανή Ορθόδοξη Κοινότητα συγκεντρώνονται σταθερά κάθε Πέμπτη για να εκκλησιαστούν. Εκκλησιαστικός Ναός στην περιοχή δεν υπάρχει αλλά αυτό δεν στάθηκε αποτρεπτικός παράγοντας για την άσκηση των λατρευτικών τους καθηκόντων. Ο αεικίντος Πατέρας του ομογενειακού ελληνισμού της Σμύρνης, Αρχιμανδρίτης Κύριλλος Συκής, έδωσε και εδώ την λύση. Ζήτησε και του παραχωρήθηκε ξενοδοχειακή αίθουσα στην περιοχή όπου κάθε εβδομάδα αλλά και όποτε άλλοτε χρειαστεί μετατρέπεται σε λατρευτικό χώρο, όπου τελούνται όλα τα μυστήρια. Βεβαίως άξιος συγχαρητηρίων είναι και ο ιδιοκτήτης του χώρου για την υπέροχη προσφορά του. Η αντιπρόεδρος του ομογενειακού πολιτιστικού και μορφωτικού συνδέσμου της Σμύρνης, Αθηνά Σαμόγλου με την δυναμική της παρουσία φροντίζει να λειτουργούν όλα άψογα και να υλοποιούνται τέλεια τα προγράμματα μεταξύ των θεσμικών και λοιπών εμπλεκόμενων φορέων. Οι προσκυνητές της περιοχής δηλώνουν απόλυτα ικανοποιημένοι για αυτή την ευκαιρία που έχουν, μιας και εργαζόμενοι στην πλειοψηφία τους δεν έχουν την δυνατότητα να φτάνουν σε τακτική βάση μέχρι τους Ναούς της Σμύρνης, για τον καθιερωμένο εκκλησιασμό της Κυριακής. Μάλιστα φροντίζουν με το πέρασ της λειτουργίας τους, να προσφέρουν καφέ και τοπικά κεράσματα σε όλους τους παρευρισκομένους, αναπτύσσοντας παράλληλα και το κοινωνικό σκέλος των συναντήσεων.

Ανοίγουν «οι πόρτες» για την φοιτητική πορεία

“Οι επιτυχίες των αποφοίτων του Ζωγραφείου συνεχίζονται» αναφέρει ο διευθυντής του λυκείου Γιάννης Δεμιρτζόγλου σε δημοσίευμα του στο facebook. Αισθήματα όπως η χαρά και η υπερηφάνεια δικαιολογούνται απόλυτα τέτοιες στιγμές από τον δάσκαλο που μεταλαμπάδευσε τις γνώσεις του στους μαθητές που για τόσα χρόνια είχε στα χέρια του. Η Λυδία Γκιουλγκιουν έκανε την αρχή της επιτυχίας στις τριτοβάθμιες σπουδές μπαίνοντας στην γυμναστική ακαδημία στο τμήμα προπονητικής του πανεπιστημίου Halic. Πορεία επιτυχίας ακολούθησαν και οι συμμαθητές της κερδίζοντας θέση στα τμήματα των σχολών της πρώτης επιλογής τους. Η Ελένη Καραγιώργη στο τμήμα διαφήμισης του πανεπιστημίου Bahcesehir, ο Γιώρ-

γος Μακρής, στο τμήμα δημοσίων σχέσεων του πανεπιστημίου Bilgi, ο Ανδρέας Παντζήρης μπήκε στο τμήμα αμερικανικής φιλολογίας και πολιτισμού του πανεπιστημίου Halic και τέλος ο Ζαχαρίας Πασάς στο τμήμα διοίκησης επιχειρήσεων του πανεπιστημίου Bilgi.

Ευχές και από την ΗΧΩ στους νεοεισαχθέντες φοιτητές στα Τουρκικά πανεπιστήμια και αναμένουμε με την ίδια χαρά και αγωνία τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων στα Ελληνικά πανεπιστημιακά Ιδρύματα.

Νέες επιτυχίες για τους αποφοίτους του Ζαππείου

Με μία λιτή αλλά τρυφερή επιστολή η Σχολική Εφορεία μαζί με τις Διευθύνσεις και τους Εκπαιδευτικούς της Ζαππείου Σχολής ανακοίνωσαν με χαρά και υπερηφάνεια την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των αποφοίτων τους, σημειώνοντας «Συνεχίζοντας απρόσκοπτα την επί 141 χρόνια αδιάλειπτη προσφορά μας, στο βωμό της Ομογενειακής Παιδείας, επιθυμούμε ν'απευθύνουμε θερμότατα συγχαρητήρια στους επιτυγχόντες αποφοίτους μας κατά τις διαπανεπιστημιακές εισαγωγικές εξετάσεις του 2016». Με όπλα τις γνώσεις, την αγάπη για τη μάθηση αλλά και το πείσμα για διάκριση οι μαθητές του ιστορικού Ζαππείου ξεκινούν τον νέο τους πανεπιστημιακό κύκλο σπουδών. Ο Σερντάρ Μπερμπερ στο τμήμα Μηχανικού Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου του Πολυτεχνείου Ισάμπουλ, η Μαρίνα Σοζντέ στο τμήμα Φυσιοθεραπείας της Ανωτάτης Σχολής «Αβρούπα» με 25% υποτροφία και ο Βασίλης Γρηγοριάδης έγινε δεκτός στο τμήμα Γενικών και Θεολογικών Σπουδών της Ιεράς Θεολογικής Σχολής Τιμίου Σταυρού Βοστώνης. Ευχές και από τη στήλη της «Η» για καλή πορεία στις σπουδές τους, στοχεύοντας σταθερά στην επιτυχία.

Εκλογές συλλόγου Σχοινουδίου

Ο νεοσύστατος Σύλλογος Αλληλεγγύης και Αλληλοβοήθειας Σχοινουδίου της Ίμβρου (DEREKÖY YARDIMLAŞMA VE DAYANISMŞMA DERNEĞİ GÖKÇEADA) πραγματοποίησε την περασμένη Κυριακή την γενική του συνέλευση. Φυσικά έγιναν και οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου. Από τα 91 μέλη που είχαν δικαίωμα ψήφου, ψήφισαν οι 63. Για το Διοικητικό Συμβούλιο εξελέγησαν οι ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΦΙΑΤΗΣ με 49 ψήφους, ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΙΝΗΡΟΣ με 47, ANNA ΚΟΥΤΣΟΜΑΛΛΗ με 46, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗΣ με 35 και ΙΩΑΚΕΙΜ ΡΕΚΤΣΙΝΗΣ με 30 ψήφους. Για την Εξελεγκτική Επιτροπή εξελέγησαν οι ΕΛΕΝΗ ΖΑΜΠΕΛΗ με 36 ψήφους, ΚΩΝ/ΝΑ ΜΠΡΙΓΚΟΥ με 35 και η ΚΟΥΛΑ ΠΑΣΤΡΑΠΑ - ΜΗΝΤΑΚΗ με 27 ψήφους. Σε σύντομο χρονικό διάστημα θα ανακοινωθεί και η σύνθεση του νέου Δ.Σ.

Διορθόδοξη Συνάντηση Νέων στη Σμύρνη

Μετά από πρόκληση του Αρχιερατικού προιστάμενου Σμύρνης Αρχιμανδρίτη του οικουμενικού Θρόνου Κύριλλου Συκής, πραγματοποιήθηκε την Κυριακή, Διορθόδοξη Συνάντηση Νέων στον Ιερό Ναό της Αγίας Φωτεινής στη Σμύρνη. Πενήντα Ορθόδοξοι Νέοι, όλοι μέλη της Ορθόδοξης Κοινότητας Σμύρνης, διαφόρων εθνικοτήτων, Έλληνες, Ρώσοι, Γεωργιανοί, Ουκρανοί, Μολδαβοί και Τούρκοι, συναντήθηκαν και επί τρεις ώρες συζήτησαν διάφορα πνευματικά και κοινωνικά θέματα που αφορούν την τοπική κοινωνία. Ανέλυσαν τα δεδομένα και τις δυνατότητες που υπάρχουν σήμερα στην Τουρκία μετά τις τελευταίες πολιτικο κοινωνικές εξελίξεις και συναποφάσισαν τον προγραμματισμό και την οργάνωση της νέας κατηχητικής περιόδου 2016-2017. Ο πατέρας Κύριλλος μετέφερε τις ευχές και τις ευλογίες του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου και την υποστήριξή του. Από τη μεριά του ο ΓΓ της διακοινοβουλευτικής επιτροπής για την Ορθοδοξία και βουλευτής Χίου Ανδρέας Μιχαηλίδης, ο οποίος βρίσκεται στη Σμύρνη με ομάδα νέων, διαβεβαίωσε για την αμέριστη συμπαράσταση προς τους νέους αλλά και προς όλη την Ορθόδοξη Κοινότητα της Σμύρνης.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΡΙΖΕΣ: Διατήρηση της μνήμης για τις αλησμόνητες Πατρίδες

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΕΤΑΛΙΔΗΣ

Ο **Σύνδεσμος ΡΙΖΕΣ**, ιδρύθηκε από Μικρασιάτες, πρώτης, δεύτερης και τρίτης γενιάς το 2007 στο Χαλάνδρι, στον *Συνοικισμό*, όπου δημιούργησαν το 1922, οι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία. Ο άνθρωπος που ξεκίνησε αυτή την ιδέα μεταξύ των 21 που υπέγραψαν το καταστατικό ήταν ο Γεώργιος Κουδούνας και την πρώτη έδρα για να ξεκινήσει ο Σύνδεσμος, επί της οδού Καρελλά, την παραχώρησε η Μαρία Καραμπουρνιώτη. Η επόμενη έδρα, παραχωρήθηκε από την Αντιδήμαρχο και ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου, Αφροδίτη Χατζηγεωργίου και τον τότε δήμαρχο Γεώργιο Κουράση. Επίσης επί δημαρχίας Γρηγόρη Ζαφειρόπουλου δημιουργήθηκε το *Μνημείο Μικρασιατικού Ξεριζωμού*, ενώ το υπόλοιπο οίκημα, παραχωρήθηκε το 2014 από τον τωρινό δήμαρχο, Σίμο Ρούσσο. Ο Σύνδεσμος στους καταστατικούς του σκοπούς έχει ένα και μοναδικό όραμα, που δεν είναι άλλο από τη διατήρηση της μνήμης για τις αλησμόνητες Πατρίδες και τη μεταλαμπάδευση της ιστορικής και πολιτισμικής κληρονομιάς στην νέα γενιά. Μέλη του συλλόγου είναι οι κάτοικοι

του συνοικισμού και εν γένει του δήμου Χαλανδρίου αλλά και των υπολοίπων δήμων Αττικής και όλης της Ελλάδας αλλά και των απανταχού Γης Μικρασιατών ή φίλων αυτών. Οι πρώτες δράσεις ήταν η συλλογή ρούχων προς ιδρύματα, φυλακές, άστεγους και πρόσφυγες και οικονομικές δράσεις όπως ο καθαρισμός της ρεματιάς Χαλανδρίου και δενδροφυτεύσεις με έξοδα

του Συνδέσμου. Παραστάσεις Καραγκιόζη, Θεάτρου σκιών, δωρεάν στο πάρκο του συνοικισμού Χαλανδρίου, βιβλιοθήκη με βιβλία λαογραφικού και ιστορικού περιεχομένου για την Μικρά Ασία, αρχείο φωτογραφίας, ετήσιο Μικρασιατικό Αντάμωμα και ετήσιο μνημόσυνο, κάθε 14 Σεπτέμβρη, για τα θύματα της Μικρασιατικής Γενοκτονίας. Παράλληλα οργανώνον-

ται εκδρομές στην Τουρκία και στην Ελλάδα αλλά και ετήσιες επισκέψεις, την περίοδο του Πάσχα, των Παναγιών προσκυνημάτων στα Ιεροσόλυμα. Επιπλέον είναι σημαντική η δημιουργία Συμβουλίου Εφήβων, η συμμετοχή στις παρελάσεις, ομιλίες, σεμινάρια, διαλέξεις, θεματικές προβολές καθώς και η συλλογή οικογενειακών κειμηλίων, φωτογραφιών και λοιπών ιστορικών αρχείων. Ο μεγάλος στόχος του Συνδέσμου είναι η δημιουργία της πρώτης εκκλησίας, ειδικά στην Αθήνα, όπου θα είναι αφιερωμένη στον Άγιο Χρυσόστομο Σμύρνης αλλά και η δημιουργία κοινωνικού μαγειριού για όποιον έχει την ανάγκη σίτισης.

Ο Σύνδεσμος ΡΙΖΕΣ είναι από τους μεγαλύτερους στην Ελλάδα και ίσως ο πιο νεανικός με πάρα πολλά παιδιά. Διαθέτει δική του ιστοσελίδα (www.rizes-mikrasiaton.gr), προφίλ-ομάδα-σελίδα στο Facebook, δικό του κανάλι στο youtube και σύντομα web radio στο Site του. Δεν διαχωρίζει τους Μικρασιάτες σε Ίωνες, Καππαδόκες, Ποντίους κ.λ.π. Με στόχο την διάσωση και διάδοση του Μικρασιατικού Πολιτισμού σε όλες τις εποχές του και διαθέτει τεράστιο ψηφιακό, λαογραφικό, φωτογραφικό και μουσικό αρχείο.

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΠΕΤΑΛΙΔΗΣ

Η ιδέα ανοικοδόμησης γηπέδου πολλαπλών χρήσεων, ενός μικρού αμφιθεάτρου για να καλύπτει τις πολιτιστικές ανάγκες του Γυμνασίου και Λυκείου, αλλά και των κατοίκων στα Αγρίδια μαζί με τον γενικότερο ευπρεπισμό των γύρω χώρων έγινε πραγματικότητα. Επιθυμία ετών, τόσο της μαθητικής νεολαίας όσο και των θεσμικών φορέων της Ίμβρου παίρνει σάρκα και οστά. Ξεκινάμε άμεσα οι κατασκευαστικές εργασίες αφού ολοκληρωθεί η φάση έκδοσης των σχετικών πολεοδομικών αδειών. Πρόκειται για μια επένδυση υψηλής σημασίας και δεν αναφερόμαστε στα οικονομικά μεγέθη, αφού απευθύνεται κυρίως σε νεαρά άτομα που αποτελούν το μέλλον του τόπου. Η χρήση αυτών των χώρων πέρα από την εξυπηρέτηση των λειτουργικών αναγκών των σχολείων θα παρέχεται ελεύθερα κατά τους θερινούς μήνες στους νεαρούς επισκέπτες που έρχονται στο νησί για τις οικογενειακές διακοπές τους. Είναι σπουδαία παροχή προς τη νεολαία που ζει σε ένα μικρό απομονωμένο νησί και σαφώς έχει ανάγκη από μία περαιτέρω κοινωνικοποίηση. Στο πλαίσιο αυτό οι νέοι χώροι σε συνδιασμό με τους υπάρχοντες θα μπορούσαν να αποτελέσουν πόλο έλξης ανάλογων δραστηριοτή-

Νέα στέγη για την άθληση στην Ίμβρο

των που ξεφεύγουν από τα Ιμβριακά όρια και να θεσμοθετήσουν σημαντικά αθλητικά και άλλα γεγονότα. Ο πρόεδρος του Εκπαιδευτικού Πολιτιστικού Συνδέσμου Ίμβρου (ΕΠΣΙ),

Λάκης Βίγκας με ιδιαίτερη χαρά ενημέρωσε την απανταχού Ιμβριακή Κοινότητα αλλά και την Ρωμαίικη Ομογένεια της Πόλης για την άμεση έναρξη των εργασιών. Το εγχείρημα

αυτό του ΕΠΣΙ είναι διαχρονικό, όπως μας δήλωσε χαρακτηριστικά ο δραστήριος πρόεδρος του και πρέπει όχι μόνο ο Σύνδεσμος που έχει την εποπτεία αλλά όλοι μαζί οι Ίμβριοι, οι ομογενείς αλλά και η Τουρκική Κοινωνία να στηρίξουν την προσπάθεια για να μπορέσει να αποδώσει. Πρόκειται στην ουσία για μία ουσιαστική επανεκκίνηση όλης της τοπικής Κοινωνίας του νησιού. Στα τρία χρόνια που πέρασαν από την ιδρυτική μας κίνηση, στην αγάπη για τον σκοπό προστέθηκε η εμπειρία, κάτι που βοηθάει αλλά χρειάζεται και πολύ δουλειά σε συλλογικό επίπεδο. Δεν είναι διόλου εύκολο αυτό το νέο ξεκίνημα μετά από 40 χρόνια. Η δέσμευσή μας να ριζώσει η παιδεία είναι μία τιτάνια προσπάθεια που πρέπει να αγκαλιαστεί από όλους, τονίζει. Σήμερα φοιτούν 20 μαθητές και αναμένουμε ο αριθμός να αυξηθεί κατά 6 ακόμη παιδιά. Μάλιστα φέτος έχουμε αίτημα λειτουργίας τάξεων δημοτικού. Παράλληλα για τον συντονισμό και την στήριξη των γονέων στην Ίμβρο έχει ιδρυθεί ειδική Γραμματεία αφού στόχος μας είναι μια

αυτοδιοικούμενη Ιμβριακή Κοινότητα.

Καθοριστικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος έπαιξε η γενναιόδωρη προσφορά της τηλεφωνικής εταιρείας TURKCELL στην οποία αποτάθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΠΣΙ, πριν από πέντε μήνες, παρουσιάζοντας την εμπειριστατωμένη αρχιτεκτονική μελέτη μας, συμπληρώνει ο κ.Βίγκας. Οι αρμόδιοι φορείς μαζί με το ΔΣ της TURKCELL ενέκριναν το αίτημα μας για χορηγία και μάλιστα κατετέθη ήδη το ποσό των 405.500 λιρών τουρκίας, βάση πρότασης προϋπολογισμού δαπανών, στον λογαριασμό του Συνδέσμου μας στην Ίμβρο.

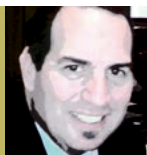
Χαιρετίζουμε με αισθήματα βαθείας εκτίμησης την χορηγό εταιρεία, η οποία έρχεται να συμβάλει τα μέγιστα, στην υλοποίηση μιας απαραίτητης ανάγκης για την αρτιότερη λειτουργία των Εκπαιδευτηρίων μας αλλά και αυτής των αθλητικών δραστηριοτήτων των μαθητών μας. Ολοκληρώνοντας την συνομιλία μας ο πρόεδρος του ΕΠΣΙ δηλώνει: «πιστεύουμε ακράδαντα ότι ο επαναπατρισμός της Ελληνικής παιδείας στην Ίμβρο είναι θέμα πέρα της Ιμβριακής Κοινότητας και μας ενθαρρύνει ιδιαίτερα η συμβολή των Θεσμών, των Ιδρυμάτων και των πολιτών της Τουρκίας και της Ελλάδος που στάθηκαν αρωγοί δίπλα μας, άμεσα και αυθόρμητα.

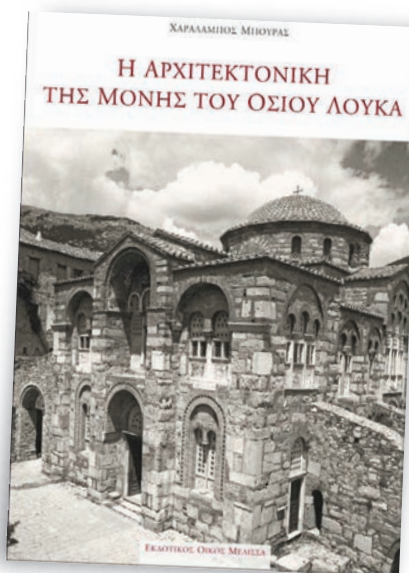
ΒΙΒΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΥ
ΠΕΤΑΛΙΔΗ

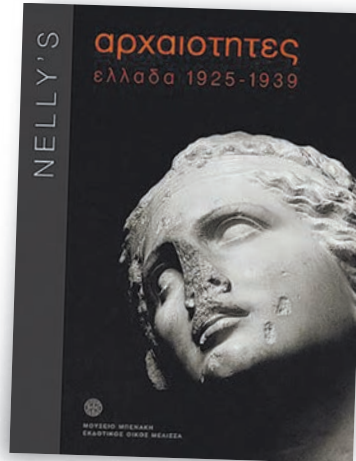

Η Αρχιτεκτονική της Μονής του Οσίου Λουκά του Χαράλαμπου Μπούρα, από τις εκδόσεις «ΜΕΛΙΣΣΑ»

Το συγκρότημα της μονής του Οσίου Λουκά στην Φωκίδα είναι ένα μοναδικό σημασίας μνημείο για την βυζαντινή αρχιτεκτονική και για την ελληνική πολιτιστική κληρονομιά. Από επιστημονική σκοπιά αποτελεί ένα πολύ μεγάλο απόθεμα γνώσεων ιστορίας της τέχνης και της αρχιτεκτονικής αλλά και της ιστορίας γενικώς της Κάτω Ελλάδας κατά τη μέση βυζαντινή περίοδο. Το παρόν βιβλίο προσπαθεί να αφηγηθεί το επιστημονικό ενδιαφέρον για αυτό το παγκόσμιας ακτινοβολίας μεσαιωνικό μνημείο της Ελλάδας.

φικό Αρχείο του Μουσείου Μπενάκη και το μεγαλύτερο μέρος του δημοσιεύεται για πρώτη φορά. Το βιβλίο περιλαμβάνει και εισαγωγικά κείμενα των Δημ. Φιλιππίδη, Στ. Λυδάκη και Άλ. Ξανθάκης για την τέχνη της φωτογραφίας.

ΚΟΠΑΝΕΛΙ της Τατιάνας Ιωάννου-Γιανναρά

Για πρώτη φορά στην Ελλάδα γίνεται αντικείμενο έρευνας η μακραίωνη ιστορία της τέχνης των κλωστήρινων συνθέσεων που συνηθίσαμε να τις ονομάζουμε με τον γενικό όρο «δαντέλες». Ο τόμος αναφέρεται στις απαρχές της τέχνης του κοπανελιού και περιγράφει τις εξελίξεις του και τη μεταφορά του στην Ιταλία και γενικότερα στην Ευρώπη μετά την πτώση της Κωνσταντινούπολης, το 1453, και εξηγεί την ανάπτυξη και τη μετεξέλιξη του στη Δυτική Ευρώπη, αλλά και την επιστροφή του με τις μοναχές που εγκαταστάθηκαν στα καθολικά μοναστήρια της Ελλάδας.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΑΪΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ του Φοίβου Ανωγειανάκη

Καρπός σαραντάχρονης εργασίας, το βιβλίο επιχειρεί την πρώτη συνθετική προσπάθεια για μια συνολική μελέτη των λαϊκών οργάνων, από τα απλά ηχητικά αντικείμενα μέχρι τα πιο περίπλοκα, σύνθετα επιτεύγματα της μουσικής τεχνικής και ευαισθησίας. Η μελέτη των μουσικών οργάνων δεν φωτίζει μόνο την ιστορία της μουσικής, αλλά και πολλά ζητήματα της ακουστικής, της τεχνολογίας, της διακοσμητικής, καθώς επίσης και της κοινωνιολογίας, της θρησκείας, της οικονομίας και γενικότερα της ελληνικής ιστορίας και του πολιτισμού.

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ σε επιμέλεια της Ειρήνης Μπουντούρη

Το λεύκωμα περιλαμβάνει 160 φωτογραφίες της διεθνώς αναγνωρισμένης Ελληνίδας φωτογράφου NELLY'S (1899-1998) από την Ακρόπολη και το Μουσείο Ακροπόλεως, το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, την Ολυμπία, τους Δελφούς καθώς και την Αρχαία Κόρινθο και την Αίγινα. Το υλικό προέρχεται από το Φωτογρα-

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ του Δημήτρη Φιλιππίδη

Το βιβλίο εξετάζει τις διακοσμητικές τέχνες που συνοδεύουν την αρχιτεκτονική και περιλαμβάνει έξοχες τοιχογραφίες και ανάγλυφα, εκτελεσμένα πάνω σε επίχρυσμα ή σε ξύλινη επένδυση, σε παραδοσιακά αρχοντικά και σε νεοκλασικά μέγαρα στην Ελλάδα. Στόχος του είναι να καταγράψει τα καλύτερα δείγματα της γνήσιας παραδοσιακής και νεοκλασικής τέχνης, όπου εικονογραφείται διεξοδικά η αδιάσπαστη συνέχεια αντιπροσωπευτικών κτισμάτων, που καλύπτουν τρεις αιώνες ελληνικής ιστορίας.

ΜΕΓΑΛΩΝΥΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΟΥ

Θετικές εξελίξεις για έργα της Κοινότητάς μας

Η Κοινότητα Σταυροδρομίου είναι στην πολύ ευχάριστη θέση να ανακοινώσει προς την Ομογένεια την θετική εξέλιξη για δύο σημαντικά έργα τα οποία προγραμματίζουμε εδώ και καιρό. Συγκεκριμένα, μετά από μια μεγάλη περίοδο αναμονής και χάρη στην επιμονή, την υπομονή και τον αγώνα της Εφοροεπιτροπής μας η Διεύθυνση Μνημείων (Anıtlar Kurulu) παραχώρησαν τις απαραίτητες άδειες για την κατασκευή των παρακάτω έργων:

Οικοδομή στην περιοχή Ντολάνπντερε. (Πολυκατοικία Χουζούρ)

Στις 13 Ιουλίου εγκρίθηκε η άδεια για την ανέγερση νέας οικοδομής σε ιδιόκτητο οικόπεδο της Κοινότητας, στην περιοχή Ντολάνπντερε.

Επόμενο βήμα για την χρήση του οικοπέδου είναι η έξωση λαθραίας αποθήκης που καταχράται τον χώρο.

Παράλληλα έχουμε αποταθεί προς το Δημαρχείο του Πέρα για την άδεια κατεδάφισης των κτισμάτων (διώροφα και τριώροφα αυθαίρετα) που βρίσκονται εντός του οικοπέδου και για την έκδοση οριστικής άδειας ανέγερσης οικοδομής επ' ονόματι της Κοινότητας Σταυροδρομίου. Σημειώνεται πως η κατασκευή της οικοδομής θα γίνει με ίδιους πόρους της Κοινότητάς μας. Σε περίπτωση που οι οικονομικοί πόροι της Κοινότητας μας αδυνατούν στην εκτέλεση αυτού του σημαντικού έργου για την ομογένεια μας, θα επισκεφτούμε, άλλες κοινότητες για να εξηγήσουμε το έργο μας και να ζητήσουμε την συνδρομή τους.

Κελιά στον αυλόγυρο του Ιερού Ναού των Εισοδίων της Παναγίας

Στις 22 Ιουλίου εγκρίθηκε η αίτησή μας για συντήρηση και εν μέρει ανοικοδόμηση εκ βάρων των κελιών που βρίσκονται εντός του προαυλίου της Παναγίας του Πέρα. Τα κελιά έχουν καταστραφεί από πυρκαγιά και έκτοτε βρίσκονται για πολλά χρόνια σε ερειπιώδη κατάσταση και ανεκμετάλλευτα. Οι επόμενες ενέργειές μας είναι να ζητήσουμε οριστική άδεια από το Δημαρχείο του Πέρα για την αναστήλωση - ανακατασκευή των κελιών και βεβαίως να κάνουμε προϋπολογισμό της δαπάνης και να αναζητήσουμε την αντίστοιχη χρηματοδότηση. Προς το παρόν δεν υπάρχει διαθέσιμο χρηματικό ποσό για την αναστήλωση - ανακατασκευή των κελιών, μετά αφού γίνει ο προϋπολογισμός θα ξεκινήσουμε την διαδικασία αναζήτησης δωρητών και από το εξωτερικό.

Θα είναι μεγάλη μας χαρά και ικανοποίηση να ξαναζωντανέψει αυτός ο χώρος.

ΓΛΥΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ
ΠΑΡΛΙΑΡΟΥ

Γλυκές αναμνήσεις από την Πόλη μου θύμισε η πρόταση που μου έκανε ο Ανδρέας να συμμετέχω σε αυτή την Κωνσταντινουπολίτικη εφημερίδα, που για πρώτη φορά είναι στα περίπτερα σε όλη την Ελλάδα. Γλυκές αναμνήσεις λοιπόν για μένα και όσους έχουν επισκεφθεί την Πόλη των πόλεων κι έχουν γευθεί τα γλυκά της θα είναι όσα θα σας παρουσιάσω σε αυτή την σελίδα.

ΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΧΑΛΒΑΣ ΜΕ ΑΥΓΑ

ΥΛΙΚΑ:
250 γρ. σιμιγδάλι ψιλό
250 γρ. βούτυρο
40 γρ. κουκουνάρια
30 γρ. σταφίδες
1 κιλό γάλα πλήρες
500 γρ. ζάχαρη
3 μικρά αυγά
λίγη κανέλα

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Σε μία κατσαρόλα, σε χαμηλή φωτιά, λιώνουμε το βούτυρο και ρίχνουμε το σιμιγδάλι ανακατεύοντάς το για ½ ώρα. Σε μία άλλη κατσαρόλα ζεσταίνουμε το γάλα με τη ζάχαρη και κατεβάζουμε από τη φωτιά πριν αρχίσει να βράζει. Σε ένα μπολ ανακατεύουμε τα αυγά και ρίχνουμε μέσα σ' αυτά το γάλα χλιαρό. Ανακατεύουμε πολύ καλά. Δυναμώνουμε το μάτι της κουζίνας στο 2 και ρίχνουμε στο σιμιγδάλι το μείγμα των αυγών με το γάλα. Ανακατεύουμε συνεχώς έως ότου ο χαλβάς πήξει και αρχίσει να κοκλάζει. Κατεβάζουμε από τη φωτιά. Αφήνουμε να κρυώσει και σερβίρουμε με κουταλιές ή σε φόρμα.

ΜΑΓΕΙΡΕΥΟΝΤΑΣ ΜΕ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ
ΠΑΡΛΙΑΡΟΥ

Αναμνήσεις από την Πόλη θα μαγειρεύουμε μαζί από αυτές τις στήλες της Ηχούς, που έρχεται από την Βασιλεύουσα όλο γεύση και άρωμα Βοσπόρου.

ΚΟΛΟΚΥΘΙΑ ΜΕ ΓΙΑΟΥΡΤΙ

ΥΛΙΚΑ (για 4 μερίδες):
8 κολοκύθια
300 γρ. κιμάς
300 γρ. γιαούρτι
1 κρεμμύδι τριμμένο
2 σκελίδες σκόρδο τριμμένο
3 ντομάτες τριμμένες στον τρίφτη
1 κουταλιά της σούπας βούτυρο
αλάτι-πιπέρι

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Βράζουμε τα κολοκυθάκια και τα κόβουμε σε μέτριες ροδέλες. Τσιγαρίζουμε τον κιμά με το κρεμμύδι και το βούτυρο. Προσθέτουμε την ντομάτα, το αλάτι και το πιπέρι και τα βράζουμε έως ότου απορροφηθεί όλο το υγρό. Προσθέτουμε στο γιαούρτι το σκόρδο και λίγο αλατοπίπερο. Σε μια πιατέλα βάζουμε τα κολοκυθάκια, ρίχνουμε επάνω τον κιμά και τέλος απλώνουμε το γιαούρτι με το σκόρδο. Σερβίρεται ζεστό.

Στην Κωνσταντινούπολη μπορείτε να επιλέξετε ανάμεσα σε πολλές μορφές διασκέδασης. Μπορείτε να διασκεδάσετε μέχρι το πρωί στα κλαμπ της πόλης, αλλά μπορείτε και να τραγουδήσετε μέχρι τα χαράματα σε μαγαζιά με τουρκική μουσική και να χορεύετε μέχρι να ξημερώσει. Επίσης μπορείτε να παρακολουθήσετε επιδείξεις τουρκικών παραδοσιακών χορών με φαντασμαγορικές φιγούρες και λαμπερές στολές. Εμείς δοκιμάσαμε και σας προτείνουμε, αφήνοντας την απόφαση για εσάς. **Harry's Bar** στην κεντρική περιοχή Ταξίμ. Το bar αυτό βρίσκεται στο ξενοδοχείο Hyatt Regency και προσελκύει πλούσιους ντόπιους μέχρι πελάτες που ταξιδεύουν με επαγγελματικούς σκοπούς. Η μουσική που παίζει είναι blues, κλασική ροκ και jazz. **Yaga Bar** στην Sıraselviler Cad no.67/1. Το πρώτο ποτό είναι δωρεάν μαζί με την είσοδο. Ο κόσμος αρχίζει να μαζεύεται μετά τις 23.00 και το κέφι ανεβαίνει μετά τα μεσάνυχτα. **Babylon** στην Seyhbender Str Nr:3 Asmalimescit Tunel.

Εδώ πολύ συχνά διοργανώνονται βραδιές με ζωντανό πρόγραμμα και η μουσική που θα ακούσετε είναι κυρίως εναλλακτική και όχι παραδοσιακή τουρκική. **Magma Music Club** στην Istiklal. Δυνατή, χορευτική μουσική, πολύς και ευδιάθετος κόσμος και διασκέδαση μέχρι το πρωί. Πολύ συχνά παίζουν καλεσμένοι dj από όλο τον κόσμο. **Club Academia** στην Sekbanbası Sokak n.10. Χορός υπό τους ήχους της μουσικής techno και εξωτικά κοκτέιλ με ποπκόρν, σε ένα υπόγειο βυζαντινό υδραγωγείο χτισμένο από τον αυτοκράτορα Θεοδόση. Τίχοι καλυμμένοι με κόκκινο τούβλο και δαιδαλώδεις διάδρομοι, δημιουργούν μία μυστικιστική ατμόσφαιρα. **V.S.O.P. Bar** στην Ταξίμ. Κομψό bar με θέα στην περιοχή του Μαρμαρά όπου μπορεί να απολαύσει κανείς ένα χαλαρό ποτό και να πραγματοποιήσει μία ήρεμη συζήτηση. Καλή διασκέδαση.

KIRS ROYAL

ΕΙΣ ΥΓΕΙΑΝ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ
ΚΑΤΣΟΥΛΗ
Head Sommeliere

ΜΟΣΧΑΤΟ ΤΥΡΝΑΒΟΥ ΚΤΗΜΑ ΜΙΓΑΣ, BLANC DE NOIR, ΤΥΡΝΑΒΟΣ, ΘΕΣΣΑΛΙΑ Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 2000 η ντόπια ερυθρή ποικιλία σταφύλι Μοσχάτο Τυρνάβου, που δεσπόζει στην ευρύτερη περιοχή του Τυρνάβου του νομού Λαρίσης της Θεσσαλίας ήταν γνωστή αποκλειστικά για την παραγωγή τσίπουρου, αφού τροφοδοτούσε σχεδόν όλα τα αποστακτήρια της Θεσσαλίας. Όταν όμως ο Δημήτρης Μίγας αποφάσισε να ασχοληθεί συστηματικά με τη παραγωγή ποιοτικού κρασιού αξιοποιώντας τους οικογενειακούς αμπελώνες, έδωσε νέα ώθηση στην αξιοποίηση της ποικιλίας και άλλαξε τα δεδομένα της παράδοσης μέσα από τη δημιουργία του λευκού κρασιού «Μοσχάτο Τυρνάβου Κτήμα Μίγας», τοποθετώντας τον τόπο του στις ανερχόμενες αμπελοοινικές περιοχές της Ελλάδας. Το Μοσχάτο Τυρνάβου μέσα από το χρυσοκίτρινο χρώμα του προσφέρει πλούσια αρώματα φρούτων και λουλουδιών με επικρατέστερα τα αρώματα ανοιξιάτικων ρόδων και κίτρινων φρούτων. Στο στόμα η μεστή, γοητευτική και δροσερή γεύση του κερδίζει τις εντυπώσεις, χαρίζοντας μακρά επίγευση. Απολαύστε το με πουλερικά, κόκκινα κρέατα σάφρας, τυριά, πλούσιες σαλάτες

και θαλασσινά ψητά ή τηγανιτά.

ΔΡΥΟΠΗ ΡΟΖΕ 2016, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Ο ταλαντούχος αμπελουργός και οινοποιός Γιάννης Τσέλεπος μετά την κατάκτηση του αμπελώνα της Αρκαδίας με τα γνωστά μας κρασιά «Κτήμα Τσέλεπου», επέκτεινε τις ανησυχίες του στην περιοχή της Νεμέας, νομός Κορίνθου δημιουργώντας έναν πρότυπο αμπελώνα στα ορεινά αμπελοτόπια της περιοχής Κούτσι για τη παραγωγή ενός ερυθρού κρασιού Νεμέα

ΔΡΥΟΠΗ συνοδευόμενο φυσικά και από ροζέ ΔΡΥΟΠΗ, πάντα από την ποικιλία αγιωργίτικο. Λαμπερό τριανταφυλλένιο χρώμα που ξεχειλίζει στη μύτη με έντονα αρώματα που θυμίζουν μαυροκέρασο, φράουλα, μούρα και γλυκά μπαχαρικά. Στο στόμα ξεδιπλώνεται η πλούσια και φρουτένια γεύση του, γεμάτη φρεσκάδα που αγαλιάζεται από οξύτητα, λεπτές τανινούλες και τη θερμότητα του αλκοόλ. Απολαύστε το δίπλα από μαγειρευτά με μπαχαρμένα σάλτσα τομάτας, μισοκρέμα γάλακτος, ορτύκια ή πουλερικά σάφρας, αλλά και θαλασσινά όπως μύδια και γαρίδες σαγανάκι, ψάρι με τομάτα στο φούρνο και φυσικά με αλλαντικά και ήπια τυριά.

ΓΕΥΣΤΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗ ΜΑΝΗ 4 ΚΑΦΕΝΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΦΑΣ ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΜΕ ΚΑΜΕΝΗ ΜΥΖΗΘΡΑ ΚΑΙ ΟΜΕΛΕΤΑ ΜΕ ΣΥΓΚΛΙΝΟ... τα must!

Το cd στο αυτοκίνητο έπαιζε Σταυρακάκη. Θαρρώ πως η Κρητική μουσική ταιριάζει απίστευτα με το τοπίο της Μάνης. Έχουν πολλά κοινά αυτοί οι τόποι: την πέτρα που παίζει ένα ρόλο ταπεσαρίας, εκεί πάνω απλώνονται οι ξερικές ελιές, οι απόκρημνες παραλίες με τα νοτισμένα από την αλμύρα θυμάρια, τα καφενεία που σερβίρουν όλα τα άλλα νόστιμα και ωραία «εκτός» από καφέ, οι λιγομίλητοι άνθρωποι με το καυστικό και περιεκτικό λόγο που ή τον αντέχεις ή δεν τον αντέχεις... Αναζητώντας μια παραλία διακριτική, χωρίς αυτόν τον ασφυκτικό κόσμο του Αυγούστου, που φωνάζει τόσο δυνατά όσο να μην ακούει ούτε τον εαυτό του και με οδηγό μας τη περιέργεια του ανικανοποίητου ταξιδιώτη, «ξεβραστήκαμε» στο καφενείο «Μάνη», στα Φλωμαριανά, στην Μέσα Μάνη. Για καφέ ξεκινήσαμε, αλλά γρήγορα οι

διαθέσεις μας πήραν τον ίδιο χαρακτήρα με τις πολιτικές συζητήσεις των ντόπιων στα διπλάνα τραπέζια, δηλαδή της ΕΚΤΡΟΠΗΣ!

Χωρίς να κινήθουμε στο στενό πλαίσιο της ώρας που έλεγε ότι στις 10 το πρωί δεν τρως, αποφασίσαμε να δοκιμάσουμε την ομελέτα με πατάτες και ντόπιο τυρί, εμπλουτισμένο με την μυρωδιά του μάραθου της Σταυρούλας Παντελεάκου. Ντομάτα στα τέσσερα κομμένη, σύκα φρεσκοκομμένα και λευκό σπιτικό

τυρί. Απλοϊκότητα να μεν, αλλά με μια απίστευτα μεστή γεύση. Αυτά όμως τα λίγα ήταν αρκετά για να εντοπίσουμε ξανά την νοστιμιά του ουσιαστικού φαγητού. Το σκηνικό της αυτοσχέδιας κουζίνας του καφενείου, συμπλήρωνε ο «κορνηζαρισμένος» βασιλέας και η μαρμάρινες επιγραφές σήμα κατατεθέν της Μάνης.

Την επόμενη ημέρα πρωί - πρωί αποφασίσαμε να ανηφορίσουμε στα ψηλά, προς το χωριό Μπλέα και την Παναγία την Γιάτρισσα στην Μεσσηνιακή Μάνη. Φτάνοντας στο χωριό μέσα από τους φιδωτούς καταπράσινους δρόμους με τους ξεμαλλιασμένους θάμνους του καλοκαιριού, «πέσαμε» πάνω σε μια κυρία με τον σκύλο της. Ρωτώντας για το καφενείο του χωριού ανακαλύψαμε, εντελώς τυχαία, ότι πέσαμε πάνω στην ιδιοκτήτρια την κυρία «Χαρά» που έδωσε το όνομα της στον χώρο.

Το καφενείο λοιπόν ήταν παλιό παντοπωλείο, η Χαρά με τον άντρα της αποφάσισαν να αφήσουν την αστική ζωή της Αθήνας πριν μερικά χρόνια και να φτιάξουν αυτό το κουκλίστικο καφενείο, που νωρίς το πρωί σου σερβίρει άρτο παξιμαδιασμένο με σταφίδα, τυρί λευκό κατσικίσιο, ντομάτα του κήπου τους περιποιημένη και καθαρισμένη από την φλούδα, ψωμί ποτισμένο με δικό τους μοσχομυ-

ΓΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΟΨΗ

ΤΗΣ ΜΥΡΣΙΝΗΣ
ΛΑΜΠΡΑΚΗ

ριστό ελαιόλαδο και τριφτή μυζήθρα. Αν παραγγείλεις από πριν ή αν έχεις υπομονή να περιμένεις, μπορείς να φας και άγριο κατσίκι με χόρτα και ανάλογα την εποχή αγριογούρουνο σπιτάδο. Στα συν αυτού του καφενείου είναι ο σπιρτόζικος χαρακτήρας της κυρίας Χαράς που δεν είναι Μανιάτισσα, αλλά μια ευέλικτη Κρητικιά με σπινθηροβόλο βλέμμα.

Συνεχίσαμε προς την Καστανιά, ένα χωριό αποκάλυψη, με μια πλατεία κούκλα που αν εξαιρέσεις το επιθετικό πέτρινο πυργόσπιτο, που χαλάει παρά φτιάχνει την αισθητική της με τις κληματαριές, την εκκλησία και την βλάστηση να σκαρφαλώνει μέχρι τον ουρανό, θεωρώ ότι είναι μια από τις πιο όμορφες που έχω δει. Όλα εδώ κινούνται στους δικούς τους αργούς ρυθμούς στο καφενείο - ταβέρνα «Κληματαριά». Όλοι πίνουν το ρακί τους νωρίς το μεσημέρι με βρεμένο ζυμωτό σταρένιο παξιμάδι, σύγκλινο με δυνατή γεύση κανηνού από δικό τους ντόπιο γουρούνι, ομελέτα με σπαράγγια άγρια, λεπτή, ισορροπημένη και τόσο ταιριαστή με το πλαστικό τραπεζομάντιλο σε χρώματα της σαύρας ή του νεροβάτραχου που περιέργως δεν σε ενοχλεί καθόλου, γιατί όλες σου οι αισθήσεις είναι επικεντρωμένες στην ένταση της αναμονής. Σίγουρα πρέπει να δοκιμάσεις αυτά τα τέλεια σουβλάκια από χοιρινό κρέας με το ελάχιστο λίπος, που έχει καφαλιστεί στα κάρβουνα.

Κλείνοντας ένα νοπτό κύκλο και αφού ακούσαμε την φωνή της λογικής ότι ένα τέταρτο καφενείο, με τόσο φαγητό, την ίδια μέρα μάλλον είναι υπερβολή, καταλήξαμε την επόμενη στην πλατεία

με τον πλάτανο και το εκθετήριο ελαιολαδων του θρυλικού Βλαυελ στις **Θαλάμες**.

Οι περισσότεροι ξέρουν το καφενείο του Φώτη με το όνομα «Πλάτανος», αλλά όπως και να το αναζητήσετε δεν θα το προσπεράσετε εύκολα, γιατί είναι πολύ μεγάλο, πολύ πετρόκτιστο και πολύ πολυμορφικό!!! Εδώ μπορείς να πεις καφέ από ελληνικό μέχρι espresso μαζί με ντόπιους και τουρίστες βορειευρωπαίους. Να δοκιμάσεις ραβάνι με παγωτό, να πεις την ρακί σου με μια τεράστια ομελέτα εμπλουτισμένη με σύγκλινο, να ζη-

τήσεις να σου φτιάξουν το εθνικό φαγητό της περιοχής, μακαρόνια με την καμένη στο λάδι μυζήθρα και ένα αυγό στην κορυφή με μελάτο κρόκο! Ο καλύτερος και πιο χορταστικός τρόπος να ξεκινήσεις την ημέρα σου θαρρώ, αρκεί να μην αποφασίσει να πας για μπάνιο το επόμενο τετράωρο. Βέβαια για τους πεινασμένους ταξιδιώτες που ψάχνουν κάτι πιο πληθωρικό, νομίζω ότι το κοκκινιστό αρνάκι με τις τηγανιτές πατάτες δεν παίζεται!!

Πάντως να ξέρετε ότι σε αυτά αλλά και φαντάζομαι και στα υπόλοιπα καφενεία της Μάνης το βασικό υλικό του μενού είναι ΤΟ ΑΠΡΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, που τελικά μπορεί να σου βγει και σε καλό, αρκεί να μην είσαι κολλημένος και στην τσίτα, αλλά χαλαρός και ενταγμένος στο λίγο αδέσποτο χαρακτήρα του τόπου και των ανθρώπων...

ΜΕ ΤΗ... ΒΟΥΛΑ

ΤΗΣ ΒΟΥΛΑΣ
ΘΕΟΤΟΚΗ

Η Βούλα Θεοτόκη ασχολείται με θέματα της τηλεόρασης και όχι μόνο. Μέσα από την επιτυχημένη της στήλη -με τη βούλα- που την κουβαλάει προίκα σε οποιοδήποτε έντυπο που φιλοξενεί την υπογραφή της, ασκεί καλοπροαίρετα κριτική στα κακώς κείμενα των media.

Ολυμπιάδα...

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες αντιπροσωπεύουν κάθε φορά το γεγονός της χρονιάς ιδιαίτερα για την τηλεόραση η οποία κατά τη διεξαγωγή τους διαδραματίζει τον σημαντικότερο ρόλο μετά τους αθλητές, καθώς η ΕΙΚΟΝΑ που εκπέμπει σχεδόν μονοπωλεί το ενδιαφέρον του κοινού σε παγκόσμια κλίμακα.

Η τελετή έναρξης της Ολυμπιάδας του Ρίο, αν και η ώρα μετάδοσης δεν ήταν «βολική» για τα ελληνικά δεδομένα, αποτέλεσε στον μέγιστο βαθμό αυτό που με εμπορικούς όρους αποκαλούν κάποιον ΘΕΑΜΑ, έστω και αν απουσίαζε η χλιδή που χαρακτήριζε προηγούμενες διοργανώσεις, όπως του Πεκίνου, του Λονδίνου και - γιατί όχι - της Αθήνας.

Η έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων του 2016 είχε, βεβαίως, τις δικές της «ιδιαιτερότητες», που οφείλονται σε οικονομικούς και κοινωνικούς λό-

γους. Έτσι εξηγείται η συμμετοχή στην τελετή (και) ενός διεθνούς φήμης μοντέλου, της πανέμορφης Ζιζέλ, μέσω της οποίας αναπαράχθηκε ο μύθος του παιδιού μιας φτωχής βραζιλιάνικης οικογένειας που κατέκτησε την επαγγελματική καταξίωση και την αναγνωρισιμότητα σε παγκόσμια κλίμακα με όπλα την επιμονή και την εργατικότητα. Η ανάδειξη περιπτώσεων όπως αυτή, σε συνδυασμό με τις τεράστιες τεχνικές και τεχνολογικές δυνατότητες που διαθέτει πλέον η τηλεόραση, αυξάνουν κατακόρυφα το ενδιαφέρον των θεατών και κατ' επέκταση την τηλεθέαση των σχετικών μεταδόσεων.

Η Ολυμπιάδα του Ρίο ήταν η λιγότερο δαπανηρή των τελευταίων δεκαετιών, αλλά αυτό δεν νομίζω ότι επηρέασε την τηλεοπτική εικόνα, αφού και εδώ έπαιξαν ρόλο τα τηλεοπτικά εφέ και τα κοντινά πλάνα του Βραζιλιάνου σκηνοθέτη, που ανέδειξαν την κάθε ιδιαιτερότητα της χώρας. Μιας χώρας που αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα (οικονομία, διαφθορά, εγκληματικότητα και άλλα) αλλά δεν παύει να συναρπάξει με τη σάμπα της,

αλλά και με τις ζούγκλες του Αμαζονίου. Να συνδυάζει τη ζοφερή πραγματικότητα με το όνειρο...

Περαιτέρω από κάθε άλλη χρονιά σε αυτή τη διοργάνωση δόθηκε μεγαλύτερο βάρος σε ιστορίες αθλητών, όπως εκείνη με τον Γερμανό αριβαρίστα. Η σκηνή κατά την απονομή με τον νικητή να κρατά στο ένα χέρι το χρυσό μετάλλιο και στο άλλο τη φωτογραφία της αγαπημένης του που είχε πρόσφατα φύγει από τη ζωή, έγινε βιράλ στο διαδικτυο προκαλώντας ρίγη συγκίνησης σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της οικουμένης.

Τι να πει κανείς για έναν άλλο αριβαρίστα, τον Βορειοκορεάτη που κλαίγοντας ζητούσε συγγνώμη από τον ηγέτη της χώρας του, επειδή ήρθε δεύτερος και έχασε το χρυσό! Δεν έλειψαν και οι συγκρούσεις ανάμεσα σε διαφορετικούς κόσμους όπως, για παράδειγμα, οι αθλήτριες από πολλές μουσουλμανικές χώρες που αγωνίστηκαν με μαντίλες και κελεμπιές πλάι στα «μπικίνι» των Δυτικοευρωπαίων συναθλητριών τους. Με τέτοια φαινόμενα κάποιοι δεν έχασαν την ευκαιρία να μιλήσουν για την παγίωση ενός χάσματος... πολιτισμού στις τάξεις του ολυμπιακού κινήματος. Αυτό που δεν έχει συμβεί σε άλλη Ολυμπιάδα είναι τα επεισόδια ανάμεσα στην αστυνομία και σε πολίτες που αντιτίθενται στην πραγματοποίηση των αγώνων στη χώρα τους. Οι διαδηλωτές υποστηρίζουν ότι κονδύλια που διατέθηκαν για την κατασκευή αθλητικών και άλλων εγκαταστάσεων για την Ολυμπιάδα του Ρίο θα μπορούσαν να έχουν χρ-

σιμοποιηθεί για την αντιμετώπιση προβλημάτων στην Υγεία, την Παιδεία, την απασχόληση, κ.λπ. Το αξιοσημείωτο είναι πως τα ρεπορτάζ από τις ταραχές στο Ρίο και σε άλλες πόλεις της Βραζιλίας συνυπήρχαν μερικές στα δελτία ειδήσεων όλου του κόσμου με τις ανταποκρίσεις για το αθλητικό μέρος της διοργάνωσης.

Και για να έρθουμε στα δικά μας, το ενδιαφέρον για τους Ολυμπιακούς Αγώνες ανέβηκε κατακόρυφα στην Ελλάδα μετά το «χρυσό» της Άννας Κορακάκη, που μας έκανε όλους υπερήφανους. Της αθλήτριας που είναι η πρώτη μετά τον θρυλικό Τσικλητήρα, που κατέκτησε δυο μετάλλια στην ίδια Ολυμπιάδα. Η ζωή της οι δυσκολίες της, έφεραν στην επιφάνεια όλες τις παραμέτρους της προσπάθειας που δεν αρκεί αν δεν υπάρχουν και ορισμένες προϋποθέσεις..., το εικοσάχρονο κορίτσι δικαιολογημένα έγινε το παιδί όλων μας που διακρίθηκε και μας έκανε να καμαρώνουμε.

Η άλλη πρωτιά αυτής της Ολυμπιάδας είναι η εμφάνιση των αθλητών -μεταναστών. Ένα ακόμη σημείο των καιρών. Ανάμεσά τους η κολυμβήτρια από τη Συρία που πέρασε το χειμώνα κολυμπώντας από την Τουρκία στην Ελλάδα! Πρόκειται για ανθρώπινες ιστορίες που <ντύνουν> τη θεαματικότητα και το παραμύθι μιας ακόμη διοργάνωσης, που πραγματοποιήθηκε προκαλώντας ποικίλες αντιδράσεις για το αν έπρεπε να γίνει...στη Βραζιλία.

Επιστροφή στο σχολείο μετά τις καλοκαιρινές διακοπές: δυσκολίες και καλές πρακτικές

ΜΑΡΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ Ψυχολόγος -
MSc Σύμβουλος Επαγγελματικού
Προσανατολισμού & Σταδιοδρομίας

Το καλοκαίρι τελείωσε και θα ξεκινήσουν σε μερικές μέρες τα σχολεία. Η μετάβαση από τις ανέμελες καλοκαιρινές διακοπές στον αυστηρό και απαιτητικό ρυθμό του σχολείου απαιτεί προετοιμασία σε διάφορα επίπεδα. Ανάλογα με την ηλικία τους, τα παιδιά οφείλουν να προσαρμοστούν ξανά στους ρυθμούς της σχολικής περιόδου και να επιστρέψουν στην καθημερινότητά τους που απαιτεί συγκέντρωση και οργάνωση, λιγότερες βόλτες και περισσότερο διάβασμα. Γονείς και παιδιά μπορεί να αγχώνονται για το καινούριο ξεκίνημα, για την αλλαγή σχολείου ή για την πιο απαιτητική τάξη που θα αρχίσει με τη νέα σχολική χρονιά. Και επειδή τα παιδιά δεν γνωρίζουν (ακόμα τουλάχιστον) τον τρόπο να ανταπεξέλθουν και να αντιμετωπίσουν τα μεπερδεμένα συναισθήματα, τον κύριο λόγο έχουν οι γονείς.

Οι γονείς θα πρέπει λοιπόν να δίνουν ιδιαίτερη **προσοχή στην καθημερινότητα (ρουτίνα)** καθώς επίσης και στους κανόνες που την ακολουθούν. Όσο πλησιάζουν οι μέρες που θα ανοίξει το σχολείο, οι γονείς μπορούν να εφαρμόζουν πρόγραμμα κοντά στην καθημερινότητα των παιδιών που θα ακολουθήσει. Τα παιδιά, ακόμα κι αν δεν το καταλαβαίνουν, αγαπούν το πρόγραμμα. Νιώθουν ασφάλεια με αυτό και μαθαίνουν εύκολα να το ακολουθούν πιστά.

Η ρύθμιση του ύπνου είναι ένα βασικό σημείο σημαντικό για την απόδοση των παιδιών στο σχολείο. Οι ρυθμοί το καλοκαίρι είναι χαλαροί και ανέμελοι, όμως όταν ξεκινά το σχολείο υπάρχει αυστηρό ωράριο για την ώρα που πρέπει να ξυπνήσει το παιδί, ενώ εξίσου αυστηρό πρέπει να γίνει και το ωράριο του ύπνου. Η ώρα του ύπνου πρέπει να είναι συγκεκριμένη, ενώ θα συμβουλευόμαστε τους γονείς να μην επιτρέπουν στα παιδιά να ασχοληθούν με βιντεοπαιχνίδια, τηλεόραση και υπολογιστές μισή ώρα πριν πέσουν για ύπνο. Είναι σημαντικό τα παιδιά να είναι χαλαρά και ήρεμα πριν τον βραδινό τους ύπνο.

Οι γονείς μαζί με τα παιδιά να ασχοληθούν με την **οργάνωση του χώρου διαβάσματος καθώς και του σχολικού εξοπλισμού**. Μπορείτε να ξεκινήσετε με μικρές ή μεγάλες αλλαγές στο δωμάτιο, στο γραφείο ή τη βιβλιοθήκη του παιδιού, στο χώρο με τα παιχνίδια του, στα ρούχα του κτλ. ανάλογα πάντα με την ηλικία του παιδιού, τις ανάγκες του και τη σχολική του εμπειρία. Θα χρειαστεί να προμηθευτείτε βιβλία, τετράδια και άλλα απαραίτητα υλικά για τη σχολική χρονιά εγκαίρως. Η διαδικασία αυτή είναι ευχάριστη και για τα παιδιά, τα οποία μπορούν να είναι μαζί με τους γονείς στις

αγορές αυτές.

Η έναρξη της σχολικής χρονιάς δημιουργεί σε αρκετά παιδιά **συναισθήματα άγχους, αγωνίας και νευρικότητας**. Όταν οι γονείς μιλούν με τα παιδιά, συζητούν και αναγνωρίζουν τα συναισθήματα, τους φόβους και τις ανησυχίες τους, τα βοηθούν να μοιραστούν το φορτίο τους και να αναπτύξουν δεξιότητες διαχείρισης των συναισθημάτων τους. Οι γονείς μπορούν να συζητήσουν με τα παιδιά τους για τη νέα σχολική χρονιά καθώς και για τις προηγούμενες σχολικές εμπειρίες. Σε αυτό μπορεί να βοηθήσει και η τεχνολογία με φωτογραφίες ή βίντεο από σχολικές εκδρομές, όμορφες στιγμές και εκδηλώσεις της χρονιάς που πέρασε στις οποίες συμμετείχε το παιδί. Αν τα παιδιά είναι αγχώμενα για το άγνωστο σχολικό περιβάλλον -ειδικά αν πρόκειται για τα "πρωτάκια" ή για παιδιά που άλλαξαν τόπο διαμονής, μια βόλτα στο κτήριο και στο προαύλιο του νέου σχολείου θα μπορέσει να απαλύνει την ανησυχία τους.

Ειδικά για τα παιδιά που θα πάνε πρώτη φορά σχολείο - παιδικό σταθμό, νηπιαγωγείο ή πρώτη δημοτικού - είναι πολύ χρήσιμη η σωστή προετοιμασία τους με επισκέψεις στο χώρο ή στο προαύλιο του σχολείου για εξοικείωση με αυτό. Αν υπάρχει η δυνατότητα να συζητήσετε με άλλους γονείς που γνωρίζουν το σχολείο ή έχουν τις ίδιες αγωνίες με εσάς, επιδιώξτε το στην παιδική χαρά όπου μπορεί να συναντήσετε με τα παιδιά σας και ρωτήστε πληροφορίες για το σχολείο. Ακόμα ως γονείς μπορείτε να μιλήσετε στα παιδιά για το πόσο σημαντικό είναι το σχολείο και πόσα καινούρια και ενδιαφέροντα πράγματα θα έχουν την ευκαιρία να μάθουν. Πολλά παιδιά αγωνιούν για τον αποχωρισμό από τους γονείς τους για τις ώρες που θα είναι στο νέο περιβάλλον του σχολείου. Οι γονείς πρέπει να αναγνωρίσουν την αγωνία αυτή και τα δυσάρεστα συναισθήματα των παιδιών τους και να τους καθησυχάσουν ότι θα είναι δίπλα τους στο νέο τους ξεκίνημα αντέχοντας όλο το βάρος των συναισθημάτων τους. Είναι σημαντικό επίσης ο γονιός να έχει θετική στάση για το σχολείο, ώστε και το παιδί του να νιώσει ασφάλεια και να είναι αισιόδοξο για το νέο του ξεκίνημα. Είναι καλό επίσης να δείξετε ενδιαφέρον για τις διηγήσεις του παιδιού σας από τις πρώτες μέρες στο σχολείο, τους νέους φίλους του, τα νέα πρόσωπα που γνωρίζει, τα μαθήματα, τα παιχνίδια και τις νέες δραστηριότητες με τις οποίες ασχολείται καθημερινά.

Το πιο σημαντικό μήνυμα που θα πρέπει να περάσουν οι γονείς στα παιδιά είναι πως ακόμα και αν τελείωσε κάτι τόσο όμορφο όπως είναι το καλοκαίρι, αυτό δε σημαίνει πως δε θα έρθουν άλλες στιγμές το ίδιο όμορφες, και είναι πολύ πιθανό αυτές να είναι στο σχολείο! Καλή σχολική χρονιά λοιπόν!

ΝΕΑ ΥΓΕΙΑΣ και ΟΜΟΡΦΙΑΣ

ΕΝΤΟΠΙΣΤΗΚΕ ΤΟ ΓΟΝΙΔΙΟ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΓΛΑΥΚΩΜΑ ΣΤΑ ΜΩΡΑ

Η σημαντική ανακάλυψη δημοσιεύθηκε από τα πανεπιστήμια Northwestern και Wisconsin-Madison των ΗΠΑ, στο επιστημονικό έντυπο «The Journal of Clinical Investigation» και όπως αναφέρουν οι ερευνητές το γονίδιο που εντόπισαν φέρει την ονομασία TEK και είναι υπεύθυνο για την ανάπτυξη ενός αγγείου των ματιών που λέγεται κανάλι του Schlemm και έχει ως ρόλο να παροχετεύει το οφθαλμικό υγρό (υδατοειδές υγρό) από το πρόσθιο τμήμα του ματιού.

Όπως επισημαίνουν οι επιστήμονες, όταν ένα άτομο έχει γλαύκωμα τότε, το αγγείο αυτό μπορεί να είναι ελαττωματικό ή λείπει εντελώς και έτσι συσσωρεύεται υδατοειδές υγρό με συνέπεια να αυξάνεται η πίεση στο εσωτερικό του ματιού (ενδοφθάλμια πίεση), προκαλώντας βλάβη στο οπτικό νεύρο η οποία οδηγεί σε προοδευτική απώλεια της όρασης.

Η επικεφαλής της μελέτης, Dr. Susan Quaggin, καθηγήτρια Ιατρικής στην Ιατρική Σχολή Feinberg του Πανεπιστημίου Northwestern, ανέφερε ότι είχαν ανακαλύψει πριν από δύο χρόνια ότι η διαγραφή αυτού του γονιδίου από ζωικά μοντέλα οδηγεί στο γλαύκωμα, αλλά μέχρι τώρα δεν γνώριζαν αν το ίδιο γονίδιο επηρεάζει τους ανθρώπους.

Για να το εξακριβώσουν συνεργάστηκαν με την Dr. Terri Young, παιδο-οφθαλμολόγο και διευθύντρια Οφθαλμολογίας στο Πανεπιστήμιο Wisconsin-Madison, η οποία είχε εντοπίσει μεταλλάξεις του TEK σε μερικούς ασθενείς της αλλά δεν ήξερε τη σημασία τους.

Σύμφωνα με την Dr. Quaggin, η συνεργασία οφθαλμολόγων και γενετιστών απ' όλο τον κόσμο έφερε την ανακάλυψη των περισσότερων μεταλλάξεων του γονιδίου αυτού στα παιδιά με πρωτοπαθές συγγενές γλαύκωμα. Ήταν, όπως είπε, μία από αυτές τις στιγμές στην επιστήμη κατά τις οποίες συμβαίνει κάτι μοναδικό.

Οι ερευνητές εντόπισαν μεταλλάξεις του TEK σε 10 μη σχετιζόμενες με-

RiRi by Rihanna: σέξι, σκαναδαλιάρικο & παιγνιδιάρικο αισθησιακό

Το RiRi της Rihanna είναι μία σέξι, λουλουδάτη μελωδία της θηλυκότητας, με άτακτες και παιγνιδιάρικες αισθησιακές νότες. Εμπνευσμένο από το πάθος της Rihanna να αποκαλύπτει πάντα τον αληθινό εαυτό της, το RiRi αιχμαλωτίζει μια δροσερή αλλά πολύ ζωντανή εσάνς σε συνδυασμό με μια παιγνιδιάρικη πινελιά που επιτρέπει στο ζωηρό πνεύμα σας να λάμψει. Στο άρωμα αναμειγνύονται νότες από εκχύλισμα φρούτων του δάσους και απόσταγμα από Ρούμι σε συνδυασμό με τη φωτεινότητα του σπινθηροβόλου Cassis μαζί με εκλεκτό Μανταρίνι Ιταλίας, Ιαπωνικό αγιόκλημα, Άνη πορτοκαλιάς, εξωτικό Γιασεμί, ροζ Φρέζια, Βανίλια Μαδαγασκάρης, ινδονησιακό Σανδαλόξυλο, θερμό Musk και Ταϊλανδέζικο Benzoin.

Η ίδια η Rihanna χαρακτηρίζει το άρωμα αυτό αντικατοπτρισμό της προσωπικότητάς της και ορόσημό της. Τρυπώνοντας στην «Καρδιά της Rihanna» γίνεται κάτι από αυτή όπως λέει.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι το μπουκάλι είναι σχεδιασμένο από τη τραγουδίστρια και συνδυάζει τη μοναδική πολυτέλεια με κομψό φινιρίσμα σε γλυκό ροζ χρώμα, το οποίο τελειώνει σε μαύρο λαιμό και ολοκληρώνεται με μία χρυσή σφαίρα.

Αδυνατίστε εύκολα και αποτελεσματικά

Δεν είστε ικανοποιημένη με το σώμα σας; Δεν είστε η μόνη. Το 75% των γυναικών αισθάνεται ακριβώς όπως εσείς! Ψυχραιμία. Κάντε μια παύση κι αναπνεύστε.

Τώρα, έχετε στα χέρια σας το Xanthigen® Advanced Calorie Burner 400! Πρόκειται για το 1ο συμπλήρωμα διατροφής που ενισχύει αποδε-

δειγμένα, βάσει κλινικών μελετών, το μεταβολισμό του λίπους, ενώ προσφέρει παράλληλα ένα μοναδικό αντιγηραντικό αποτέλεσμα ομορφιάς.

Είναι σχεδιασμένο για όσους επιθυμούν να αυξήσουν την καύση θερμίδων, αλλά δεν έχουν χρόνο για σωματική δραστηριότητα. Η υψηλή αποτελεσματικότητας φόρμουλα του παρασκευάζεται από ένα μοναδικό μείγμα φυσικών ενεργών συστατικών: τη φουκοξανθίνη και το έλαιο σπόρων ροδιού, που δρουν συνεργατικά προσφέροντας το μέγιστο αποτέλεσμα στην καύση λίπους, οδηγώντας σε άμεση απώλεια κιλών και μείωση πόντων, «καίγοντας» έως 400 θερμίδες την ημέρα. Παράλληλα, η μοναδική σύσταση του χαρίζει αντιγηραντικό αποτέλεσμα ομορφιάς, ενεργοποιώντας και αυξάνοντας τα επίπεδα του ενζύμου SIRT-1 έως και τρεις φορές περισσότερο. Το ένζυμο SIRT-1, γνωστό κι ως «Παράγοντας Νεότητας», προστατεύει τα κύτταρα από το οξειδωτικό στρες, αναζωογονεί το δέρμα και χαρίζει στο σώμα νεανική όψη. Σε αντίθεση με άλλα συμπληρώματα διατροφής, δεν περιέχει καφεΐνη κι έτσι δεν προκαλεί νευρικότητα ή αϋπνία. Δύο μήνες συστηματικής θεραπείας αρκούν για να δείτε ορατά αποτελέσματα, καθώς η δράση του ενάντια στο λίπος αυξάνεται σταδιακά με τη χρήση.

ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ
Η ΑΝΘΗ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ταξύ τους οικογένειες με πρωτοπαθές συγγενές γλαύκωμα. Ενώ, κανένα από τα προσβεβλημένα παιδιά δεν είχε μεταλλάξεις στα άλλα γονίδια που προκαλούν γλαύκωμα.

Στη συνέχεια διαπίστωσαν ότι οι μεταλλάξεις του TEK διαταράσσουν τον μηχανισμό που είναι απαραίτητος για το σχηματισμό του καναλιού του Schlemm.

Όπως ανέφεραν οι επιστήμονες η ανακάλυψη αυτή θα βοηθήσει τη φαρμακοβιομηχανία να αναπτύξει κάποιας μορφής θεραπεία για τη συγκεκριμένη πάθηση. Η Dr. Quaggin σημείωσε ότι μπορεί οι επιστήμονες να γνώριζαν αρκετά γονίδια που σχετίζονται με το γλαύκωμα, όμως, το TEK είναι το πρώτο το οποίο διαπιστώθηκε το πως επιδρά για να προκαλέσει τη νόσο και επομένως μπορεί να αποτελέσει νέο θεραπευτικό στόχο για το σοβαρό γλαύκωμα και ίσως για άλλες, συχνότερες μορφές της νόσου. Ήδη, όπως είπε, οι ερευνητές έχουν αρχίσει δοκιμές ενός ειδικού οφθαλμικού κολλύριου που επιδιορθώνει το μηχανισμό TEK για να αποκαταστήσει το ελαττωματικό αγγείο, ενώ συνεχίζουν τις έρευνές τους για να δουν αν το συγκεκριμένο γονίδιο παίζει ρόλο και στο γλαύκωμα των ενηλίκων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ
ΚΑΡΚΙΝΟ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΟΝΑ

■ Τα αποτελέσματα κλινικής δοκιμής φάσης III στη 2η γραμμή θεραπείας διαπίστωσε ότι το Osimertinib της AstraZeneca, αποτελεί μια σημαντική εναλλακτική θεραπεία η οποία μπορεί να παρέχει όφελος στους ασθενείς με καρκίνο του πνεύμονα που φέρει τη μετάλλαξη EGFR790M.

Το Osimertinib επέδειξε υπεροχή ως προς την ελεύθερη προόδου νόσου επιβίωση συγκριτικά με την καθιερωμένη χημειοθεραπεία με βάση την πλατίνη, με ένα προφίλ ασφάλειας συμβατό με εκείνο προηγούμενων δοκιμών. Να σημειωθεί ότι το Osimertinib έχει ένα από τα ταχύτερα προγράμματα ανάπτυξης που έχουν εκπονηθεί μέχρι σήμερα, μόλις δύομισις έτη από την έναρξη των κλινικών δοκιμών έως την έγκριση. Εγκρίθηκε σε ΗΠΑ, ΕΕ, Ιαπωνία, Καναδά, Ελβετία, Ισραήλ και Μεξικό ως πρώτη θεραπεία για ασθενείς με προχωρημένο MMKP θετικό στη μετάλλαξη EGFR790M. Το Osimertinib είναι επίσης εγκεκριμένο στη Νότια Κορέα στην ίδια ένδειξη.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ELBASVIR /
GRAZOPREVRIR ΓΙΑ ΤΗΝ
ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ C

■ Ένα νέο όπλο στη μάχη κατά του ιού της Χρόνιας Ηπατίτιδας C (HCV) ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πιο συγκεκριμένα, η ΕΕ έδωσε άδεια κυκλοφορίας στον συνδυασμό elbasvir/grazoprevir της MSD, για την αντιμετώπιση του HCV σε ενήλικες, γονότυπων GT1 και GT4, με ή χωρίς ταυτόχρονη χορήγηση ribavirin. Ο συνδυασμός elbasvir/grazoprevir είναι ένα δισκίο χορηγούμενο άπαξ ημερησίως και η άδεια κυκλοφορίας του αφορά τις 28 χώρες-μέλη της ΕΕ καθώς επίσης και τις συνδεδεμένες Ευρωπαϊκές χώρες με την Οικονομική Ζώνη της ΕΕ, όπως την Ισλανδία, τη Νορβηγία και το Λιχτενστάιν. Ενώ να σημειωθεί ότι, στο κλινικό πρόγραμμα ανάπτυξης του συνδυασμού elbasvir/grazoprevir συμμετείχαν παγκοσμίως περισσότεροι από δύο χιλιάδες πάσχοντες από HCV.

Μια νέα ρουτίνα
φροντίδας στο
τελετουργικό της
ομορφιάς σας

■ Ο γνωστός γαλλικός οίκος υψηλής κοσμητολογίας Orlane φροντίζει να ικανοποιεί όλες τις ανάγκες ομορφιάς και τις προσδοκίες των γυναικών ανά τον κόσμο. Καθώς οι ανάγκες της σύγχρονης γυναίκας γίνονται όλο και πιο απαιτητικές, το τελετουργικό ομορφιάς περιλαμβάνει μια μεγαλύτερη σειρά θεραπειών και ενισχύεται με την Lotion Extraordinaire.

Η Lotion Extraordinaire δημιουργήθηκε για να χρησιμοποιείται μετά από το καθαριστικό και το toner και πριν από τον ορό και την κρέμα. Αυτή η λοσιόν παίζει βασικό ρόλο στη διατήρηση της νεότητας καθώς ενεργοποιεί την ομορφιά της επιδερμίδας.

Ενυδατώνει και εφοδιάζει την επιδερμίδα με τα απαραίτητα δραστικά συστατικά ενώ ενισχύει την

αποτελεσματικότητα των θεραπειών που ακολουθούν. Ενεργοποιεί τα κύτταρα, το αμυντικό σύστημα και τους φυσικούς μηχανισμούς επιδιόρθωσης του δέρματος. Προστατεύει το δέρμα από τη γήρανση και ενισχύει τη νεότητά του. Προσφέρει εντατική ενυδάτωση μακράς διάρκειας και βελτιώνει τη διείσδυση και τη διάχυση των δραστικών συστατικών μέσα στο δέρμα, αγκαλιάζει την επιδερμίδα με ένα πέπλο απαλότητας και άνεσης και τέλος, προετοιμάζει το δέρμα για να δεχθεί την ευεργετική δράση του ορού B21 Extraordinaire ή άλλων αντιγηραντικών θεραπειών ενώ, ταυτόχρονα ενισχύει την αποτελεσματικότητά τους. Η επιδερμίδα προστατεύεται από τις βλάβες και ανακάμπτει τη ζωτικότητα και τη νεανική της λάμψη.

BODY HEALTH
CLINIC
Ημικρανίες & Πονοκέφαλοι:
Βάλτε τέλος εύκολα και γρήγορα

Ζάλη, λιγγός βουή στα αυτιά, κόπωση, προβλήματα στα μάτια, Μήπως πάσχετε από αυχενικό σύνδρομο; Μία εκφυλιστική νόσος που απασχολεί όλο και περισσότερους ασθενείς, στις μέρες μας και που μπορούμε να τη βελτιώσουμε, αλλά και να τη θεραπεύσουμε πολύ εύκολα.

Από τον Δρ. Κωνσταντίνο Γεωργιλάκη

Τι είναι το αυχενικό σύνδρομο
και πως θεραπεύεται;

Στον αυχένα (σβέρκο), πολύ συχνά εμφανίζονται διάφορες εκφυλιστικές βλάβες απλής ή σύνθετης μορφής, οι οποίες προκαλούν από απλή αυχεναλγία μέχρι το λεγόμενο αυχενικό σύνδρομο. Το αυχενικό σύνδρομο παρουσιάζεται με πόνο στον αυχένα που συχνά επεκτείνεται στο πίσω μέρος του κεφαλιού, ζάλη, λιγγός, βουή, σφυρίγματα στα αυτιά, κόπωση, προβλήματα στα μάτια, κ.ά.

Η θεραπεία με τον κρουστικό υπέρηχο στα Trigger Points, καθώς και ο συνδυασμός με μάζαση, αποσυμπίεση και χειροπρακτική, δίνει οριστική λύση γρήγορα και χωρίς χειρουργεία ή άλλες επεμβατικές και μη θεραπείες.

Η απενεργοποίηση των Trigger Points με τις παραπάνω μεθόδους, ανακουφίζει τον ασθενή σε περιπτώσεις που άλλα είδη θεραπείας δεν ήταν αποτελεσματικά ή σε περιπτώσεις που η αιτιολογία ενός πόνου δεν είναι σαφής, όπως πιθανόν να συμβεί σε διάφορα προβλήματα, π.χ. πονοκεφάλους, οσφυαλγία, ισχιαλγία, περιαρθρίτιδα ώμου, τενοντοπάθεια, περιορισμένη κινητικότητα, πόνους στον αυχένα, στον «παγωμένο» ώμο (δυσκαμψία ώμου και ωμοπλάτης) κλπ. Τα αποτελέσματα είναι εμφανέστατα από τις πρώτες θεραπείες. Στους ασθενείς κατά τη διάρκεια των θεραπειών, γίνεται εκμάθηση για τη σωστή στάση του αυχένα και του σώματος, όπως επίσης και ενδυνάμωση των μυών της πάσχουσας περιοχής. Επίσης, λαμβάνει πάρα πολλές πληροφορίες προσαρμοσμένες στην καθημερινότητά του, για να αποφύγει την ενεργοποίηση ξανά αυτών των επώδυνων σκανδαλικών σημείων.

*Κωνσταντίνος Χ. Γεωργιλάκης MSc, MRT, φυσιοθεραπευτής - καθ. Φυσικής αγωγής, manual therapist - master σπονδυλικής στήλης

Body Health Clinic - Φυσιοθεραπεία - B.E.St
 - Scenar Therapy - Papimi Myovision -
 ProAdjuster - Spineforce,
 Α. Μεταξά 11, Στοά ΑΡΙΑΝ, 3ος όρ.
 Τ: 2108983043/ 6932700139,
 www.bodyhealth.gr, info@bodyhealth.gr

Ιδιοκτήτης & Υπ. Διευθ. :

Ανδρέας Ρομπόπουλος

Ιδρυτής: Χαράλαμπος Ρομπόπουλος

Sahibi ve Sorumlu Müd.:

Andrea Rombopoulos

Οικονομική Διεύθυνση: Πάνος Γκανάς

e-mail:

ihotispolis@ihotispolis.com

web: ihotispolis.com

Διεύθυνση - Adres:

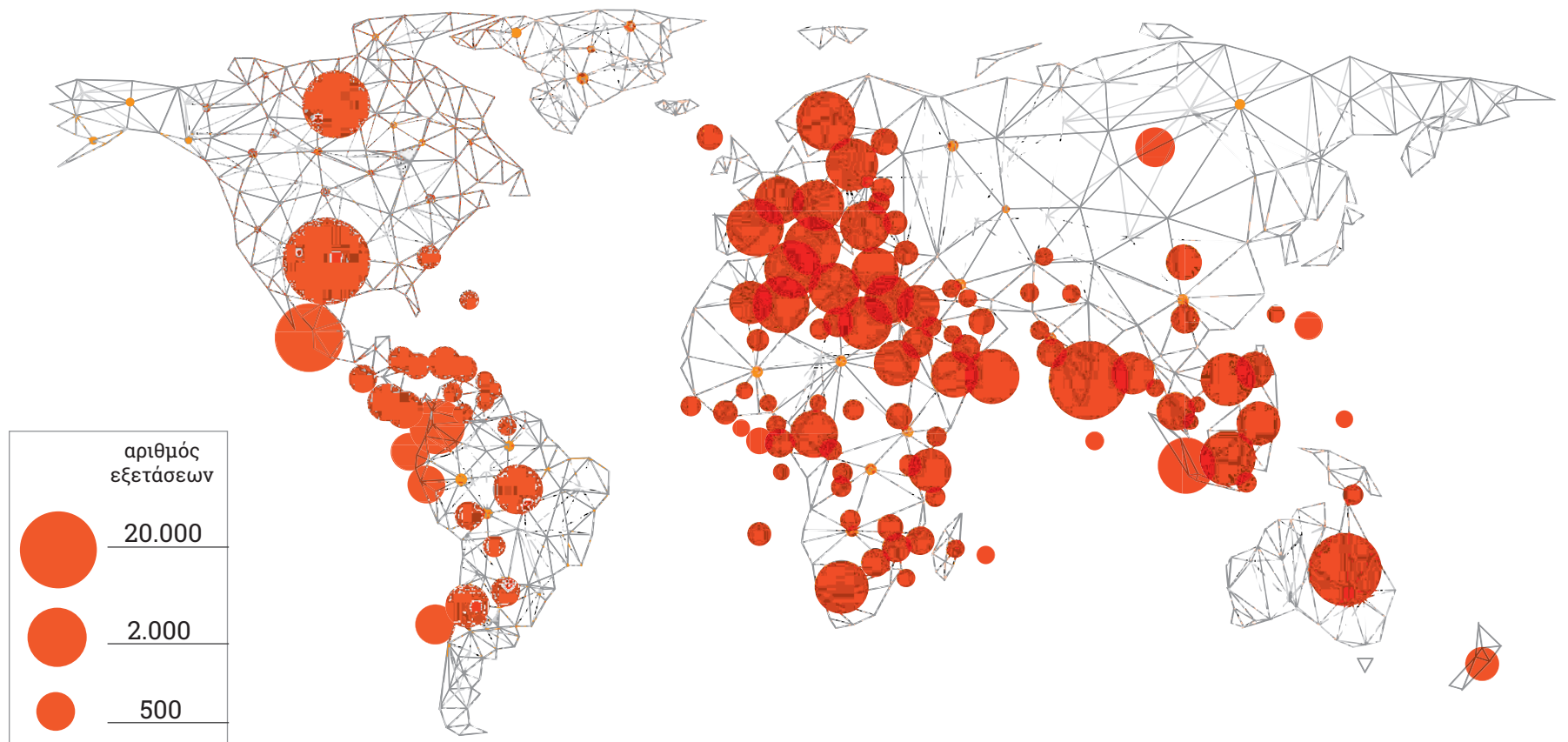
Parmakkarı Tel sokak

No 5/2 Beyoğlu

Tel/Fax: 0090 - 212 - 251 - 3248

ειδική έκδοση 4 / Σεπτέμβριος 2016

Παγκόσμιος ηγέτης στις πιστοποιήσεις προσώπων

- 4.000.000+ εξετάσεις σε 160 χώρες μέχρι σήμερα
- 175.000 εξετάσεις το 2015

Ποιοί είμαστε

Η PEOPLECERT, διεξάγοντας εκατομμύρια εξετάσεις σε περισσότερες από 160 χώρες, αποτελεί παγκόσμιο ηγέτη στον τομέα των εξετάσεων και πιστοποιήσεων. Μέσω της PEOPLECERT, επαγγελματίες σε όλο τον κόσμο αναβαθμίζουν τις επαγγελματικές τους προοπτικές και επιτυγχάνουν τους στόχους τους με διεθνώς αναγνωρισμένα πιστοποιητικά, όπως το Quality Software Development, το ITIL®, το PRINCE2®, το COBIT®5, το ECDL, ISO, αλλά και ένα πρωτοποριακό σύστημα γλωσσομάθειας, το LanguageCert.

Η PEOPLECERT προσφέρει εξετάσεις σε 24 γλώσσες μέσα από ένα παγκόσμιο δίκτυο συνεργατών ενώ, διαθέτει ένα πρότυπο 24/7/365 τμήμα εξυπηρέτησης πελατών. Τα πρωτοποριακά, ευέλικτα και ασφαλή συστήματα εξετάσεων που παρέχει, όπως την τηλε-επιτήρηση (Online Proctoring), καθώς και οι βραβευμένες τεχνολογίες αξιολόγησης υποψηφίων, προάγουν την ποιοτική πιστοποίηση τόσο σε υποψηφίους όσο και σε οργανισμούς σε όλο τον κόσμο.

Καινοτομία και Τεχνολογία

- 4.000.000+ εξετάσεις
- Web και Paper-based εξετάσεις σε 24 γλώσσες
- 10.000 εξεταστικά κέντρα παγκοσμίως
- 180 εργαζόμενοι (90% Πτυχιούχοι εκ των οποίων 50% με Μεταπτυχιακό ή/και Διδακτορικό)

- Εξετάσεις με εξ αποστάσεως επιτήρηση (online proctoring), σε οποιοδήποτε μέρος και χρόνο, 24 ώρες / 7 ημέρες / 365 ημέρες
- 7.800 εξωτερικοί συνεργάτες (επιτηρητές, επόπτες, συγγραφείς εξεταστικών θεμάτων κλπ)
- Εξυπηρέτηση Πελατών σε 11 Γλώσσες
- Αδιάλειπτη λειτουργία (24 ώρες / 7 ημέρες / 365 ημέρες)

160 χώρες
διεξαγωγής
εξετάσεων

10,000
εξεταστικά
κέντρα

180
Υπάλληλοι
πλήρους απασχόλησης

500
Διαφορετικές
εξετάσεις

24 γλώσσες
σε paper & web based
εξετάσεις

24/7/365
Online Proctoring
εξετάσεις

